

17
'71

FLACĂRA

ANUL XX
NR. 829
17 APRILIE 1971

ÎN CINSTEA APROPIATULUI JUBILEU

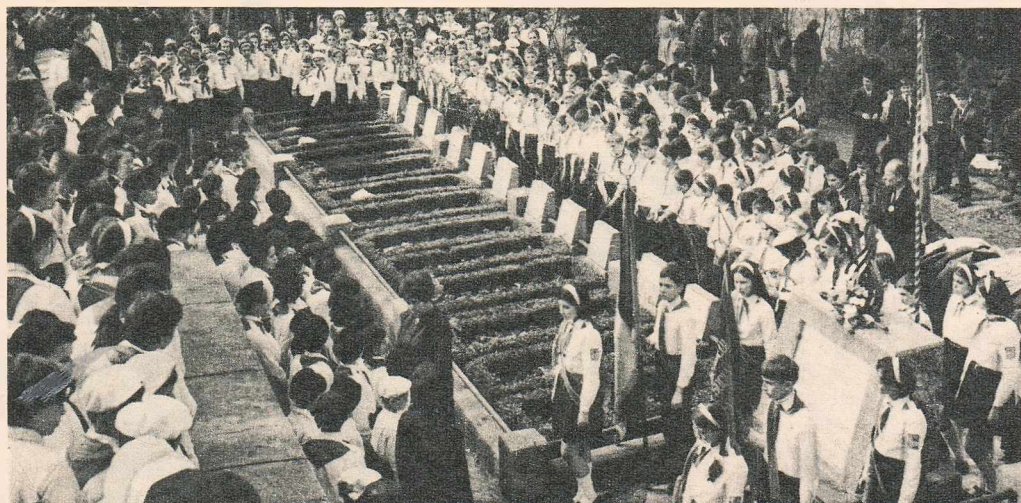
AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

◀ În aceste zile premergătoare gloriosului semicentenar, Muzeul de istorie a Partidului Comunist, a mișcării muncitorești și democratice din România cunoaște afluența unui mare public. Vizitatorilor — între care numeroși studenți, elevi și militari — le sint evocate etape de însemnătate deosebită din istoria patriei, a luptei poporului nostru pentru libertate și fericire, pentru crearea unei societăți a celor ce muncesc cu brațele și mintea, a societății socialiste multilateral dezvoltate.

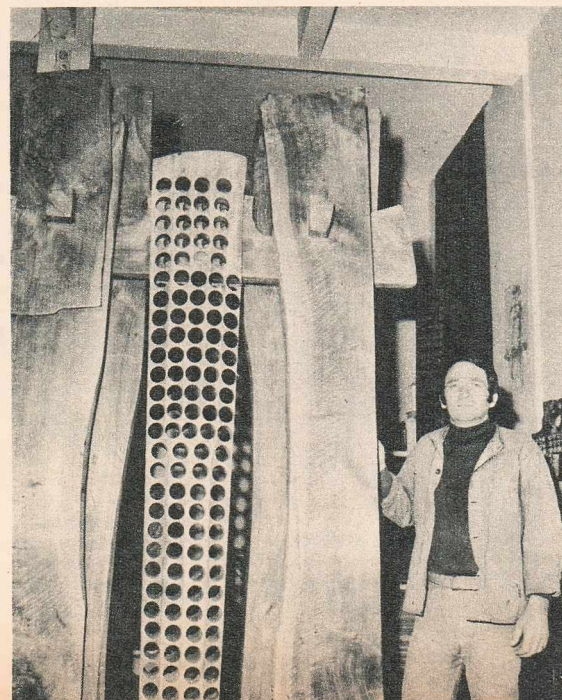
Printre manifestările închinare apropiatului jubileu al partidului se înscrie și acțiunea organizațiilor pionierești din sectorul 3 al Capitalei. Recent, peste 1 000 de școlari bucureșteni au vizitat Muzeul Doftana, unde purtătorii cravatei roșii au depus coroane și jerbe de flori în semn de omagiu pentru eroii clasei muncitoare uciși sub zidurile Doftanei.

După careul pionieresc omagial (fotografia de jos) organizat la cimitirul «Trei pruni», echipele artistice ale școlărilor au prezentat un emoționant program muzicalo-literar, evocând momente din lupta partidului nostru pentru libertate și progres social. Tot cu acest prilej, patru școlari au fost primiți în rândul organizației de pionieri, în promoția «50 de ani de la înființarea partidului».

◀ Aflat în faza finală, «Concursul național de creație și interpretare teatrală» închinat aniversării semicentenarului P.C.R. a început cu premiera bucureșteană a piesei «Pisica în noaptea Anului nou» de D.R. Popescu. În scenografia Elenei Pătrășcanu-Veakis și regia lui Horea Popescu, a evoluat în remarcabile compoziții un grup din valoroasa echipă a Naționalului bucureștean. Un spectacol de ținută, în care regizorul descifrează cu precizie realistă relațiile complexe ale personajelor.

▶ În cadrul pregătirilor pentru întimpinarea semicentenarului Partidului Comunist Român, un aport deosebit revine și creatorilor de artă. Numeroși artiști vor expune în cadrul unei mari expoziții de artă din Capitală, închinată apropiatului jubileu al partidului. Printre lucrările ce vor fi prezentate se numără și «Eroica», creație aparținând sculptorului Ovidiu Maitec.

În cursul dimineții de vineri, 16 aprilie, **tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU**, împreună cu tovarășii Manea Mănescu, Ilie Verdeț și Dumitru Popa, a avut o întâlnire de lucru cu conducătorii ministerelor industriei metalurgice, construcțiilor de mașini, cu directori și alte cadre de conducere din centrale industriale, unități cu statut centrală, institute de cercetări și proiectări, cu un număr mare de specialiști din aceste ramuri de producție.

Acuza întâlnire de lucru, care s-a desfășurat în incinta câtorva pavilioane din Complexul expozițional din Piața Scintei, reprezintă o continuare firească a contactului nemijlocit dintre conducătorul statului nostru și purtătorii bunurilor materiale și spirituale în România, a dialogului viu, permanent, între partid și popor.

Indicațiile date și cu acest prilej, acum, la început de cincinal, constituie un sprijin rețos în activitatea oamenilor muncii din aceste importante ramuri ale economiei naționale, vizita de lucru a tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** demonstrând regnant grija statornică a secretarului general al partidului pentru ca obiectivele insufleteitoare ale cincinalului să fie transuse în viață la un nivel calitativ superior.

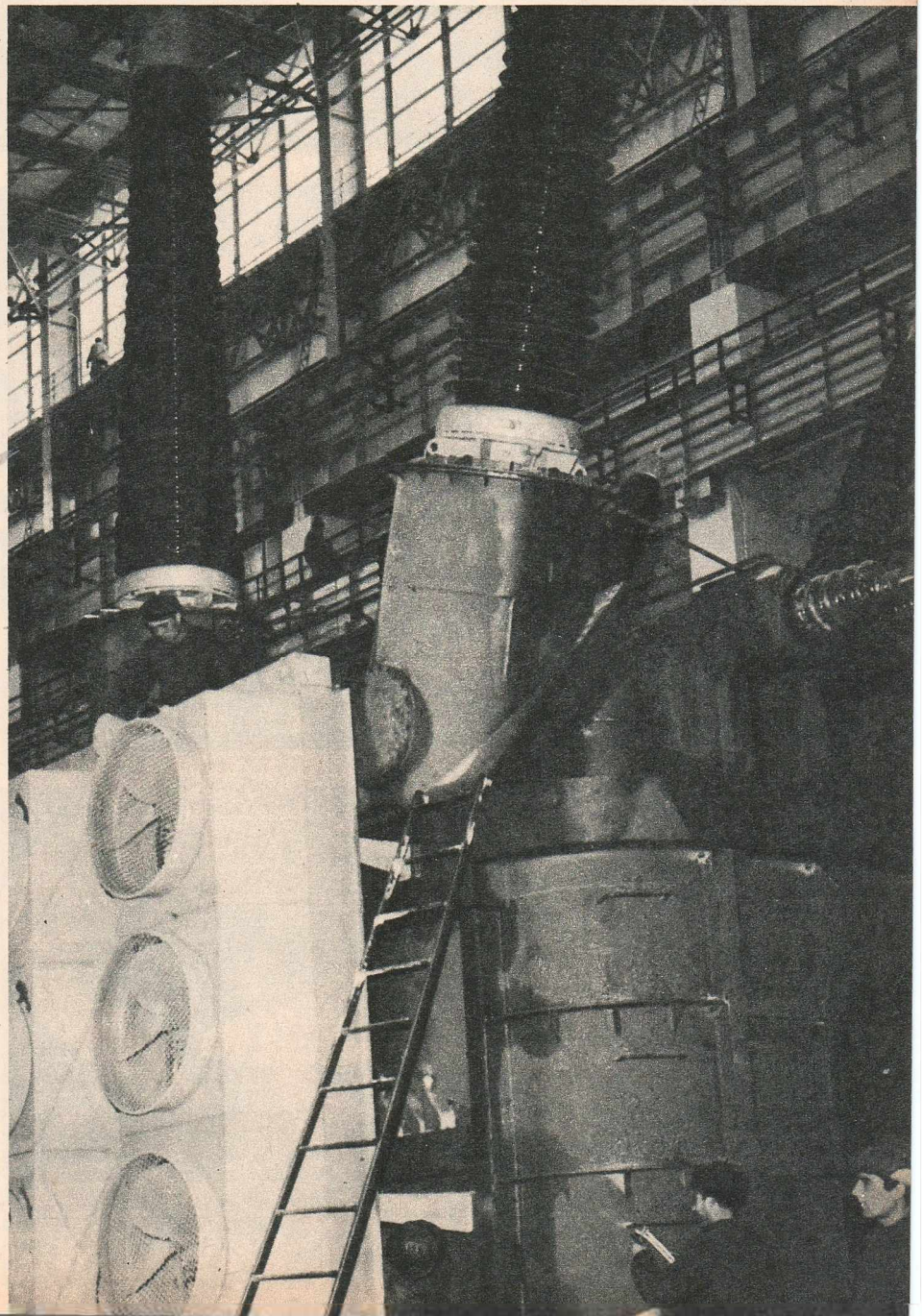
În fotografie: se vizitează standurile expoziției de mașini și utilaje realizate prin autoutilare.

Fotografia noastră vă prezintă un autotransformatoare de 400 MVA realizate de Fabrica de transformatoare electrice din București și destinate echipării stațiilor electrice de la Slatina și București. În cadrul aceleiași întreprinderi se lucrează intens la montarea unui nou agregat de aceeași putere și care urmează să intre în dotarea hidroagregatului nr. 1 de la Centrala electrică de la Porțile de Fier.

În cinstea apropiatului jubileu al partidului nostru, la uzinele «Steagul roșu»-Brașov a fost realizat cel de-al 235 000-lea autocamion înregistrat de la începutul fabricației și pînă acum. În acest an, producția uzinei din Brașov va fi cu 1 000 de autocamioane mai mare decît anul trecut. În continuare, au fost date în exploatare instalații complexe pentru transportul materialelor, noi linii tomate de prelucrare a motorului, o unitate de tratamente termice și galvanizări și, parțial, o mare turnătorie de fontă.

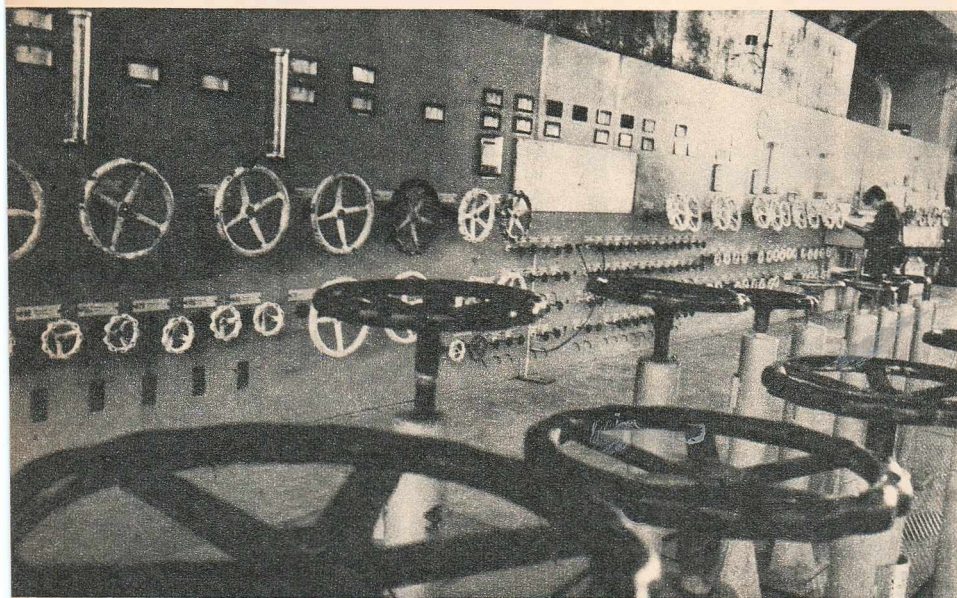
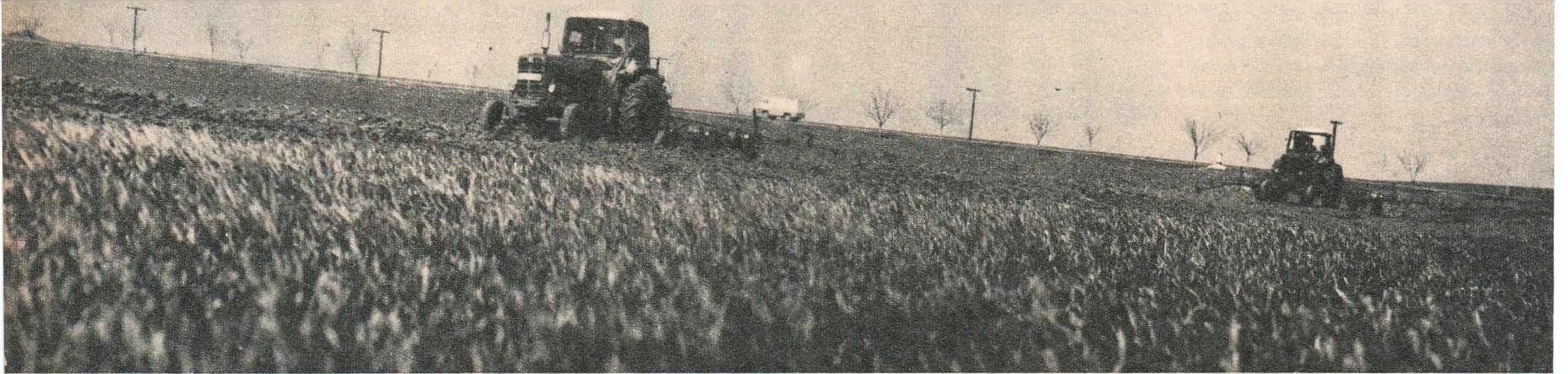

ȘAPTE ZILE ÎN IMAGINI

cronică de campanie

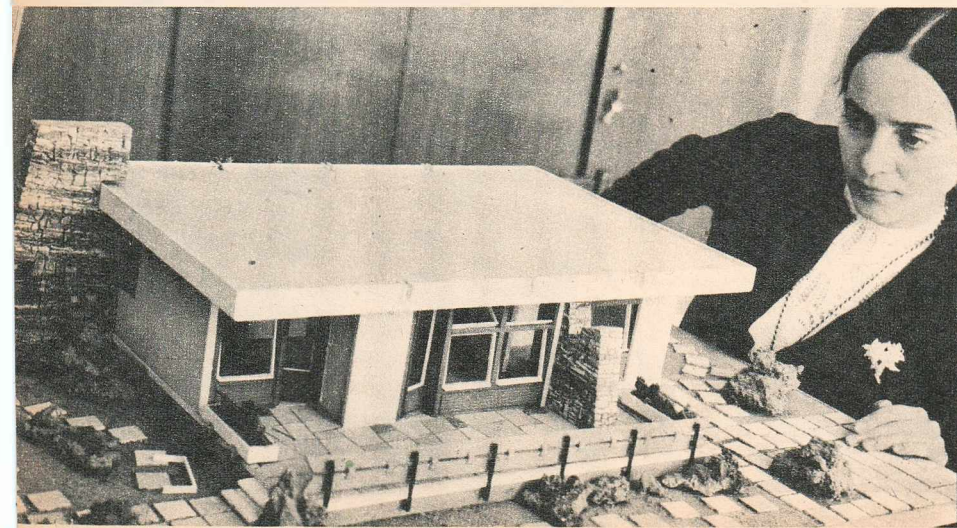
Vremea e destul de capricioasă. Prilej de îngrijorare pentru lucrătorii ogoarelor, dar și de intensificare a eforturilor în vederea folosirii la maximum a zilelor și chiar a orelor ce se arată prielnice. Cuvîntul de ordine: însămînțatul porumbului. Pentru aceasta e necesară desfășurarea unei bătălii intense, începînd cu fertilizarea ogoarelor, cu punerea la punct a tractoarelor și semănătorilor și terminînd cu însămînțările de bună calitate, la adîncimea și densitatea necesare. Soarta recoltei de porumb se hotărăște acum, o zi valorează zeci de tone, dar știm că harnicii cooperatori și mecanizatori sînt la datorie.

◀ Colectivele întreprinderilor industriale și unităților economice din județul Mureș și-au depășit sub raport valoric cu 15 milioane lei angajamentele asumate în cinstea semicentenarului Partidului Comunist Român. S-au realizat astfel peste plan: 3 221 tone carbid, 48 tone sodă caustică, 3,9 milioane cărămizi și blocuri ceramice, 1 330 mc cherestea rășinoasă, mobilă în valoare de 4,6 milioane lei, confecții în valoare de 2 milioane lei, precum și alte produse.

În perioada care a trecut de la începutul anului s-au livrat la export, peste plan, produse în valoare de 10 milioane lei valută, cu mult peste angajamentul luat în întîmpinarea mării sărbători. O însemnată pondere în realizarea acestor succese revine colectivului de muncitori, tehnicieni și ingineri ai Combinatului de îngrășăminte cu azot (în fotografie).

La Piatra Neamț, organizația comercială locală a prezentat de curînd paradă a modei de primăvară. Au fost admirate hainele confecționate din tricot — bluze, pardesiuri, pantaloni, jachete. Modelele aparțin fabricii de tricotaje din Brașov și Miercure Ciuc.

◀ Căsuțe din prefabricate (material lemnos) realizate după un proiect elaborat în cadrul Institutului de cercetări și proiectări pentru industria lemnului-Pîpîra. Noile construcții — ne-a declarat șefa colectivului de proiectare, arhitect Ana Ionescu — se recomandă prin următoarele calități: asamblare ușoară și ieftină, posibilitate de amplasare rapidă. Pereții au o izolație termică egală cu cea a unui zid de cărămidă de 60 cm. Sîntem informați de asemenea că primele căsuțe, realizate la scara 1/1, s-au bucurat de mult succes în rîndul partenerilor din străinătate, dovadă recente comenzi sosite din partea unor beneficiari din R.F.G., Suedia, Olanda, Israel etc.

să particip la acțiuni de protest, la intruniri. În timpul insurecției, am ieșit în stradă, umăr la umăr, întreaga uzină. În 1945, tovarășii mei mi-au acordat suprema încredere: am devenit membru al Partidului Comunist Român.

...Anii, evenimentele se succed vertiginos. Lupta pentru putere. Manifestații. Ciocniri cu poliția, cu oamenii plătiți ai partidelor «istorice». Naționalizarea. «Lemaître» devine «Timpuri noi». N-a fost o simplă schimbare de nume. Maistrul Stan Rușanu își amintește că aproape imediat au fost luate măsuri pentru îmbunătățirea radicală a condițiilor de muncă. Strunguri noi în locul celor cu benzi de transmisie care cauzaseră atâtea accidente. Încălzire centrală în hale, luminozitate adecvată, instalații sanitare, dușuri. («...Ca să ne spălăm cât de cât de ulei și unsoare, înainte, aruncam în lighene piese încinse, scoase de la forjă. Numai așa puteam obține apă caldă».) Fostul ucenic, ajuns între timp muncitor destoinic, maistru, trăiește o a doua tinerețe. În puțini ani, uzina, modernizată, trece la producția de motoare și compresoare. Numărul muncitorilor se dublează, se triplează, producția și productivitatea muncii cunosc indici de creștere ce fac practic imposibilă orice raportare la trecut. Pe poarta uzinei intră alți, cu

totul alți copii.

— Îi privesc și mă gândesc la mine, cel de-acum 30 și mai bine de ani. Ce să le spun? Că luam palme de la maistru, că mi-era tot timpul foame și umblam mai mult desculț? M-ar crede și nu m-ar crede. Le vorbesc însă de frumusețea meseriei, de dragostea cu care am lucrat întotdeauna, indiferent de condiții. Și caut să le insuflu această dragoste, această mândrie pentru titlul de *Muncitor*, care pe noi, atunci, ne-a ținut treji și tari, ne-a ajutat să răzvim și să învingem.

— Vedeți aleea aceasta? Aici am venit, adus de mână de tata, prin 1936, îmi spune Nicolae Dumitru, trasator la secția prelucrătoare. Gemea curtea de copii. Copii de oameni necăjiți, cei mai mulți țărani din comunele din jurul Bucureștiului și chiar și mai de departe, din Alexandria, de unde eram eu, de pildă. Veneau maistrii și alegeau fără multă vorbă. Pe ce criterii? Cine să-i întrebe?! Țsta la turnătorie, Țsta la forjă, Țsta dincolo, Țsta nu e bun! Așa am început.

...A mâncat patru ani pîinea amară a ucenicului. A avut însă alături tovarășii de nădejde. În pofida tuturor greutăților, a foamei din timpul războiului,

a teroarei, marea familie a muncitorilor era unită. De «lemaîtrești» se dusese vestea. Meseriași de prima mână, la fel de curajoși, la fel de neclintii în apărarea drepturilor lor. Nu-i de mirare că aici s-a format și dezvoltat cu vremea un puternic nucleu de comuniști. Nicolae Dumitru își amintește de acțiunile politice din acea perioadă. De sabotarea producției de război — lucru intenționat piese de proastă calitate sau de-a dreptul inutile, nu respectau graficele de execuție etc. De manifestațiile de stradă din '45, '46, la care participa cu toată ardoarea sa de tînăr. Ciocniri, nu de puține ori sîngeroase, în Cioplea, cu manștii. Naționalizarea.

Străbatem împreună secțiile uzinei. Corpuri vechi de clădiri, învecinate cu altele noi, unele în plină construcție.

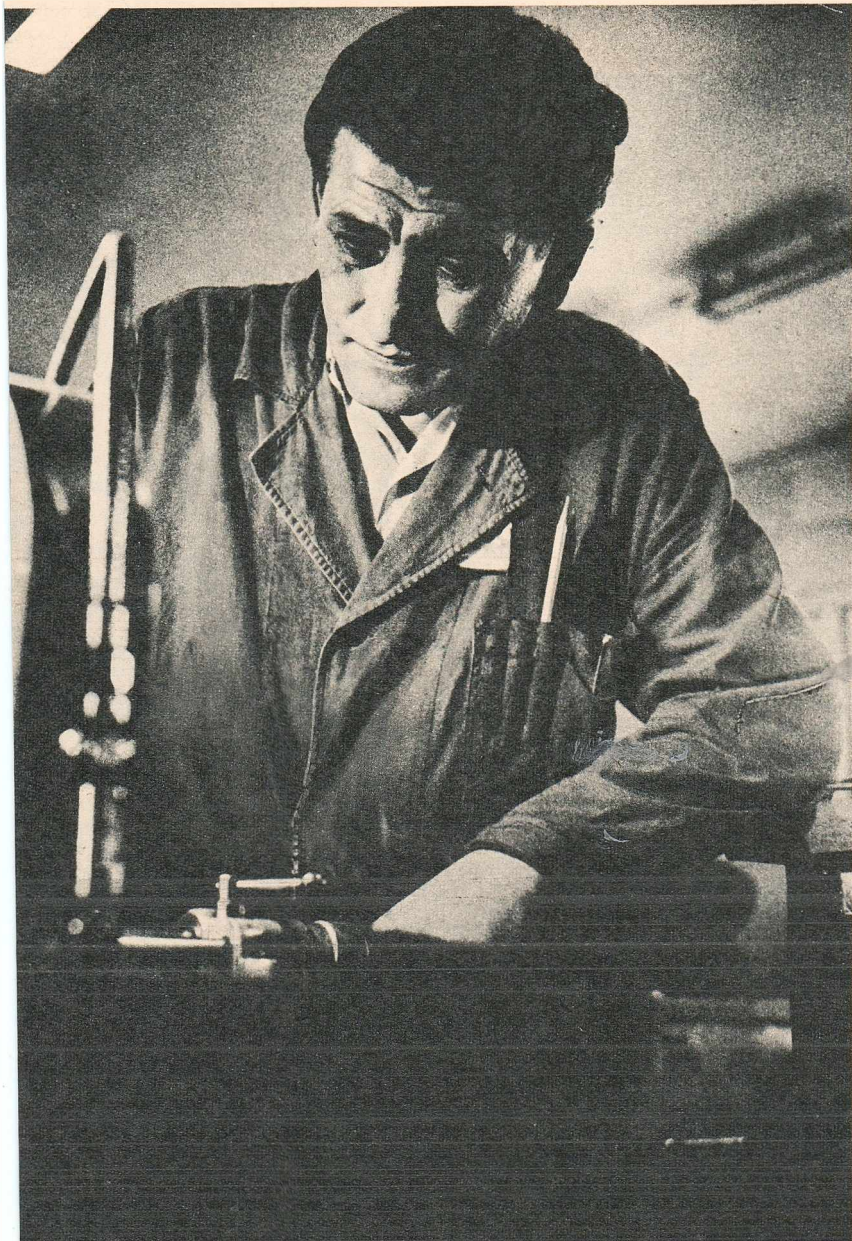
— Nu-și poate imagina oricine, cîteodată nici nouă nu ne vine să credem, amintindu-ne, în ce condiții se lucra. La turnătorie totul se executa manual. Ce mai, muncă de sclav. Aburi, emanații de gaze, o căldură ucigașă. Leșeam storși. Ploua cu accidente, unele mortale. Acum... Dar ce, poate fi comparat? Poate fi comparat băiatul cu profesionala terminată, locuind în cămine spațioase, bine hrănit, bine îmbrăcat, seara citind, vizionînd un film, mergînd la

dans, trăind omeneste adică, cu Nicolae Dumitru de-acum 30-35 de ani, alergînd în pantofi de lemn, mîncînd ce da Dumnezeu și locuind într-o chichi-neată de doi pe doi? Munca de-atunci cu cea de acum? Îmi iau cîteodată copiii, cînd îi văd mofturoși ori nemulțumiți, și le povestesc. Se uită la mine cam neîncrezători. Și-or fi zicînd că exagerez, că sînt pus pe cicăleală. Le arăt fotografii, se crucesc. Cred și eu. Cînd ai acum 20 de ani și urmezi electronica, e greu, foarte greu, să-ți imaginezi așa ceva. Rid: «Mata să fii? Poza nu-i cumva din alt secol, din altă țară?»

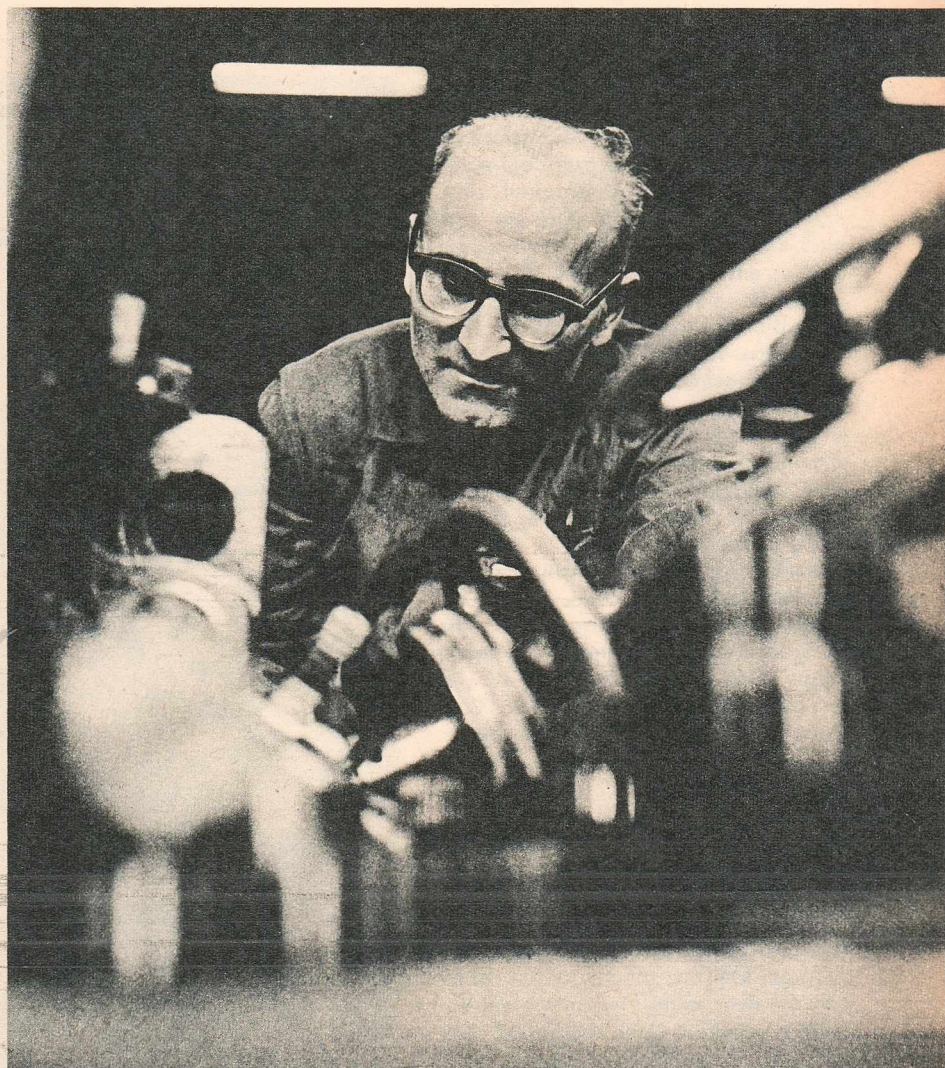
— Mie de la frizură mi s-a tras.

— ?!

— Păi da, «nu mă astîmpăram», făceam agitație. M-au prins și m-au tuns. Jale mare. Aveam frizură frumoasă, mă purtam cu cărare. La dans, pe Rahovei sau pe Văcărești, cine era ca mine! Mi s-a părut că se comisesse împotriva mea o nedreptate atît de mare, încît m-am hotărît să continui, și nu numai atît. Și n-am avut bucurie mai mare ca în zilele acelea de după reforma agrară, cînd, tînăr comunist, urcam forja în mașină și plecam să reparăm prin sate pluguri, batoze și treierătoare. Am fabricat și pompe cu

Am apucat strungurile acelea arhaice, revăzute cu curele de transmisie. Am urtat ani de zile galenți de lemn și-am încat cartofi copti în nisipul din turnătorie. Dar am apucat și modernizarea zinei, schimbarea ei la față». (Marin VASILESCU, tehnician)

«Viața mea, uzina aceasta, cine le poate despărți? Am împărțit împreună deznădejdi și speranțe, tristeți și bucurii...». (Gheorghe AURELIAN, mecanic)

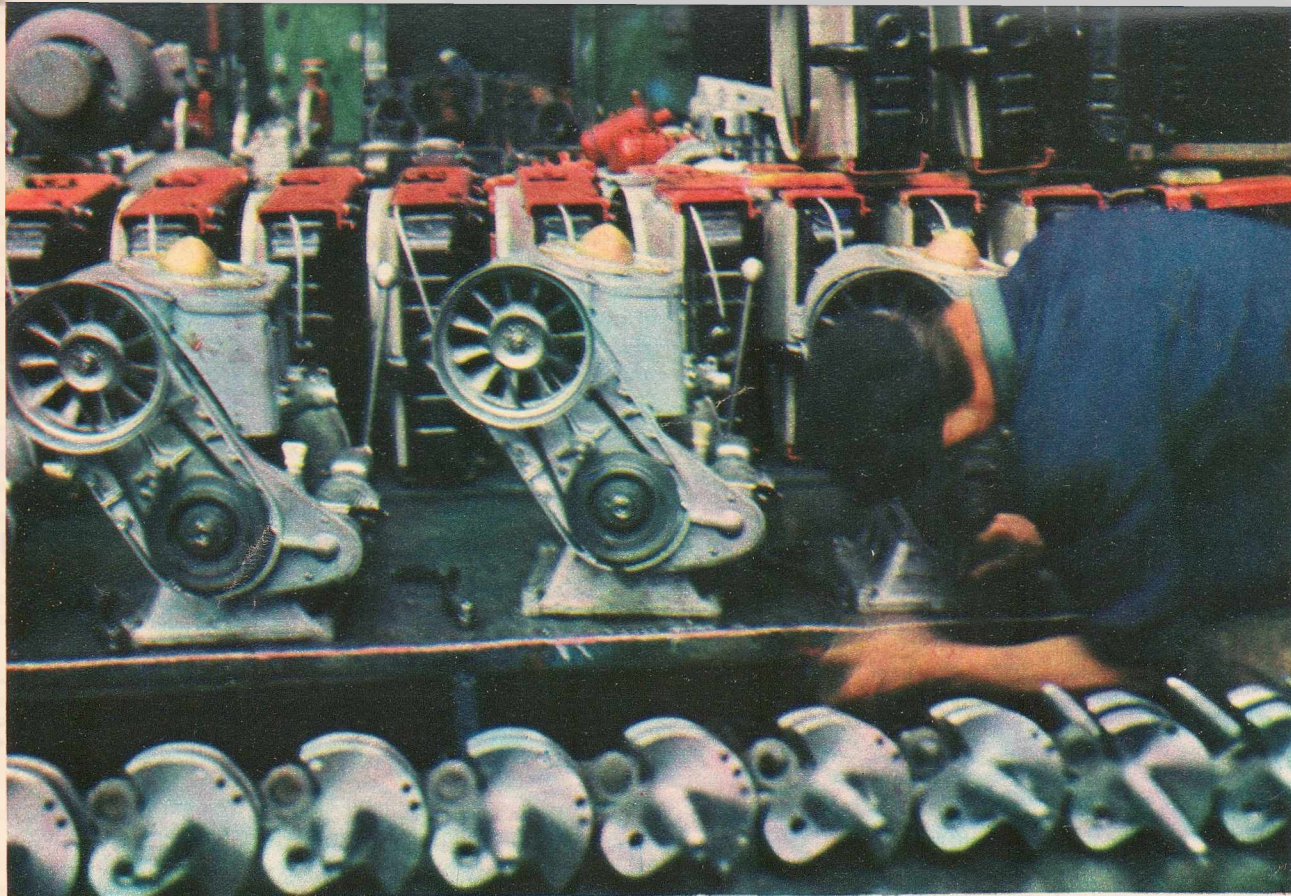
care au fost irigate multe mii de hectare. Am trecut apoi la fabricarea de motoare și compresoare. N-a fost ușor. Trebuiau oameni pricepuți, era nevoie de o nouă tehnologie. Am reușit să formăm cadre de nădejde, uzina a primit utilajele noi atît de mult așteptate. Dar cei ce au pus pe picioare noua producție de motoare a fost tot grupul de maistri și muncitori de înaltă calificare, roțați la aspra școală de la «Lemaître», îmi spune Marin Vasilescu, tehnician la secția sculărie.

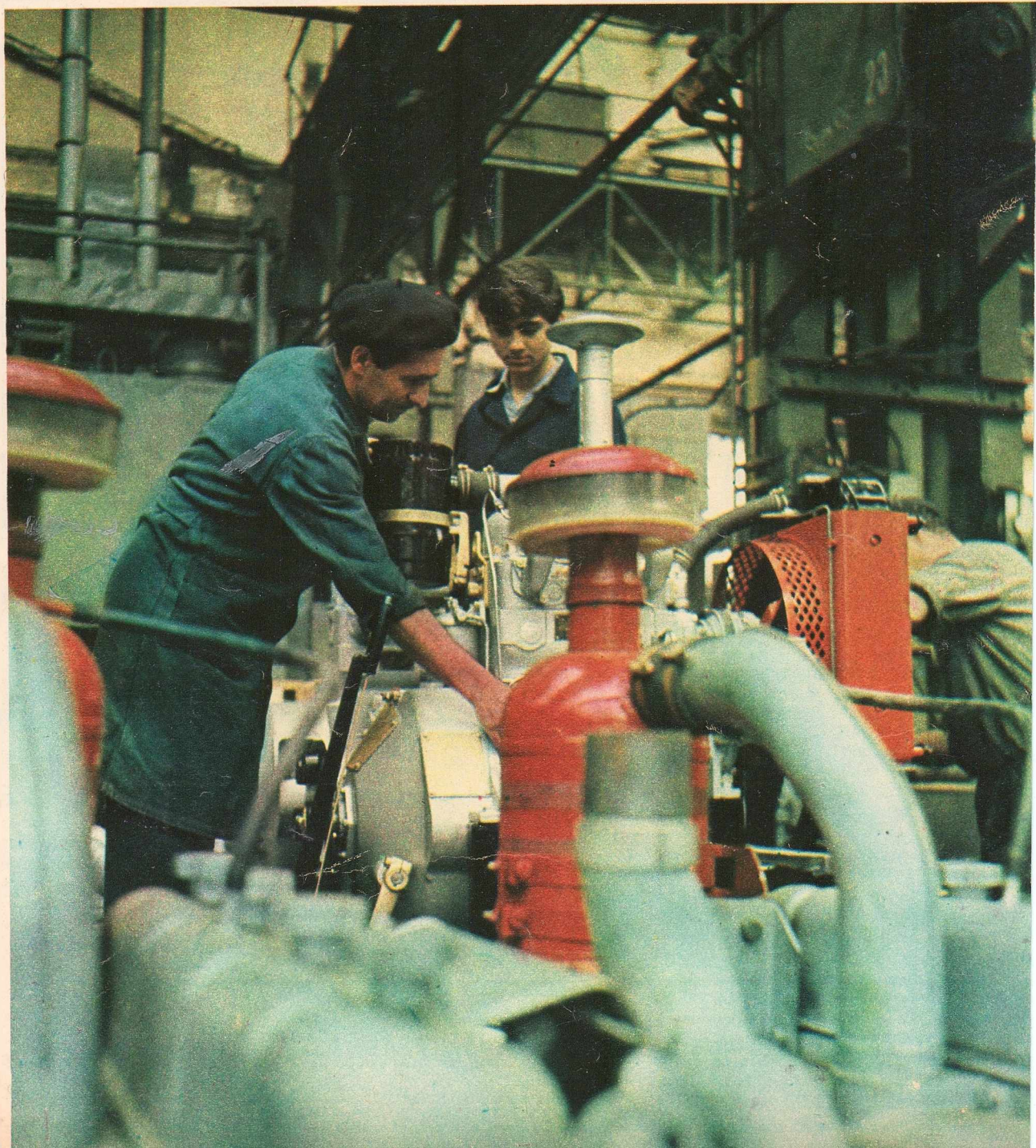
De la reparații de locomotive la producția de motoare și compresoare, iată succint drumul parcurs de centenara uzină bucu-reșteană.

DESTINE IMPLETITE

— Să plec din fabrică? Sau dacă am vrut vreodată să plec? Niciodată! De ce? Aici am crescut, aici pot spune că mi-am petrecut o bună parte din viață. Mă leagă de ea mii de amintiri, mi-e dragă fiecare cărămidă. Aici am ucnicit, aici am învățat să îndur, aici m-am călit și am devenit bărbat. Îi cunosc pe toți. Pe cei mai în vîrstă, din «leatul» meu, din ce în ce mai puțini, dacă au mai rămas vreo 30. Pe cei mai tineri, care au crescut sub ochii mei, de multe ori sub îndrumarea mea. Unii — copii ai tovarășilor mei de muncă aduși și ei de mină, în fabrică, de tații lor. Copii buni, copii care fac treabă. Și fiindcă veni vorba. Și dumneavoastră, și alții m-au întreat dacă noi, la vremea noastră, eram mai «cuminți», mai disciplinați decît acești copii, dînd a înțelege că nici nu se discută, că noi, adică, eram mult, mult mai disciplinați. Vreau să vă spun că dacă într-adevăr așa eram, asta se datora... fricii. Tremuram tot timpul. Oricînd ne putea lua maistrul de guler și da afară. Iar la poartă se găsea în tot momentul alt băiat gata să-ți ia locul. Cei de acum, bineînțeles, habar n-au de așa ceva. Lor li s-a asigurat totul din vreme. Dacă sînt mai alintați? Păi cum să nu fie?! Bineînțeles că asta n-are nimic de-a face cu obrăznicia și lenea. Nu, nu, n-am fost mai buni ca acești copii. Am fost doar mult, înfinit chinuți. Și am fost nevoiți să ne apărăm, să căutăm dreptatea. Asta ne-a deschis drumul spre inima largă, generoasă, a comunistilor, asta ne-a permis să le înțelegem idealurile care n-au întîrziat să devină și ale noastre. Nici o grijă! Băieții aceștia tineri, în «dangarezi» și cu transistorul agățat în vestiar, cu părul cam lung, după gustul meu, ne vor înlocui, la timpul potrivit, cu succes. Știu meserie, și deși rîd tot timpul, sînt mai serioși decît s-ar putea crede. V-o spune Gheorghe Aurelian, mecanic cu 30 de ani de meserie!

Experiența de decenii își dă mina cu entuziasmul și tinerețea ultimelor promoții de muncitori. Rezultatul: o muncă sub semnul înaltei eficiențe și calități.

Tinăra actriță **EMILIA DOBRIN** (a debutat în filmul *Căldura*) este interpretă principală în noua producție a Studioului București, *Printre colinele verzi* (scenariul și regia — Nicolae Breban).

Fotografie de Elena GHERA

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei».

«viena — un oraș — se prezintă»

Sub acest titlu s-a deschis în babilionul de pe malul Herăstrăului o sugestivă expoziție prezentând vechiul oraș al «Dunării albastre». Mari fotografii îl familiarizează pe vizitator cu trecutul Vienei, cu monumentele sale istorice. Diapozitive color ne prezintă secvențe din cotidianul Vienei, străzile și oamenii săi. Machete și grafice însoțind panourile fotografice vorbesc despre Viena modernă, despre economia sa, despre eforturile municipalității în direcția sistematizării și asigurărilor sociale. Unul din punctele de atracție ale expoziției este fără îndoială «cafeneaua vieneză», unde patiseria de universal renume este copios reprezentată. Dar expoziția cuprinde încă multe, multe surprize. Nu ne propunem să le deconspirăm, lăsând plăcerea descoperirii vizitatorilor. O expoziție deci sub semnul prieteniei, al dorinței de pace și înțelegere între popoare, o întâlnire agreabilă cu un oraș ce nu mai necesită vreo prezentare suplimentară.

GASTRONOMICĂ

DE ALTĂDATĂ

«Bre! Scurt-ii firul vieții și-a vremii jurubiță, Îmi vine-ades, cumetre, să plîng ca un zevzec. Om mai minca noi oare, știi, d-alea de berbec, mai fragede ca trupul de jună copiliță?»

(Din sonetul scris de Domn' Paladu', dedicat lui Niță Berechet — circiumar)

Iac-așa, un brav om de litere ca domn' Paladu' — căruia în particular i se mai zicea și George Ranetti (1875-1928) — a simțit că se merită a închina unui localgiu, ce l-a mulțumit pe el și pe cei de-o generație, un sonet — dîndu-ne și nouă, celor care trăim în epoca computerelor, hot-panturilor și snack-barurilor posibilitatea de a afla ce grozav grataragiu era nea Niță Berechet.

Că pe vremurile de altădată nu erau nici «patibaruri» și nici «fiaturi», iar bucureștenii se mulțumeau cu crișme ca «Leul și cîrnatul» sau «Trei ochi sub plapumă», pornind la iarbă verde de armindeni spre «Trei lulele» sau Cernica cu trăsurile de Herasca, asta o știe oricine. Dar mai puțini sînt cei care-și amintesc, ori știu, cu ce se ospătau contemporanii lui domn' Georgică Ranetti pre cînd se duceau la pădure și își abureau în izvoare și puțuri damigenele de pelinaș.

Din cele aflate de noi, se pomenește că prin ale papornîțe își găseau loc castroane cu scordolea de raci (adicătelea raci fierți înmuiați într-un sos de nuci și untdelemn), pilafuri de caracitiță (de unde le-or fi adus — sâracele), neasemuia pastramă de briceag (de văcuță sau capră), care împreună cu brînza nouă, asortată cu ceapă și usturoi verde, și saramurile ardeiate de caracudă, albișoară sau roșioară, erau tot atîtea îndemnuri de a goli cite un pahar din damigenele prionite prin izvoare reci. Mai pomenesesc documentele de înțepușarea de pui fripti și de fripturița de miel împănată — făcute special pentru a îmboldi clătitul gurii cu al pelin. De unde și ghiersul «Pelin bea, pelin mînînc, noaptea pe pelin mă culc» (mai ales la culcare era indicat pelinul, că alunga, pardon, puricii — fiind lipsă în acele vremi de DDT).

După cum băgat-ați de seamă, în nenumăratele decenii care au trecut, cel mai bine s-a ținut pelinașul. Așa că nu pregetați, atunci cînd pregătiți portbagajul Daciei pentru ieșire de armindeni, să aruncați — pentru orice eventualitate — citeva sticle de pelin, vreo doi-trei puigani curățați frumos, fără a ocoli și niscaiva brînză nouă cu ceapuță și usturoiașul verde corespunzător sezonului. Și de veți rămîne în pană cu mașina — Doamne dă — la vreo margine de pădure cu vr-un izvoarăș în apropiere, nu vă sfițiți să reluați bunele obiceiuri de altădată și, reeditîndu-l pe simpaticul domn' Ranetti, după ce vă faceți gustul — în afară de cel ce conduce mașina — parafrazați-i versurile:

Scurt-ii escapada și fraged-ii cașu'
Îmi vine ades cumetre să trag din pelin.
Cit or ține puii și sticla cu vin,
Cum ne sfătuieste bine

P.P. NAȘU

— Și dumneavoastră sinteți cel care scrie mereu ziar împotriva practicării șperțului???

Întreprinderea de prefabricate din beton-Galați, specializată în fabricarea elementelor din beton pentru construcțiile agrozootehnice.

Între acești stâlpi de beton ce vor fi livrați unităților agricole socialiste, se vor adăposti în scurtă vreme mii de oi, purceluși și viței.

primăvară > capricioasă

În luna aprilie jocul barometru-ului poate aduce surprize dintre cele mai dezagreabile rămîne o nouă primăvară veche de cînd lumea. Nu e mai puțin adevărat însă că pentru amatori de schi capriciile primăverii prezintă o adevărată mană cerească. Pe întregul lanț al Carpaților (în cazul de față la Lacul Roșu) iertările de iarnă s-au desfășurat în condiții meteorologice optime.

● UCENICIE ÎN GALENȚI DE LEMN ● UN CARTOF, DOI CARTOFI... ● «CEI CARE NE APĂRAU DREPTURILE ERAU ÎNTOTDEAUNA ACEIAȘI» ● A DOUA TINEREȚE A «LEMAÎTRE»-ULUI ● «AVEM URMAȘI DE NĂDEJDE!»

DESTINE ÎMPLETITE

de Mihai HETCO
Fotografii de Traian PROSAN

Omul din fața mea, scund și vioi, mă uluiește. «Am 48 de ani...». Nu-i arată nici pe departe. I-o spun. «Sînteți amabil, îmi răspunde, dar să știți că-i simt. Dacă mai adaug că din ei 30 i-am petrecut aici, în uzină...». Fumează. «Alt nărav vechi, fumez de cînd eram copil». Prin geamul deschis răzbate pînă la noi, abia estompat, vuietul uzinei, pe alei circulă camioane, încărcînd sau descărcînd utilaje. Undeva mai departe se aude fluieratul strident al locomotivei și zgomotul surd al vagoanelor ce se urnesc din loc. 30 de ani. E o cifră. Nu-i de mirare că maestrul Stan Rușanu e gînditor. Nu vine în fiecare zi cineva să te întrebe, să te roage să-ți depeni amintirile. Și așa, din senin, nu te apuci nici tu să te gîndești la ele. Te iei cu munca, uiți, n-ai timp. Și cînd începi să-ți aduci aminte, întîmplările năvălesc copleșindu-te, de nu mai știi cu care să începi.

— ...Am venit aici, la Lemaitre, prin '40. Făcusem profesionala, urma să lucrez la reparații de locomotive. Uzina de atunci? Cîteva corpuri de clădiri scunde, întunecate, neîncălzite. Iarna nîgea înăuntru; noi, ucenicii, curățam zăpada, ne sculam la 5 ca să facem focul în cele cîteva sobe de tuci răsfirate la mare distanță unele de altele. Omul lucra ce lucra, și cînd nu mai putea, se repezea la goaîn și-și rezema spattele de el. Apoi se întorcea iar la lucru. Meseria, mai mult am «furat-o». Cine să se ocupe de noi? Măturam, dîrdîiam de frig, ba mai mergeam după lucru și acasă la maestrul, să dăm o mîină de ajutor. Cîștigam un leu, un leu jumate pe oră. Tot timpul imi era foame. Țin minte că noi, puștii, descoperisem în incinta fabricii un adevărat depozit de cartofi. Pentru armată, pesemne, fiindcă între timp izbucnise războiul și fabrica fusese militarizată. Mergeam pe furiș, ne mai înțelegeam și cu soldații, și ne umpleam băștile și cămășile cu cartofi. Îi îngropam la turnătorie, în nisipul fierbinte, folosit la fabricarea formelor, se coceau. Îi găseam minunați. Războiul... Umblam cu galenți de lemn în picioare și ca să ajungem mai repede la cantină îi scoTEAM, preferînd să umblăm desculți.

Uzina era ocupată de armată. Pentru cea mai mică abatere, sancțiuni severe, carceră. «Pe front, vă trimit pe front!», parcă îl aud pe colonel cum striga. Cam prin perioada aceea am început să deschid și eu ochii. Am văzut cum au lăsat cîteva sute de oameni lucrul cînd un muncitor fusese amenințat cu concedierea. Cum mergeau la patron să ceară condiții de muncă mai bune sau sporirea salariilor. Am fost uimit, emoționat. De fiecare dată, oamenii

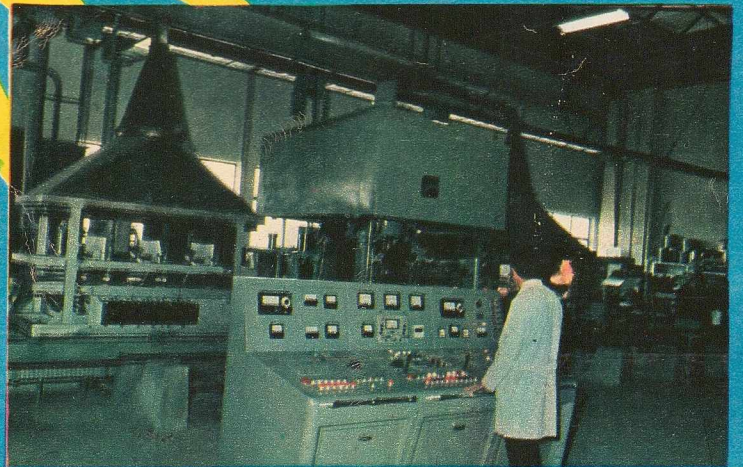
care-i conduceau pe ceilalți, antrenîndu-i, vorbind în numele lor, expunîndu-se primejdiei de a fi în orice moment dați afară din fabrică, arestați. erau aceiași. «Cine sînt?», am îndrăznit să întreb pe cineva. «Sst, sînt comunisti. Da' vezi, mă puștiule, mucleș, să nu afle careva ceva din conducere». Așa i-am cunoscut pe Ion Vișinescu, pe Avram Nicolae, pe Alexandru Popa, pe Mihai Dobrescu și alții, mulți alții. Și așa m-am apropiat de ei. Am început

▲ «Mi-am început meseria... măturînd țiile, cărînd lemne și cărbuni pentru cîteva sobe de tuci. Azi fac motoare compresoare». (Nicolae DUMITRU, sator)

▲ «Aici, dacă vrei să știți, prin '40, ic nîngea înăuntru!» (Stan RUȘANU, mtru)

Fabrica de frigidere GĂEȘTI

FRIGERO

FRIGERO

Model de masă cu capacitatea utilă 140 l

CARACTERISTICI

- Dimensiuni: — înălțime 850 mm
- adâncime 598 mm
- lățime 545 mm
- Capacitatea brută: 140 l
- Compartiment de joasă temperatură: 13,6 l
- Greutate netă: 50 kg
- Consum energie electrică: la temp. ambiantă de 25°C = 0,6 kWh/24 h
- la temp. ambiantă de 32°C = 1 kWh/24 h
- Temp. realizată în compartimentul de joasă temp. -12°C
- Temp. realizată în compartimentul de răcire: între 0° și +5°C

FRIGERO LUX

Model cabinet cu capacitatea utilă de 240 l

CARACTERISTICI

- Dimensiuni: — înălțime 1 318 mm
- adâncime 598 mm
- lățime 545 mm
- Capacitatea brută: 240 l
- Compartiment de joasă temperatură: 18,4 l
- Greutate netă: 77 kg
- Consum energie electrică: la temp. ambiantă de 25°C = 1 kWh/24 h
- la temp. ambiantă de 32°C = 1,6 kWh/24 h
- Temp. realizată în camera de joasă temp. -12°C
- Temp. realizată în compartimentul de răcire: între 0° și +5°C

FRIGERO SUPER

Model cabinet cu capacitatea utilă de 180 l

CARACTERISTICI

- Dimensiuni: — înălțime 1 035 mm
- adâncime 598 mm
- lățime 545 mm
- Capacitatea brută: 180 l
- Compartiment de joasă temperatură: 18,4 l
- Greutate netă: 64 kg
- Consum energie electrică: la temp. ambiantă de 25°C = 0,8 kWh/24 h
- la temp. ambiantă de 32°C = 1,3 kWh/24 h
- Temp. realizată în camera de joasă temp. -12°C
- Temp. realizată în compartimentul de răcire: între 0° și +5°C

SE FAUREȘTI

P.C.R. în fruntea acțiunilor revoluționare ale maselor pentru trecerea la revoluția socialistă

de Virgil SMĂRCEA, cercetător la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.

După doborârea guvernului antonescian, în fața P.C.R. se aflau ca obiective fundamentale mobilizarea maselor la lupta pentru eliberarea întregului teritoriu al țării, participarea armatei române, umăr la umăr cu armata sovietică, la războiul antihitlerist pînă la zdrobirea fascismului, asigurarea aprovizionării frontului, democratizarea vieții publice, înfăptuirea transformărilor democratice premergătoare trecerii la revoluția socialistă.

Atingerea acestor obiective făcea imperios necesară imediată reorganizare a partidului și a activității sale în noile condiții legale. În acest scop, încă în primele zile după 23 August 1944 membrii de partid și-au unit forțele, astfel încît în septembrie erau deja constituite toate organizațiile județene de partid; totodată se începuse crearea organizațiilor de partid în întreprinderi, instituții și la sate. În același timp s-a trecut la organizarea, în condiții de legalitate, a activității sindicatelor unice, a U.T.C., a Frontului plugarilor, a Uniunii patriotice, a organizațiilor de femei

și de mici meseriași, a Uniunii populare maghiare și a altor organizații democratice.

Unitatea de acțiune a clasei muncitoare și a aliatului său principal — țărănimea — a influențat puternic asupra altor categorii ale populației. Preocupându-se de înmănușarea tuturor forțelor democratice și patriotice în efortul pentru rezolvarea complexelor probleme care stăteau în acea perioadă în fața țării noastre, P.C.R. a dezvoltat legături și cu alte partide politice, inclusiv cu grupările de stînga din cadrul Partidului național-țărănesc și Partidului național-liberal. Această politică de largă colaborare cu toate forțele interesate în dezvoltarea democratică și progresistă a României și-a găsit expresia, la 12 octombrie 1944, în formarea Frontului Național-Democrat, care unea în cadrul său toate forțele politice interesate în democratizarea reală a țării și în înfăptuirea reformelor economice și sociale cerute de dezvoltarea societății românești.

Sub conducerea Partidului Comunist

Român, masele populare au dus adevărate bătălii împotriva rămășițelor fasciste, a elementelor antonesciene. Pe tot întinsul țării muncitorii au izgonit din conducerea administrativă și tehnică a întreprinderilor pe fasciștii cunoscuți. După lupte înverșunate au fost alungați prefectii, primarii, ajutorii de primari și alte elemente profasciste și reacționare din conducerea administrației unor orașe și județe ca Tulcea, Constanța, Covurlui, Brăila, Bușteni, Simeria, Arad, Timișoara, Timiș-Torontal, Prahova etc. La aceste acțiuni — care au reclamat și jertfe de sînge — a participat un mare număr de oameni. Astfel, la ocuparea prefecturii județului Dîmbovița au luat parte peste 10 000 de cetățeni, la ocuparea prefecturii Arad 15 000, la cea de la Craiova 20 000, la Timișoara 25 000 etc. Pînă la începutul lunii martie 1945, în 52 de județe din totalul de 58 fuseseră instalați prefecti și primari din rîndul forțelor democratice. Peste capul guvernului Rădescu, oamenii muncii, sub conducerea Partidului Comunist, au pus astfel

stăpînire pe primării și prefecturi. În același timp Partidul Comunist a lansat lozincă exproprierii imediate a moșierimii și împărțirii pămînturilor țărănilor fără pămînt sau cu pămînt puțin.

Partidul Comunist Român chema poporul la acțiuni politice de amploare; ture de demonstrații se revărsau pe străzile orașelor, cerînd instaurarea unui guvern democrat al F.N.D.

Masele populare, stăpîne pe stradă, au hotărît soarta bătăliei pentru putere: la 6 Martie 1945 a fost adus la cîrma țării, pentru prima dată în istoria modernă a României, un guvern cu adevărat democrat, prezidat de dr. Petru Groza. Prin instaurarea acestui guvern procesul revoluționar din România a intrat într-o nouă etapă, avînd ca obiective desăvîșirea revoluției burghezo-democratice, înfăptuirea unor transformări social-politice profunde.

Principala măsură luată de noul guvern imediat după instaurarea sa a fost legiferarea reformei agrare. A fost elaborat un vast program pentru continuarea acțiunii începute de mase în perioada anterioară, tinzînd la democratizarea aparatului de stat, a administrației publice și armatei. Judecarea criminalilor de război și a celor vinovați de dezastrul țării a lovit puternic în pozițiile reacțiunii burghezo-moșierești.

Perioada ce a urmat după 6 Martie 1945 este caracterizată printr-un proces de întărire continuă a P.C.R., a legăturilor sale cu masele.

Între 10 și 20 august 1945 au avut loc conferințele organizațiilor regionale P.C.R., primele desfășurate în condiții legale. Moment important în istoria P.C.R. și a patriei, Conferința Națională a P.C.R. din 16-21 octombrie 1945 a dezbătut problemele de bază ale dezvoltării României în acel moment: refacerea și dezvoltarea economică a țării, consolidarea independenței naționale, întărirea regimului popular. Alături de problemele economice, conferința a acordat o mare atenție întăririi politice a regimului democratic, rolului statului în viața economică și social-politică a țării, intensificării luptei împotriva reacțiunii, pentru victoria forțelor democratice în alegerile parlamentare ce urmau să aibă loc. Sfirșitul anului 1945 a găsit partidul, guvernul și forțele democratice în plină activitate pentru consolidarea regimului democratic.

În anul 1946 viața politică a țării a fost dominată de lupta forțelor democratice în frunte cu P.C.R. pentru

ZILE TUMULTUOASE... În ziua de 23 August 1944 căpeteniile guvernului fascist au fost arestate la palatul regal de către o formație militară insurecțională. S-a format un nou guvern, în care participau reprezentanții tuturor forțelor politice din Blocul Național-Democrat și în care Partidul Comunist Român era reprezentat prin Lucretiu Pătrășcanu.

În fotografie: aspect de la una din manifestațiile populare din Capitală în zilele tumultuoase următoare actului de la 23 August. În primele rînduri: tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Chivu Stoica, Iosif Ranghet, la o demonstrație a oamenilor muncii din București, în octombrie 1944.

ROMANIA NOUA...

NOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU în mijlocul unui grup de cetățeni, la o manifestație din 1946. În acei ani se încheștase cu forțele reacțiunii, alături de generația mai vîrstnică, mii, zeci de mii de tineri muncitori, țărani, elevi și studenți au răspuns chemării partidului, participînd cu elan la acțiunile revoluționare și aducîndu-și o importantă contribuție la victoriile obținute de clasa muncitoare.

zdrobirea reacțiunii și cîștigarea victoriei în alegerile parlamentare. Tactica P.C.R. în campania electorală a fost elaborată de Plenara C.C. al P.C.R. din 25-28 ianuarie 1946, care a stabilit că Partidul Comunist trebuie să militeze pentru gruparea într-un singur bloc a tuturor forțelor politice participante la guvern și prezentarea lor în alegeri pe listă comună. În acest context, la 17 mai 1946 s-a constituit Blocul Partidelor Democratice, coaliție de forțe politice în care partidele care îl compuneau, păstrîndu-și independența ideologică și politică, se coalizau cu scopul de a înfrînge reacțiunea în alegeri și a asigura dezvoltarea democratică a țării.

În ziua de 19 noiembrie 1946 au avut loc alegerile parlamentare. Victoria obținută de Blocul Partidelor Democratice oglindea baza social-politică largă pe care se sprijinea guvernul democratic, compromiterea și izolarea de masă a partidelor burgheze reacționare. Prin votul lor masiv dat candidaților Blocului Partidelor Democratice, masele populare au pronunțat o grea sentință împotriva partidelor «istorice», care în curînd aveau să dispară definitiv de pe arena politică a țării.

Ca rezultat al alegerilor din 19 noiembrie 1946 a fost creat primul parlament democratic din istoria României.

Succesele obținute de poporul român sub conducerea P.C.R. în perioada scursă după 23 August au creat condiții favorabile intensificării bătăliei pentru refacerea și reorganizarea economiei naționale și pregătirea condițiilor în

O PIATRĂ DE HOTAR: 6 MARTIE 1945. Această zi a reprezentat încununarea luptelor revoluționar-democratice desfășurate sub conducerea Partidului Comunist Român. La conducerea țării masele au adus primul guvern democrat — prezidat de înflăcăratul patriot și militant progresist dr. Petru Groza — în care clasa muncitoare și țărănimia dețineau rolul preponderent. Fotografia înfățișează un aspect de la grandiosul miting din București, de la 6 Martie 1945.

TRĂIASCĂ REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ! Proclamarea republicii a constituit un moment de cea mai mare importanță în desfășurarea revoluției populare. Ea însemna încheierea procesului de cucerire a întregii puteri politice de către clasa muncitoare, aliată cu țărănimea și cu celelalte pături ale oamenilor muncii, instaurarea deplinei suveranități a poporului.

TRĂIASCĂ REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ A FOST ALES UN PREZIDIUM AL REPUBLICII POPULARE ROMANE

MEMBRII PREZIDIULUI AU DEPUȘ JURĂMÂNTUL VECHII CONSTITUȚII A FOST ABROGATĂ. VA FI CONVOCATĂ ADUNARE CONSTITUANTĂ, ÎN TERMEN DE 3 ZILE, ARMATA ȘI FUNCIONARII VOR DEPUȘ JURĂMÂNTUL DE CREDINȚĂ REPUBLICII POPULARE ROMANE

Număr special de **ANUL NOU**

România liberă

CEL MAI MARE ZIAR DE INFORMATIE ȘI REPORTAJ

ANUL VI N. 1033

12 PAGINI

10 LEI

REDACTOR RESPONSABIL: NICOLAE DRĂGAN

ABDICAREA REGELUI MIHAI I

Mihai I

PROCLAMAȚIA GUVERNULUI CĂTRE POPOR

MUNICIPALITĂȚI, ȚĂRANI, INTELLECTUALI, SOLDAȚI, SUBȘIFERII, ȚIGĂNII ȘI CETĂȚENII AI ROMÂNIEI!

Regelul Mihai I a abdicat astăzi de la tron. În actul de abdicare, semnat astăzi, la 30 Decembrie 1947, conținea următoarele: "Mihai I renunță la tron și își dă seama că țara noastră are nevoie de o conducere care să asigure pacea și bunăstarea ei. El se retrage în țară și își asumă răspunderea pentru trecutul său." "Regelul Mihai I este un om care a trăit în străinătate și nu are niciun interes în țara sa. El nu are niciun drept de a participa la viața țării și nu are niciun drept de a reprezenta țara în străinătate." "Regelul Mihai I este un om care a trăit în străinătate și nu are niciun interes în țara sa. El nu are niciun drept de a participa la viața țării și nu are niciun drept de a reprezenta țara în străinătate."

vederea trecerii la revoluția socialistă. Astfel, la 20 decembrie 1946 parlamentul a votat legea pentru etatizarea Băncii Naționale a României, în mai 1947 s-au creat oficiile industriale — instrumente prin care statul intervenea activ în organizarea și coordonarea producției și repartiției în scopul refacerii economiei naționale, conform intereselor maselor muncitoare. În iunie 1947, P.C.R. a supus spre aprobare guvernului și apoi dezbaterii întregului popor «Propunerile pentru îmbunătățirea situației economice și financiare a țării», iar la 15 august 1947 s-a efectuat stabilizarea monetară.

Măsurile inițiate de P.C.R. și adoptate de guvern în această perioadă au influențat pozitiv asupra vieții economice și financiare a țării, ducând la sporirea producției industriale.

Înfăptuirea transformărilor burghezo-democratice și pregătirea condițiilor de trecere la revoluția socialistă au determinat cercurile burgheze care

participaseră la coalițiile forțelor democratice să se opună deschis noilor parlamente economice și social-politice. Ca urmare, la 6 decembrie 1947, în urma votului de neîncredere dat de parlament reprezentanților burgheziei, aceștia au fost înlăturați din guvern. După această dată înlăturarea ultimului punct de sprijin al reacțiunii — regele — a devenit o sarcină de prim ordin. Cu sprijinul maselor, datorită activității neobosite desfășurate de P.C.R. pentru izolarea forțelor reacționare, la 30 decembrie 1947 monarhia a fost înlăturată, proclamându-se Republica Populară Română.

Înlăturarea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române marchează instaurarea dictaturii proletariatului, încheierea etapei de desăvârșire a revoluției burghezo-democratice și trecerea la revoluția socialistă. O nouă pagină fusese scrisă în frământata istorie a României contemporane. Pentru țara noastră începea o eră nouă...

Pe câtă vreme stabilizarea monetar-burghezo-democratice din 1929 însemna pierderea de fapt a independenței economice a României, aservirea ei completă față de capitalul financiar prin împrumuturi prădănice coloniale.

Stabilizarea din 1947 este o stabilizare pe baza producției naționale, a independenței naționale

Conținutul rostit de tov. Gh. GHEORGHIU-DEJ —

Se temeli sănătoase, cu un leu stabilizat, putem și trebuie să producem mai mult și mai bine. Pe speculanți, sabotori și cămătari, organele Statului cu sprijinul maselor muncitoare, îi vor lăsa fără acțiune.

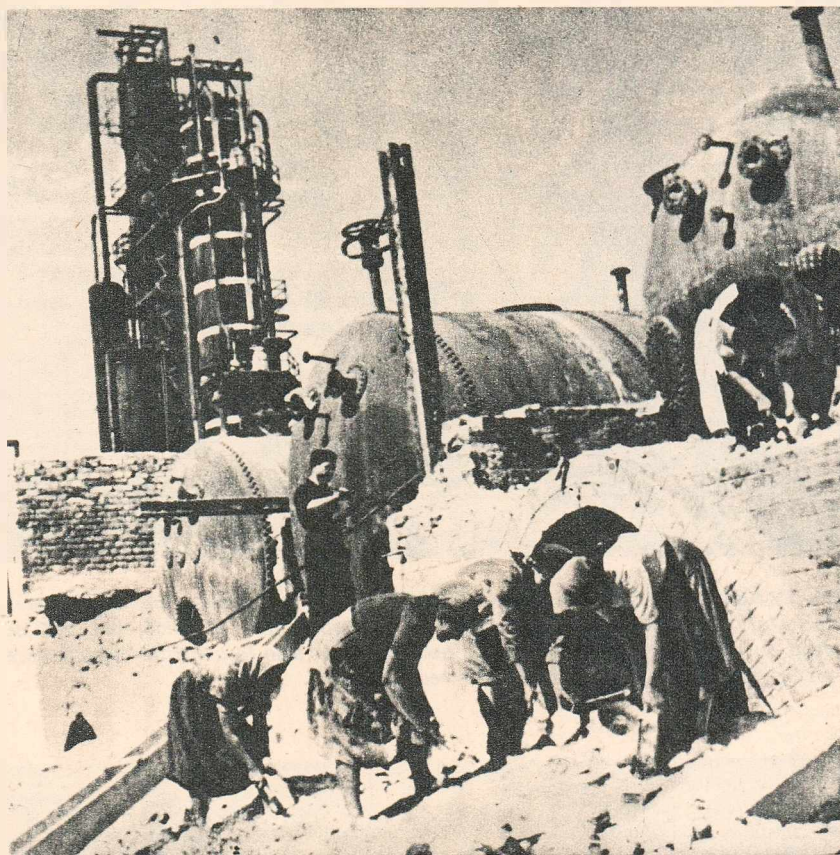

Tov. GH. GHEORGHIU-DEJ

SARCINILE regimului democratic și ale poporului român pentru consolidarea stabilizării

1. Dezvoltarea producției prin realizarea și depășirea planurilor de producție.
2. Sporirea producției muncii, prin aplicarea rațională a progresului de producție, prin mai bună repartizarea a forței de muncă și prin reorganizarea întreprinderii la înălțimea tehnologiei de stat și a progresului.
3. Salvarea și înlăturarea, prin suportarea cheltuielilor statului din veniturile ordinare.
4. Pentru aceasta este necesară reorganizarea și îmbunătățirea aparatului financiar și contabil, precum și a serviciilor economice și impozitare.
5. Echilibrarea bugetului național și de plăți cu plățile externe, prin întărirea și valorificarea exporturilor.
6. Îmbunătățirea și întărirea raporturilor între țară și străinătate, raporturile interne și externe și întărirea și îmbunătățirea, prin creșterea producției și a veniturilor naționale.
7. Întărirea repartiturii a veniturilor care să asigure mai bine producția.
8. Întărirea repartiturii, spre a asigura disponibilitățile de vor putea fi utilizate în producție.

O NOUĂ LOVITURĂ DATĂ BURGHEZIEI. În redresarea economică a țării un rol important l-a jucat stabilizarea monetară de la 15 august 1947, care, lovind puternic în pozițiile economice ale burgheziei, în speculanți și cămătari, a contribuit la îmbunătățirea situației materiale a populației, la consolidarea independenței economice și politice a țării.

REFACERE. Oamenii muncii din Ploiești lucrează la refacere, pentru înlăturarea urmărilor războiului.

OCUPAREA PĂMÎNTURILOR MOȘIEREȘTI. Ajuțați de muncitorii de la orașe, sub conducerea comitetelor sătești, masele de țărani din întreaga țară au trecut la ocuparea pământurilor moșierești. Reforma agrară era înfăptuită!

de Ioan GRIGORESCU

CÎND REGII TRAG MÎȚA DE COADĂ

Evident lucru, se pare că a fi rege nu mai este de loc rentabil. Capetele încoronate se plîng că o duc din ce în ce mai prost cu vistierii regale, și tronurile lor, unse tot mai pe sponci cu lubrifiantul sunător care le-a dat dintotdeauna strălucirea, cam scîrție. Cu cîțiva ani în urmă, scriam despre o duzină de regi care căutau de lucru. Între timp, lista șomerilor încoronați s-a mai mărit, iar cei ce își păstrează încă magnificele posturi își revendică, cu auguste jalbe, poziții mai bune în schemele de salarizare ale preasupuselor lor guverne.

Văzîndu-și demersurile neîncununate de un prea substanțial succes, regina Angliei a amenințat, mai în glumă, mai în serios, că se va pune în grevă împreună cu serenissima ei suită din mohoritul și preacostisitorul Buckingham. Deocamdată nu se știe dacă greva va fi perlată sau simplă: prințul consort Philip, soțul Elisabetei, s-a plîns în fața camerelor rețelei americane de televiziune NBC, spunînd textual că regina «cam trage mîța de coadă» și că, în consecință, o trage și el, iar mai tirziu «we go into the red» («nu mai pot lega capetele»), din cauză că de aproape douăzeci de ani Parlamentul englez n-a mai majorat listele civile ale suveranilor, în raport cu creșterea prețurilor. Pasămite, din cauza aceasta, prințul a fost nevoit să-și vindă unul din iahturi, iar celălalt, care i-a mai rămas, și-a redus echipajul la strictul minim de numai 50 de persoane.

Oricît de paradoxal ar părea, cea de-a 40-a monarhă a Angliei este, în ordinea avuției, al treilea mare bogătaș al lumii. Ea posedă peste 5 000 de tablouri, o celebră colecție filatelice de aproape douăzeci de milioane de dolari, două duzini de cai pursînge, care, dacă nu se hrănesc cu jeratic și nu scapără scînteii din copite, scot bani frumoși pe pistele de alergări... Și mai are vreo cinci tone de linguri, furculițe, cuțițe și altă nobilă veselă turnată în aur masiv. Vorba aceea, tot cu o lingură mîncîci, dar parcă alt gust are ciiorba servită într-un castron galben de pe urma căruia ai putea trăi o viață. «Lista civilă» a reginei este rodul unei pertractări comerciale între guvern și curte, încheiată pe vremea domniei lui George al III-lea (1760-1820) care, în schimbul unei rente anuale de peste o jumătate de milion de lire sterline (cam un milion și jumătate de dolari), a convenit să cedeze vistieriei publice toate veniturile scoase din terenurile și proprietățile coroanei. În termeni parlamentari, această listă civilă este citată drept «cheltuieli destinate menținerii onoarei și a demnității Curții regale», ceea ce, în banii nesiguri de istăzi, înseamnă vreo 475 000 de lire sterline, sumă globală fixată de Parlamentul britanic în 1952. Dar de atunci viața a tot continuat să se scumpească, prețurile crescînd anual cu peste trei la sută, ceea ce, dacă stăm și socotim, înînd cont și de media majorării salariilor preasupușilor cetățeni ai regelui, ar fi trebuit să ajungă acum la peste 850 000 de lire, bani cu care, de bine de rău, capetele s-ar mai fi putut lega iar pisica ar fi fost lăsată să toarcă pașnic. Tocmai revendicarea aceasta face și obiectul conflictului dintre tron și Parlament. De ce, adică, dacă vistieria publică încasează din veniturile aduse de exploatarea domeniilor coroanei — una peste alta, 3 330 000 de lire — proprietara «de drept» să primească din partea administrației ceva mai puțin de o jumătate de milion? Cum să menții onoarea și demnitatea curții cu o sumă atît de mizerabilă? Și, pe urmă, unde mai este dreptatea, domnilor, dacă la asta mai adăugăm că valoarea reală a 475 000 de lire din 1952 a ajuns în 1971 la numai 300 000 de lire, adică la nici zece la sută din cît «produce» coroana? Nu, curat lucru, așa nu mai merge, punem hlamida-n cui și jalba-n orșap și ieșim în stradă!

Dar hai să fim serioși. Dacă englezii au născocit expresia încetățenită «cît vînt de lege la americani «how much is he worth?» pentru a arăta «cît valorează ăsta?», să ne întrebăm cîștit cîți bani are capul încoronat în bucurie, ca să ne întrebăm cît face? Numai că lucrul acesta nimeni nu-l prea ține cu exactitate. Banca reginei «Coutts and Co» este de o discreție sacerdotă, iar experții de la «Financial Times» nu pot să-și realizeze respectuoasele și condescendentele lor calcule decît prin aproximații. Cel mai ușor ar fi poate de socotit cît face tona de veselă de aur, cam la cît s-ar ridica valoarea elor cinci mii de tablouri colecționate începînd încă din vremea lui Henric al VIII-lea — și printre care se află cîțiva Leonardo da Vinci — cît aduc proprietățile de la Balmoral și Sandrigham sau ducatul de Lancaster, toate scute de impozite, cît?, cît?, cît? Dar cum să afli, cînd se știe că impozitul este termometru averii, dar ce regat ar mai fi ăla în care regele ar plăti impozite și orice plebeu contribuabil?

Luînd mai demult în discuție situația critică a coroanei, un deputat conservator s-a adresat fostului premier Wilson: «Oare primul ministru este dispus cu totul de inimă?» — la care acesta ar fi răspuns: «Nu este chiar așa și urgent», fiind imediat susținut de un laburist iritat: «Lasă-i, domnule, să nu mor de foame!...» Nu, nimeni nu spune asta, nici chiar regina, deși se descoperă pe neașteptate victimă a inflației. Dar strălucirea unei curți ostă, și ca să ai o punctualitate regală, cele trei sute de pendule și ceasuri cu cuc din cele șase sute de camere ale palatului regal trebuie întoarse de cineva, praful se cere șters de pe mobile, pinzele iahtului întinse, elicopterul personal gresit și întreținut, trenul regal șters de zgură, rolls royce-urile alimentate, iar vesela, chiar dacă este de aur, se mai spală dinînd în cînd, și cum s-o scoți la capăt cu numai o sută cincizeci de servitori? Înd Madame Onassis dispune de două sute? Toate acestea sînt necazuri, în glumă. Dacă Maria Antoaneta răspundea sansculoților de la 1789: «N-au piine? Să mîncînce cozonac!», plătîndu-și cu capul candoarea, pentru a-și păstra broanele pe capete, monarhii trebuie să accepte realitatea: nu mai au cozonac? Să mîncînce piine!

OMUL FĂRĂ IDENTITATE

Din ziare: «Lunar, peste o sută de persoane din Capitală își pierd actele de identitate»; «Păstrarea în bune condițiuni a buletinului de identitate este o îndatorire civică»; «Numai în Capitală, în cursul primului semestru al anului (1970), au fost identificate 22 216 persoane care nu și-au preșchimbant la timp buletinele, 5 243 cu buletine pierdute și alte 2 486 cu ele deteriorate»; «toți cei în cauză au primit sancțiunile de rigoare din partea serviciilor de evidență a populației».

În timp ce apăreau aceste anunțuri, în cartierul Bereasca din Ploiești un individ strîngea cu pedanterie tăieturi din gazete. Nu-l vom numi încă, deoarece nici el nu mai știe exact cum îl cheamă. Atenția îi era reținută nu de notele referitoare la evidența populației, ci de noutăți din lumea medicală, de vești despre cei mai bătrîni oameni din lume etc. Mă rog, fiecare om citește și reține ce vrea. Indiferența lectorului din Blejoi față de problemele identității ne-a mirat numai pentru că, nu demult, cu prilejul unei cercetări penale s-a descoperit un fapt uluitor: el nu era de fapt... el, ci altul, și nici atunci nu fusese acela, ci altcineva, a cărui identitate a rămas abandonată, cu 58 de ani în urmă, într-un registru de evidență a nașterilor.

lata, pe scurt, cum s-a descoperit neobișnuitul caz și în ce constă el:

Scotocind și scormonind activitățile ilicite ale unor salariați ai întreprinderii de colectare a metalelor din județul Prahova, care au delapidat sume fabuloase cu complicitatea unor achizitori din rețeaua cooperatiei de consum, ofițerii Inspectoratului județean de miliție au ajuns să formeze un al cincilea dosar voluminos, rotunjind numărul inculpaților la vreo 80 de persoane. Tot deșirînd ghemul actelor de achiziții fictive, s-a ajuns și la imputernicatul cooperativei suburbane Ploiești pentru comuna Blejoi. I s-au întocmit primele acte pe numele cunoscut de toată lumea — Sandu Marin, născut la 12 iunie 1912 în comuna Ploieștiori, județul Prahova — și s-a cerut verificarea cazierului. Răspunsul serviciului de evidență operativă a constituit o surpriză: S.M. figura încă din anul 1958 cu o condamnare la doi ani închisoare pentru delapidare. Cum de fusese angajat și menținut gestionar, s-au întrebat milițienii? Surpriza abia de aici începe: fosta cooperativă din Blejoi și actuala cooperativă suburbană se aflaseră în posesia unor comunicări oficiale că S.M. nu este cunoscut cu antecedente penale. Care era misterul comunicărilor contradictorii față de cea obținută de organele de cercetare? În mare, S.M. apărea cu aceleași date de stare civilă atît în evidențele unității la care lucrase, cît și în dosarul de cercetare penală; dar numai «în mare», pentru că la o observare mai atentă s-a văzut că data nașterii diferă cu cîteva zile, iar locul în care a văzut lumina zilei apărea a fi ba în județul Argeș, ba în județul Prahova. După cum voise el să declare!

Hotărîți să lămurească neconcordanțele, cei care-l cercetau au apelat la metoda elementară: legitimarea. I-au cerut buletinul de identitate. Atunci s-a descoperit că personajul nu avea de loc buletin. Nu avusese niciodată. Împlinise vîrsta de 58 de ani fără să se fi aflat vreodată înregistrat ca cetățean major.

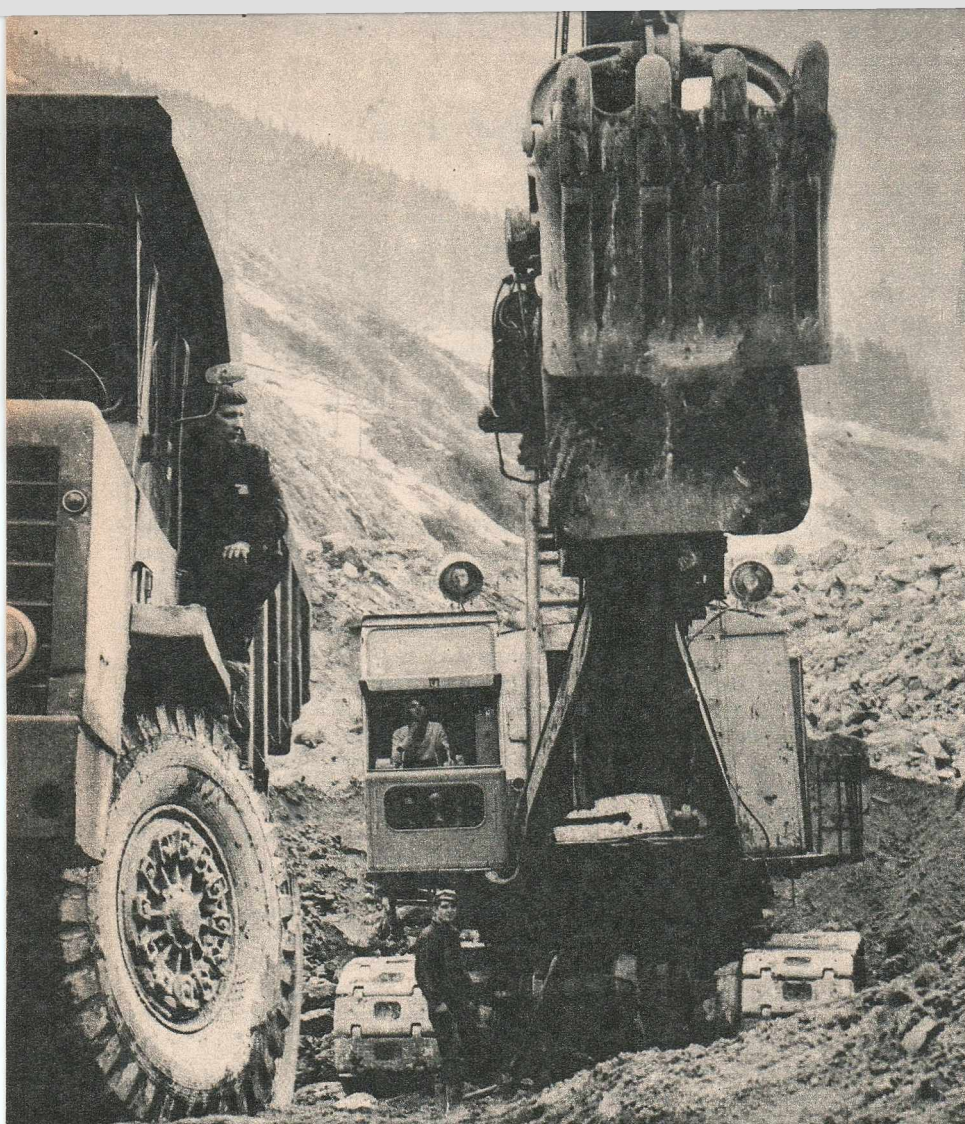
Mai mult: nici nu se numea Sandu Marin! Nu era născut în județul Argeș, nu era născut în județul Prahova. În

ziua de 29 iunie 1912, cînd a slobozit primul țipăt, s-a numit Coarnă Marin și se afla în comuna Bărăștii de Vede, județul Olt. Puțini ani după acest fericit eveniment din viața oricărui om, C.M. și-a părăsit identitatea oficială. Încă de la școală a figurat cu alte nume, dovedindu-și timpuriu vocația dedublării. S-a însurat de tînră (cu acte pe numele adevărat), a făcut armata și a dispărut. Și-a zis Sandu M. Radu, a lucrat pe ici, pe colo, strecurîndu-se ușor prin haosul antebelic. În anul 1940 s-a stabilit în raza actualei comune Blejoi, cu numele ajustat din nou: Sandu Marin. Și-a înghiebat gospodărie, iar cu vremea consătenii au început să-l considere împămîntenit. A fost înscris în registrul agricol și primarul de atunci al comunei i-a eliberat cîteva adevărîțe pe care falsul S.M. le va flutura, de-a lungul anilor, în chip de acte de identitate. Începînd din 1951 a fost angajat, succesiv, fără să i se ceară nici un act, ba la o întreprindere, ba la alta. În 1958 a fost cercetat pentru fraude comise în calitate de responsabil al cantinei fostului I.A.S.-Rîfov. A fost judecat, condamnat, și-a executat pedeapsa, de asemenea fără nici o legitimare. Doi ani după ieșirea din pușcării s-a prezentat la președintele fostei Cooperative de consum-Blejoi, — Gheorghe Nițu — care l-a angajat ca achizitor sezonier pe baza unei simple cereri. Cînd s-a făcut verificarea antecedentelor penale, presupusul S.M. a declarat alte date decît cele, tot false, sub care ispășise pedeapsa. În cooperatie, omul fără identitate a făcut carieră frumoasă. A fost apreciat, evidențiat, numit vicepreședinte onorific al cooperativei Blejoi, apoi în consiliul de conducere și — începînd din luna mai 1970 — în comitetul executiv al cooperativei suburbane.

În toată această perioadă de timp, C.M.-S.M.R.-S.M. a ocupat nu numai slujbe — ba și încă dintre cele care presupuneau o identificare riguroasă — dar a și încheiat acte «autentice», a semnat contracte pe credit, a împrumutat bani de la stat, a încasat nenumărate sume la casierii, a depus ca martor în justiție, pe scurt, a trăit intens, participînd la sute și mii de activități care impuneau legitimarea, dar nimeni nu i-a cerut buletinul de identitate. La 7 martie 1967, noua identitate a celui devenit vicepreședinte al cooperativei din Blejoi a fost întărită printr-un fals grosolan. Fostul șef al serviciului administrativ — Nicolae Petrescu — i-a întocmit carnetul de muncă. Sînt cunoscute valoarea de autenticitate a acestui act, forța lui probantă, meticulozitatea — dificultatea uneori — cu care se întocmește. În pofida tuturor prevederilor legale, și — în cazul de față, a adevărului — Nicolae Petrescu i-a completat omului fără acte carnetul de muncă, înscriind date și fapte imaginare. Asupra acestui aspect depistat de noi în timpul anchetei gazetărești dăm cuvîntul organelor de urmărire penală.

De fapt, întregul dosar de cadre al lui C.M.-S.M.R.-S.M., început printr-o simplă cerere și îngroșat pe parcurs cu maculatură, este plin de falsuri. Plapumă groasă de hirtie pentru demagogul care tuna și fulgera prin ședințe împotriva hoșilor și falsificatorilor, gata oricînd să-și părăsească domiciliul și ultima identitate falsă, dacă i se vor descoperi fraudele. Planul nu i-a reușit. Adevărul a ieșit la iveală.

Sergiu ANDON

◀ *Judecând cu superficialitate, ai zice că la șantierul de pe Lotru oamenii și mașinile — laolaltă — se ostenesc asemeni lui Sisif ca să biruie îndărătnica împotriviare a muntelui. Într-adevăr, unele drumuri mai cunosc uneori obstacolele surpăturilor de peste noapte. Dar cutezanța inteligentă a constructorilor și stăruința viguroasă a utilajelor își impun cu autoritate punctul de vedere. Așa că sălbăticia naturii rămîne, pe rînd, fără nici o replică...*

dată — 27 III 1971 — probelor de apă. Și după puțină vreme, la 15 aprilie, orele 14,08, turbina IV a intrat «în paralel» (a fost racordată la sistemul energetic național). Mesajul ei de lumină a pornit pe drumurile aeriene ale țării cu o lună și jumătate mai devreme, față de cele trei surori ale sale. ... **Oltul**, în aval de Combinatul chimic-Govora, a început, la 25 martie, să fie... strămutat; porțiunea eliberată de ape — un kilometru și jumătate — devine, de aici încolo, frontul de lucru al excavatoarelor. Centrala care se va dura la Rm. Vlcea din 160 000 mc de beton va înghiți anul acesta, începînd cu trimestrul III, un sfert din cantitatea totală prescrisă (40 000 mc de beton). Pentru ca lucrările să se desfășoare pe mai departe, într-un ritm alert, fără nici un hiat, constructorii au pregătit, încă de pe acum, un record: la Rîureni, Oltul este traversat de un pod cu structură definitivă, avînd o deschidere totală de 180 m. «Record» — nu este o apreciere subiectivă a reporterului, ci o constatare măsurată exact de specialiști. În numai 4 luni — pe timp de iarnă! — cele 27 de coloane forate ale podului au fost statornicite la locul lor. Tot ceea ce ține de infrastructură a fost încheiat în luna martie, urmînd ca în mai podul cu cele șase deschideri ale sale (de cîte 30 m fiecare) să inaugureze cale nouă peste Olt autobasculantelor încărcate cu materiale pentru construcția din plin a hidrocentralei.

un an de cînd au început feturtele mijloace de îmblînzire și supunere a apelor sale. Vrînd-nevrînd, unii dintre afluenți au fost aproape răpuși: s-a executat prima galerie la devierea Tarniței și aducțiunea Someș Rece II. Devierea cursului apelor a deschis frontul excavărilor, astfel că, începînd cu iulie-august, betonul va face corp comun cu albiile dătuite de puterea utilajelor și inteligența oamenilor. În acest an, 12 km de drum nou se va deschide prin galerii pe șantierul de pe Someș. La Fintinele, barajul a început să-și transfere vizibil existența de pe schițe, în scobitura din ce în ce mai vizibilă a viitoarei fundații.

La Mărășelu, Fereastră-Leșu, Tarnița și în

ÎMBLÎNZIREA APELOR CONTINUĂ...

Luminile Bicazului s-au răzlețit pretutindeni. Armata de constructori constituită în nordul Moldovei s-a îndreptat spre toate cele patru zări, întemeind șantiere în căldarea de piatră a Argeșului, în codrii neumblați ai Lotrului, la Sadu, Porțile de Fier, pe Olt și Someș. Dezvoltarea în ritm susținut a întregii economii naționale și în primul rînd a industriei necesită în permanentă o creștere accentuată a producției de energie electrică, care va ajunge la sfîrșitul acestui an la 39 miliarde kWh (cu peste 11% mai mult decît în anul 1970), iar pînă la sfîrșitul cincinalului, prin punerea în funcțiune a unor noi centrale electrice, puterea instalată va însuma 5 400-5 800 megawați, din care aproximativ o treime în hidrocentrale. O dezvoltare impetuoasă cu largi și profunde implicații în toate ramurile și subramurile economiei naționale. O școală a curajului și măiestriei, născută și desăvîrșită într-un pătrar de veac prin talentul și hărnicia poporului nostru, prin virtuțile socialismului și politica științifică, marxist-leninistă, a Partidului Comunist Român.

În paginile alăturate vă prezentăm cîteva informații și fotografii de ultimă oră de pe principalele șantiere hidroenergetice ale țării. Pretutindeni, detașamentele de constructori întîmpină apropiatul jubileu al partidului nostru cu un apreciazabil spor de energie, cu realizări și succese de prestigiu.

... **La Dunăre:** pe data de 27 martie 1971, orele 11,45, apele marelui fluviu au «răsuflat» mai în voie, după o pauză de peste un an. Devenită lac de acumulare prin consolidarea în chip de baraj a celor 340 000 mc de beton (numai partea românească) la data mai sus-amintită, Dunărea a căpătat consimțămîntul constructorilor de «a sări» dincolo de temutul obstacol. Altfel spus, în termeni de specialitate — a început, la Porțile de Fier, deversarea apelor lacului peste barajul

deversor. Exact la timp, ca să facă loc viitorilor de primăvară care și-au semnalat, practic, impetuoșitatea, înregistrînd un debit de 8 000 mc apă pe secundă, de la aproximativ 5 000 mc, cu numai cîteva zile înainte.

Prin ridicarea nivelului apei în lacul de acumulare, a crescut și potențialul celor trei turbine care funcționează în centrala hidroelectrică. Cea de-a IV-a turbină (prima de producție românească) montată la Porțile de Fier a început să fie supusă, la aceeași

Așadar, un pod de «largă respirație», terminat definitiv în șase luni — iată primul mare record al constructorilor de pe Olt.

Pe Lotru, în împărăția celor 3 000 kmp — suprafață pe care se întind punctele de lucru ale șantierului — se pot consemna, mai în fiecare zi, evenimente. Bătălia, după cum sînt, probabil, avizați cititorii, se desfășoară mai ales în subteran. Dar, în ciuda tainicei înaintări prin munte a constructorilor, faptele lor ies la suprafață cu toată strălucirea pe care le-o conferă consistența eroismului cotidian. Palatul subpămîntean al centralei a căpătat o formă distinctă: excavațiile s-au terminat cu o lună mai devreme față de prevederile initiale. Și în acest palat se desfășoară acum din plin «mobilarea» cu turbine; montorii și-au preluat, tot în avans, migăloasa și responsabilă pregătire a viitoarei premiere de pe Lotru.

Prima străpungere de pe aducțiunea principală — Mănăileasa-Rudăreasa — a avut loc în ultima zi din martie, cu 30 de zile mai devreme, iar cea a tronsonului Haneș-Goanța, cu 60 de zile avans. Galeria de fugă — pe unde vor alergera apele eliberate din paletele turbinelor — mai are de parcurs o singură porțiune pînă să fie un drum complet deschis, pe toată lungimea sa de 6,5 km. Stăruința și graba cu care constructorii înaintează prin drumul de munte subteran au drept finalitate străpungerea, pînă la 8 Mai, «și a acestui ultim tronson».

Someșul a aniversat, în luna aprilie 1971,

alte locuri s-au statornicit colonii ale constructorilor hidroenergetici a căror prezență înseamnă zilnic aceste meleaguri cu fapte noi, cu transformări vizibile.

Pe șantierele I.C.H. (întreprinderea de construcții hidroenergetice), deschiderea noilor drumuri de lumină ale patriei capătă tot mai multă vigoare. Experiența Bicazului și a Argeșului este dublată de elanul cu valoare nouă, confirmată prin neîndoielnică putere a faptelor, care sînt închinare marelui jubileu al Partidului Comunist Român.

V. COSTEA

Montarea primei turbine la Porțile de Fier a fost un eveniment. A doua, a treia turbină au urmat, cu firescul pe care îl conferă totdeauna, oricărui lucru nou, obișnuința. Și totuși cel de-al patrulea hidroagregat a constituit, la rîndul său, un fapt ieșit din comun: turbina nr. 4 este prima turbină de producție românească — «darul» Reșiței, trimis constructorilor de pe Dunăre.

dialog cu cititorii

de H. DONA

Tot mai multe sînt în ultima vreme scrisorile sosite la redacție și închinare apropiatei aniversări a unei jumătăți de veac de la înființarea partidului. Dînd glas sentimentelor lor, cititorii ne trimit în primul rînd versuri — românul e, doar, născut poet! — dar și articole omagiale, evocări, desene festive, fotografii. Tuturor trimițătorilor vrem să le mulțumim din inimă și îi rugăm să creadă că chiar dacă scrisorile lor nu văd lumina tiparului, fie din lipsă de spațiu, fie din cauză că se suprapun unor materiale comandate de noi anterior, fie din alte motive, vom păstra cu grijă tot ce ni s-a trimis, ca o mărturie a acestor zile însuflețite de întîmpinare a jubileului.

Printre numeroasele răspunsuri pe care le primim la semnalele critice ale revistei, am vrea să amintim astăzi doar două: **Consiliul popular al municipiului Brăila**, referindu-se la nota «Lotca și brînză de Brăila», ne confirmă, de fapt, unele stări de lucruri deplorabile. Restaurantul pescăresc din Brăila este aprovizionat în special cu pește oceanic (Dunărea fiind, probabil, foarte departe!), iar puținul pește de Dunăre pus în vînzare este adus din Tulcea, cel din Brăila fiind trimis în alte județe. În ce privește brînză de Brăila, aflăm că față de cantitățile cu totul insuficiente repartizate în 1970, s-a prevăzut pentru 1971 o cantitate redusă aproape la jumătate. Deci, cum e mai bine! Nu ne îndoim nici de sinceritatea, nici de seriozitatea răspunsului tovarășilor din Brăila. Dar cum facem cu produsele solicitate?

Din răspunsul I.S. **Recom** reținem, în afara anunțării unor măsuri limitate pentru remedierea situației nesatisfăcătoare din domeniul reclamei comerciale, și o constatare: majoritatea întreprinderilor producătoare și distribuitoare nu par convinse de necesitatea unei reclame de calitate. Fiindcă tot se discută atît de intens și de serios despre modernizarea comerțului, despre reciclarea lucrărilor din comerț, n-ar fi oare cazul să se facă în rîndurile celor interesați puțină reclamă reclamei? E evident doar că în deceniul al 8-lea al secolului al XX-lea nu poate exista comerț fără reclamă abundentă și inteligentă.

Oarecum în legătură cu muzica ușoară, dar referindu-se, în fond, la probleme mai largi și mai profunde, este și scrisoarea cititoarei **Maria-Magdalena Mihăilescu** din București («orice asemănare cu numele cronicarei dv. de film este absolut întîmplătoare»), precizează corespondenta noastră). Din această scrisoare ne vom permite să cităm cîteva pasaje:

«...Am citit în România literară, sub semnătura apreciatului compozitor Edmond Deda, cîteva rînduri care m-au mîhnit pînă la durere. Domnia-sa are toată libertatea de alegere, faptul că Sergio Endrigo, care i s-a părut «obosit și plictisit» (!!), nu i-a plăcut, nu este chiar o nenorocire. Mi se pare absolut nedrept însă — și într-un anume fel periculos — să afirmi că versurile admirabilului cîntecel «Via dei Matti, numero 0» (strada Nebunilor, numărul zero) ar putea fi date drept exemplu negativ — ca să zic așa — celor care strîmbă din nas în fața unor texte autohtone, care caută noduri în papură și nu-i iartă pe textierii noștri, uitînd să mai privească și prin grădinile vecinilor. De acord că și prin muzica ușoară străină circulă tot felul de ineptii. Dar cum de nu a observat tov. Deda că textul incriminat era o mîcă și fermecătoare poezie suprarealistă, iar cînd spun suprarealistă nu trebuie să ne gîndim prea departe, ci doar la darul copiilor de a percepe realitatea atît de năstrușnic, de a așeza laolaltă ceea ce se bate cap în cap. Autorul cu pricina, poetul sud-american Antonio de Morales, ca orice poet adevărat, rîvnește, din cînd în cînd, candoarea copilăriei...

...Al doilea punct dureros. În numele cărui drept, cîntecelor lui Endrigo — în varianta cu text românesc — li s-au confecționat niște versuri de-a dreptul penibile de către poeți improvizați?... Ce a devenit «Arca di Noe»? Un jalnic cîntec de drumeție, năclăit în siropul clișeei binecunoscute: «Voi lua/ cu mine-n arca mea/ flori de pe pămînt/ și frînturi de cînt./ Voi mai lua, cînd nava va pleca,/ un suris și dragostea» (sic). Ce legătură este între aceste vorbe drăgălașe și acel «il cane, il gatto, io e te»? Cu ce drept înlăturăm neliniștea atît de omenească a lui Endrigo, înfiorat la gîndul că «noaptea apar stele de oțel care-i încurcă pe marinari, că la fiecare curbă un cal își distruge cavalerul, că navele pleacă dar nu se știe unde vor ajunge», cu ce drept, zic, așezăm în locul tuturor acestora o voioșie nepăsătoare, egală cu ea însăși?... Dar «l'Orient»? Autorul versiunii în limba română a colaborat cu Endrigo astfel: «Cu inima încețoșată/ Dar și cu un suris ce minte/ Am astăzi o rugăminte/ Pe care s-o împlinești aș vrea./ Altfel prea mult m-ar durea/ Deseară nu veni la gară». Nici vorbă de povestea bărbatului care, citind o carte de aventuri, se visează în Orient... Cum mai putem crede în seriozitatea și temeinicia discuțiilor despre «legătura indisolubilă dintre text și muzică», cînd cîntece ce aparțin evident unei personalități ce le-a gîndit așa, și numai așa, sînt tratate ca un produs de consum oarecare, care merge ambalat și într-o pungă făcută din ziar...» Cerem scuze pentru o citare atît de imbelșugată, dar probabil n-am fi reușit să spunem mai bine lucrurile spuse de cititoarea noastră, cu care sîntem, bineînțeles, de acord.

ACTORI ȘI ROLURI

Reintîlnire
— numai în această pagină —
cu trei dintre eroii
serialului BONANZA,
respectiv cu actorii
Lorne Green, Don Blocker
și Michael Landon.

telegrame

■ Cunoscuta scenaristă franceză Nina Compañez (colaboratoarea permanentă a lui Michel Deville) a trecut și ea la «filmul de autor». Titlul primei sale creații totale este «Faustine și frumoasa vară», dar — spune autoarea — ar putea fi tot atât de bine proustianul «La umbra fetelor în floare».

Din distribuție nu se cunoaște, deocamdată, decât numele unui interpret: Georges Marchal.

■ Peter Ustinov turnează în Mexic «Hammersmith a evadat», cu Richard Burton și Elizabeth Taylor. El este un nebun fugit din ospiciu, iar Ea — o chelneriță de bar.

■ Tamara Siomina este protagonista filmului «Povestește-mi despre tine», pe care îl va realiza în studiourile Lenfilm regizorul Serghei Mikaelian, după un scenariu de Vladimir Metalnikov (autor, printre altele, al scenariului Ceaikovski).

■ După o foarte lungă absență de pe scenă,

Laurence Harvey s-a întors la teatru, în spectacolul londonez cu piesa «Jocul copilului» de Robert Marasco, regizată de Joseph Hardy. Dacă e să dăm crezare criticii, singurul care a meritat aplauze a fost actorul.

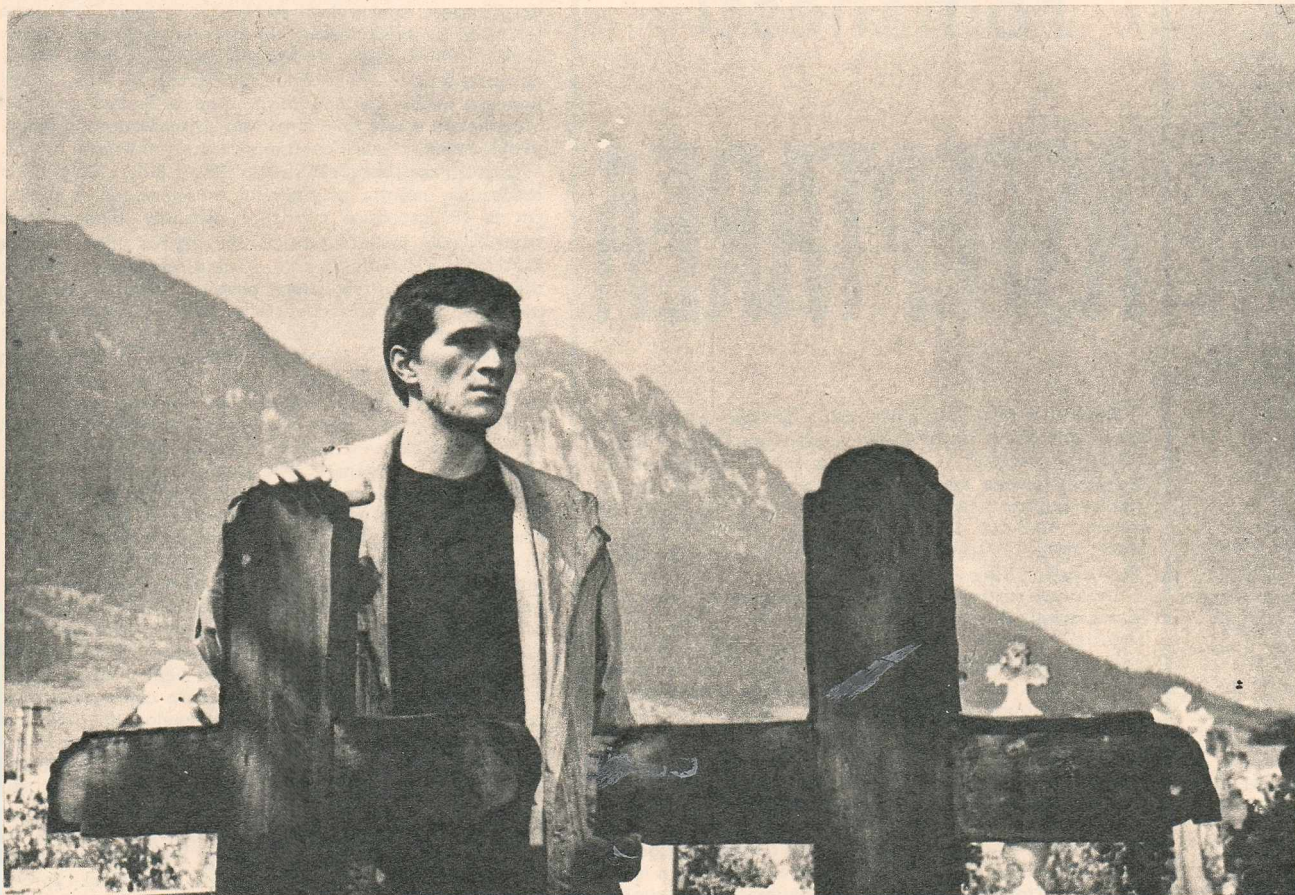
■ Într-un interviu recent acordat ziarului «Le Monde», Andrzej Wajda declară că filmele care l-au impresionat în mod deosebit în ultima vreme au fost Easy rider și Macadam Cowboy.

■ Un nou James Bond la orizont, cînd nimeni nu se mai aștepta, după multele prohoduri ce i s-au cîntat: «O cascadă de diamante». Cine va fi faimosul agent 007, nu se știe. Se cunoaște însă partenera: Jill St. John, specializată în roluri de spioană distinsă (foto 1).

■ Părerea spectatorilor francezi despre filmele ce le-au fost prezentate în cursul anului 1970: 30% dintre persoanele solicitate le consideră dăunătoare, 46% reproșează autorilor că văd viața prea în negru, 55% protestează împotriva valului de erotism, iar 68% — împotriva scenelor violente excesive.

■ Jean-Pierre Melville consideră că «cel mai mare film al anului (1970 — n.n.) este «Catch 22» al lui Mike Nichols; în cîțiva ani — susține cineastul — el va deveni un clasic».

F film

pe ecrane

filme
românești

PRINTRE COLINELE VERZI

Semn neîndoielnic că trăim într-o acută civilizație a imaginii este și ispita scriitorilor de a-și vedea personajele. Ar fi și păcat, la urma urmei, să nu se profite din plin de această minunată invenție care este cinematograful. Cine știe dacă mai are sau nu zile multe? Alain Robbe-Grillet, Marguerite Duras, Jean Cayrol, Romain Gary, Francis Munteanu sînt nume binecunoscute celor care au urmărit, de-a lungul ultimilor ani, o anumită insistență cu care literatura a făcut concurență filmului. La vremea respectivă s-au scris tone de teorie despre subiectul cu pricina; printre multele adevăruri intelectuale enunțate atunci a răsunat răspunsul oțărît, spus cinstit, fără complexe, adîncimi nebănuite și întortochele europene, de către americanul William Saroyan: «Nimic din ceea ce se întîmplă în cinematograful nu seamănă cu nimic din ceea ce se întîmplă în literatură, căci filmul arată, în timp ce scrierea spune».

Desigur, se află concentrată în aceste cuvinte o apreciable dublă prejudecată: pe de-o parte, a acelora care, deși iubesc filmul, vor susține pînă la moarte că niciodată cinematograful nu va ști, bunăoară, ce să facă cu cuvintele

acelea simple și cutremurătoare ce deschid capodoperele lui Proust — «mult timp m-am culcat devreme»; pe de altă parte, prejudecata acelora care, deși iubesc literatura, nu văd finalul Aventurii într-o pagină tipărită. Filmul scriitorului Nicolae Breban, care ni se înfățișează acum în rîvnita ipostază de autor total, polemizează — în felul său — cu credințele mai sus-amintite. «Printre colinele verzi» spune și arată în același timp. De la pitorescul abundent al imaginilor cu văi și coline verzi, din introducerea și final, la consistența monoloagelor, totul este răsădit, subliniat, întărit, fără echivoc. Imaginea și cuvîntul nu se contrazic, nu se părăsesc, căci autorul de film întreprinde o lectură aparte din *Animale bolnave*, singurul de altfel în stare s-o face. Cineastul înaintează sprijinindu-se în cuvinte ca în niște unelte mai vechi și mai credincioase, dornic, desigur, să confere o maximă claritate discursului etic. Nu ceea ce au numit criticii literari «psihologie abisală» l-a interesat acum pe Nicolae Breban, ci pledoaria pentru o înțelegere plenară a iubirii de oameni, de noi înșine. Anumite «siluete dialogante» (termenul a fost înnobilit de cînd i s-a aplicat lui Malraux) desprinse din carte se

înfruntă, în numele unor principii de viață diferite, sub ochii unui tînar care vede multe — de la minciună la crimă — și se refugiază în cuvinte — precum Bill minciunosul în vise — pentru a-și amîna intrarea în maturitate. Cînd va veni momentul hotărîrilor, tot ceea ce a văzut va deveni pentru el o povară dar și un bun cîștigat al memoriei. Asupra acestei din urmă semnificații ni se atrage stăruitor atenția printr-un lung monolog susținut de vorbe meșteșugite.

Filmul lui Nicolae Breban a solicitat în mod deosebit actorii, atît pe cei implicați în direcția psihologică a narațiunii cît și pe cei ce au asigurat latura polițistă. Cum era și de așteptat, Dan Nuțu, Ion Caramitru, Mircea Albulescu, Vasile Nițulescu, Ion Dichiseanu, Emilia Dobrin, Ion Besoiu, au făcut față tuturor situațiilor. Pentru ei, ca și pentru Roquentin din *Greața* lui Sartre, «evenimentul cel mai banal poate deveni o aventură; trebuie și este de ajuns să începi să-l povestești». Ei au povestit cu devotament.

I. ZALĂU

de Constantin POPESCU

COSTA-GAVRAS

Regizor francez de film, născut la Atena, în 1933. Stabilizat în Franța, el se înscrie la Sorbona, unde-și pregătește licența în literatură. După o vreme va abandona literatură pentru a se înscrie la IDHEC, atras de arta filmului. Își trece cu succes examenul și devine asistent de regie al unor cineaști ca: René Clair, Yves Allégret, René Clément, Jacques Demy, Henri Verneuil. Realizează în 1965 primul său film, care e o operă de maestru. E vorba de *Compartmentul ucigătorilor*, un «série-noire» (Sébastien Japrisot), cu tot ceea ce comportă genul ca implicații psihologico-sociale și suspense, interpretat de Simone Signoret, Yves Montand, J.L. Trintignant. Cel de-al doilea film al său, *Un homme de trop*, este axat pe teme încă mai grave: solidaritatea, devotamentul pentru o cauză și trădarea ei.

Preocupat din ce în ce mai intens, aproape obsedat de gravele crize politice care pot influența în mod nefast raportul om-societate, declarându-se fășiu un «cineasc angajat», creează cu al treilea film al său, «Z», opera sa cea mai vehementă, mai convingătoare. «E în același timp un suspens polițist și un film politic», avea să declare el. «Am pledat aici, mai ales, cauza omului». Un lot de peste 20 de actori de talent (Montand, Irene Papas, Trintignant), dădeau viață acestui teribil act de acuzare. Mergând pe linia problematicei contemporane, el realizează *L'aveu* (1970) și pregătește *La commune*.

COSTELLO Dolores

Actriță americană de film, născută la Pittsburgh (Pennsylvania), la 17 septembrie 1905. Provenită dintr-o familie de actori, ea și sora ei Helen vor apărea de mici în numeroase pelicule de scurt-metraj Vitagraph, încă din 1909, alături de tatăl lor, Maurice Costello, vedetă celebră pe atunci a teatrului și filmului american. D.C. devine în curând dansatoare în faimoasele musicaluri «George White Scandal's». Frumusețea ei neobișnuită, grația cu care știa să se comporte pe scenă și în fața obiectivului fac din ea un star al filmului mut. Devine vedeta casei Warner Bros și partenera marelui John Barrymore în filmele: *Unde cerul și marea se întâlnesc* (1925 — r: Millard Webb), prima ecranizare a lui *Moby Dick* de Melville; *Manon Lescaut* (1927 — r: Alan Crosland), reușită adaptare a romanului lui Prevost, și *Revista revistelor* (1929), în care joacă scena balconului din *Romeo și Julieta*. Cuplul lor atât de perfect pe ecran, aveau să-l transpună în viață, într-un mariaj care dură șapte ani (1928-1935).

D.C. cunoscu de asemeni multe succese personale în: *Manechinul* (1926 — r: James Cruze) cu Warner Baxter, Walter Pidgeon; *Bride of the storm* (id.); *The Little Irish Girl* (id.); *A Million Bid* (1927 — r: M. Curtiz); *Old San Francisco* (id. — r: A. Crosland) cu Warner Oland; *Prada noapții* (1928 — r: M. Curtiz) cu Conrad Nagel; *Noracul altuia*; *Potopul* (1929 — r: M. Curtiz), cu George O'Brien, unul dintre primele filme sonore; *Madona străzilor*; *Inimi în exil*; *Second Choice* (1930); *Expensive Woman* ș.a. După eșecul mariajului cu Barrymore, D.C. revine pe ecran în 1935, pentru o a doua carieră. Semnalăm: *Micul lord* (r: J. Cromwell) cu Freddie Bartholomew; *Minciuna* (1936) cu George Raft; *Părinții de azi* (1938) cu Donald Crisp; *The King of the Turf* (1939) cu Adolphe Menjou și, mai ales, *The Magnificent Ambersons* (1943) de Orson Welles, cu Joseph Cotten, cea din urmă și poate cea mai bună creație din carieră.

COTTEN JOSEPH

Actor american de teatru, film și TV, născut la Petersburg (S.U.A.), la 15 mai 1905. Studiază arta dramatică la Washington, paralel cu ziaristica, și în timp ce lucrează la un cotidian e descoperit de celebrul producător David Belasco, care-l va lansa în teatru de proză și apoi la radio. Cu un fizic greu de definit, cu multă modestie și stil antiretoric, el apare ca prototip al omului modern care nu participă la viața obștitoare a secolului nostru, închis în lăuntruul său într-o bogată lume interioară. Primul regizor care-și dă seama de posibilitățile și valoarea lui este Orson Welles, care-l angajează la compania sa de la Mercury Theatre, unde va juca, printre altele, un *Julius Caesar* memorabil (1937). Tot Welles îl aduce pe ecran în *Cetățeanul Kane* (1941) și mai târziu în *Magnificent Ambersons*; *Journey into Fear* și *Al treilea om*. Cu acea aură de intelectual și tipul său anticonvențional, J.C. este solicitat de mulți cineaști ai Hollywoodului: de Julien Duvivier (*Lydia*), de George Cukor (*Lumina de gaz*), de W. Dieterle (*P'il be Seeing You*; *Love Letters*; *Portrait of Jennie*; *Pecking Express*), de J. Cromwell (*Since You Went Away*), de King Vidor (*Duel in the Sun*; *Beyond the Forest*), de H. Hathaway (*Niagara*; *Bottom of the Battle*), de Hitchcock (*Under Capricorn*), de R. Aldrich (*Ultimul apus de soare*; *Sweet Charlotte*). Și-l dispuță și regizorii noi ca: Budd Boetticher (*The Killer in Loose*), Sidney Salkow (*The Great Sioux Massacre*), Russell Rouse (*The Oscar*), Burt Kennedy (*The Money Trap*). Cea mai puternică creație a realizat-o J.C. în *Bănuiala* (1943) de A. Hitchcock, în rolul unui criminal cu o primejdioasă forță de fascinație. L-am revăzut recent într-un film TV intitulat *De unul singur*.

COURCEL Nicole

Actriță franceză de film și teatru, născută Nicole Andrieux, la St. Cloud (Seine), la 21 octombrie 1930. Studiază arta dramatică cu René Simon și se dedică teatrului. Dar la invitația lui Jacques Becker debutează pe ecran în *Antoine și Antoinette*, și trei ani mai târziu se consacră, alături de alți tineri colegi (Daniel Gelin, Brigitte Auber), în alt film al aceluiași regizor: *Rendez-vous de juillet*. Se impune ca una dintre tineretele speranțe ale teatrului și filmului francez post-belic, într-o serie de piese de autori moderni și în filme de prestigiu ca: *Marie du port* de Marcel Carné; *Jacques Prévert* (1949) și *Cazul d-rului Laurent* de J. Paul Le Chanois (1956), în ambele avind ca partener pe Jean Gabin; *Les amants de Bras Mort* (1950) de M. Pagliero; *Gibier de potence* (1951); *Les amours finissent à l'aube* (1952); *Le grand pavais*; *Le collègue en folie*; *Si Versailles m'était conté* de Sacha Guitry (1953); serialul *Tata, mama, bano și eu* de J.P. Le Chanois (1954-1955); *Vrăjitoarea* de André Michel (1955); *Club des femmes* (1956); *La belle et le tzigane* (1958); *Un am trecut prin zid* (R.F.G. — 1959); *Testamentul lui Orfeu* (1960); *Le passage du Rhin* de André Cayatte; *Vive Henri IV, vive l'amour* de Cl. Autant-Lara; *Les dimanches de Ville d'Avray* de S. Bourguignon (1961); *Kongo Yo* (1962). Aparițiile ei pe ecran s-au rărit (din păcate) din ce în ce mai mult, fiindcă Nicole s-a consacrat mai mult teatrului și televiziunii. Era un talent cert, o prezență care impunea.

de Felicia ANTIP

UNDE ȚINEM

Aplauzele cu care o parte a presei a salutat «Alibi pentru eternitate» măsoară distanța dintre pretențiile mai vechi ale electronicarilor față de teatrul televiziunii și ceea ce ajunge să-i satisfacă astăzi. Iată, în sfârșit, s-a spus în esență, un subiect din zilele noastre, o încercare de a implica într-o confruntare dramatică personaje contemporane. Aici ținem, deci. De fapt, spectacolul a fost acceptabil pentru că regizorul Ion Barna știe să facă teatrul de televiziune și dintr-o capodoperă monumentală, supradimensională (vezi «Richard al III-lea»), și dintr-un scenariu modest, cu un personaj principal (doctorul) confuz din punct de vedere psihologic și un dialog lipsit de strălucire, așa cum a fost textul semnat de Dan Tărchiș.

Ileana Predescu mi-a plăcut în mod deosebit pentru că a știut să creioneze din mai nimic un personaj bine conturat, care merită un loc onorabil între creațiile ei actoricești, suplinind prin mimică, prin privire, prin mișcări, ceea ce era neconvingător în replici. În schimb, Gh. Cozorici nu și-a propus să se ridice deasupra textului (poate pentru că și dincolo de emfaza vorbelor pe care le rostește, doctorul este inconsistent, aproape incredibil) și de aceea deconspiră valoarea reală a scenariului.

Vorbim atât de des despre neîmplinirile sectorului cultural al televiziunii încât o «Viață literară» deasupra mediei se cere și ea semnalată neîntârziat, ca un mic eveniment. Ecranizarea unui moment din «Păsările» și un scurt dialog despre acest roman al lui Al. Ivasiuc între N. Manolescu și Ov. S. Crohmăniceanu, un interviu cu August Buzura și câteva opinii despre «Absenții», formulate de N. Balotă, au situat-o pe terenul actualității literare. Se menține însă impresia netă că autorii emisiunii nu au ambiția de a face altceva decât o «vitrină a cărții noi». Discuția de fond despre problemele literaturii contemporane nu a fost încă reluată.

Cititorii acestei rubrici știu cu câtă apărare am sprijinit totdeauna intenția magazinului duminical de a suplini, cât de cât, carențele rubricilor culturale. Lubeam acolo cheltuiala de inventivitate pentru găsirea unor subiecte captivante și străduindu-mă de a acapara cele mai interesante dintre filmele de televiziune primite din străinătate (îmi plăcea să-i atribui această inițiativă lui Tudor Vornicu), precum și gustul pentru dezbaterea de idei, receptivitatea față de frumos și desăvârșita ospitalitate cu care contribuia la «Studioul N» Catinca Ralea.

După-amiezile de duminică ne prilejuiesc și acum clipe agreabile. Interviul cu Cella Delavrancea a fost un moment memorabil. Regret că nu am loc să zăbovesc mai mult asupra splendidelor replici ale pianistei octogenare. M-a impresionat puternic lipsa oricărei ezitări, certitudinea cu care vorbește despre romanul pe care-l va scrie cândva, când va avea mai mult timp. «Ce simte purtătoarea unui nume celebru, ea însăși personalitate celebră?» — a întrebat-o altă purtătoare a unui nume celebru, Catinca Ralea. «Are o coloană vertebrală fermă, i-a răspuns remarcabila artistă. Fac totul cu multă naturalitate, sînt și am fost totdeauna sigură pe mine».

Ceva totuși nu mai e ca la început. «Studioul N» a intrat într-o schemă fixă, probabil comodă pentru cei ce-l alcătuiesc, dar, la urma urmei, plictisitoare ca tot ceea ce se osifică. N-am nimic împotriva desenelor animate (tot «Studioul N» le păstrează pe cele mai grozave, bătînd de la mare distanță «O mie și una de nopți»), ciclul interviurilor cu cineaști francezi își are și el reușitele lui, dar vremea surprinzătoare a trecut. «Studioul N» începe să se senece cu o filială mai săracă a Teleenciclopediei. Reportaje din cale-afară de banale și de lungi umplu un spațiu de emisie pe care Tudor Vornicu a obosit, pare-se, să-l aprovizioneze cu trufandale. Dialogul a intrat și el în criză. Cei doi autori-prezentatori ai emisiunii se mulțumesc adesea cu un rol care ar putea fi îndeplinit cu egal succes de crainică. Poate pentru că și-au dat seama, o dată cu noi, că nu se prea potrivesc unul cu celălalt. Tudor Vornicu are din ce în ce mai mult, așa cum bine a observat Ecaterina Oproiu, «o alură de boss». Lîngă el, Catinca Ralea devine o școlăriță timidă, inhibată, nu îndrăznește, s-ar zice, să dea aripi discuției. I-ar conveni, cred, un partener care s-c stimuleze, care să fie pentru invitații «Studioului N» cam ceea ce a fost Adrian Păunescu pentru Marin Preda (după cum ne-a spus acesta din urmă la un recent «Studio N»).

În încheiere, încă o opinie foarte personală. Între felurite lucruri bune și mai puțin bune, între realizări, căutări și încă nedepășite neputințe, televiziunea avea cel puțin o problemă pe deplin și competent rezolvată: dialogul cu spectatororii. Pe lîngă meritul de a exista și de a-și respecta, cu puține excepții, periodicitatea săptămînală «Poșta televiziunii» avea două calități esențiale: era susținută în permanență de aceeași persoană, ceea ce asigură continuitatea și consecvența în exprimarea punctului de vedere al televiziunii și, mai ales, avea un caracter pe deplin responsabil. Oricum ar fi formulate, scrisorile telespectatorilor se adresează de fapt conducerii televiziunii. Ea este deci cea chemată să răspundă prin unul — de preferință mereu același — dintre reprezentanții ei. Regret dec suspendarea emisiunii lui Ion Bucheru.

pe ecrane

filme
românești

AȘTEPTAREA

După cum știm, Horia Pătrașcu și Șerban Creangă — a căror colaborare am salutat-o la premiera *Căldurii*, acum un an și jumătate — au terminat filmul în împrejurări tragice. Moartea marelui nostru actor Ștefan Ciubotărașu — pentru care fusese scrisă *Așteptarea* — a schimbat destinul filmului. Unele niaturi din structura finală a materialului erau inerente și ar fi cel puțin o impietate să articulăm fraze în jurul lor.

Ceea ce a păstrat ecranul este personalitatea unică a lui Ciubotărașu, în fața căreia cei doi tineri autori, scenaristul și regizorul, s-au aplecat pînă la pămînt. A rămas acolo, pentru totdeauna, zîmbetul acela care de atîtea ori ne-a făcut să credem că dacă *omenia* are un chip, acesta nu poate fi decît al lui Ciubotărașu. A rămas acolo El, în lumina blîndă și tristă a amurgului, cînd oamenii se retrag pe la case.

Cel care o viață întreagă a muncit printre ai săi, descoperă la bătrînețe amarăciunea singurătății, graba durerioasă a celor pentru care pensia este încă departe. *Așteptarea*, pe care ne-o indică titlul, este de fapt o treptată obișnuință cu solitudinea, cu gîndul dispariției imanente, este o lungă și demnă pregătire. Scene cu un pronunțat înveliș simbolic — împărțirea uneltelor, părăsirea lui nea Fane de către cei care se duc fiecare la alte treburi — punctează «așteptarea». Sensurile lor ni s-au părut uneori prea apăsate, construite prea la vedere. În ceea ce ne privește, am preferat momentele de adevăr din secvențele sărbătoririi în uzină ori din restaurantul dominat de gospodine grase ce-și împrumută rețete de plăcintă cu mere, de bărbați prinși în discuții despre dezarmare. Se remarcă acolo un regizor care — chiar dacă mai păstrează semnele unei mari admirații pentru realismul stil Forman sau Passer — știe să exploateze banalul care, în felul lui, duce viața mai departe. Ciubotărașu îl soarbe cu ochii; acolo unde alții nu văd nimic, pentru el se află o pătîcică de existență. Tot ceea ce atingea acel actor — fie și numai cu privire — se transforma în frumusețe. Este una dintre cele mai emoționante sugestii ale filmului și unul din adevărurile fundamentale ale marelui actor. Nu ne lasă inima să nu spunem aici, în colțul nostru de pagină, că numai doi parteneri au ieșit cu capul sus din această ultimă întîlnire pe ecran: Ernest Maftei și Vladimir Găitan. Acesta din urmă ne-a convins definitiv: este cel mai bun din generația sa. Zbenguiala Ninei Zăinescu ne dă de gîndit, pentru că am observat-o și la alte tinere actrițe: de unde atîta perseverență în a se confunda tinerețea doar cu săritul într-un picior și alintarea?

Magda MIHĂILESCU

de Emanuel VALERIU

GHEATA LUI CEALA

Am privit duminică la televizor meciul de fotbal România-Albania (echipe olimpice sau «speranțe», cum le zic unii formațiilor de această categorie) și, cu excepția satisfacției pe care mi-a lăsat-o onestitatea lui Țopescu («a fost un gol din ofsaid, rog pe colegii din studio să păstreze imaginea aceasta»—secvența aveam s-o mai vedem de 2-3 ori, ca să ne amărim bine, pentru ca nu cumva cineva să scrie a doua zi ce mare succes au avut «olimpicii» și ce lipsit de «patriotism» este Țopescu), n-am prea trăit clipe frumoase, deși vinul nu era rău și friptura de miel crease teren favorabil cu o oră, două mai înainte. Mi-am amintit în acea după-amiază de mult-discutata «problemă» a fotbalului, cea mai recentă tentativă de acest gen aparținând revistei «Săptămîna» (care m-a poftit și pe mine la masa rotundă despre jocul cu mingea peticită). Nu pot să uit cum și aci, ca ori de câte ori se vorbește despre fotbal, cineva — mereu apare un astfel de «cineva» și totdeauna este un fel de «responsabil» (cu funcția, nu și cu priceperea) — a întreat candid (toți acești «responsabili» sînt, musai!, candidi): «Credeți, tovarăși, că dacă vom organiza altfel fotbalul îl vom juca mai bine?»

Îi strig acum din nou acestui candid și tuturor celorlalți ca el: DA! DA! Și încă o dată DA! De ce nu înțelegem că și sportul are nevoie să beneficieze de fenomenele noi și moderne ale altor sectoare din economie și viața publică românească, mai mult decît de a copia o terminologie ce se vrea «la modă» («lucrător» la federație etc.)? De ce să nu credem că progresul este mai întîi o chestiune de organizare, cînd vedem, în fiecare zi, eforturile de a se găsi soluțiile cele mai avantajoase, sub raport organizatoric, în economie, cultură, știință? De ce fotbalul să fie mereu tratat drept un caz aparte, unic? Preferăm să vedem cum se bijbie în sportul cel mai popular de la noi decît să trecem la măsuri pe care le cunoaștem, în care credem (nemărturisit), spre a ne menține în posturi de... conducere a fotbalului! Credeți-mă, o mai mare anomalie nu poate să existe! La întîlnirea convocată de «Săptămîna», excelentul antrenor Traian Ionescu, care a avut nevoie să stea cîțiva ani în Turcia spre a ne convinge despre un adevăr demonstrat de el cu mult înainte acasă, întrea ce eficiență va avea inițiativa gazetei citate, întrucît în ceea ce-l privește el vrea să spună exact ceea ce mai spusese acum cinci ani, după care fusese concediat.

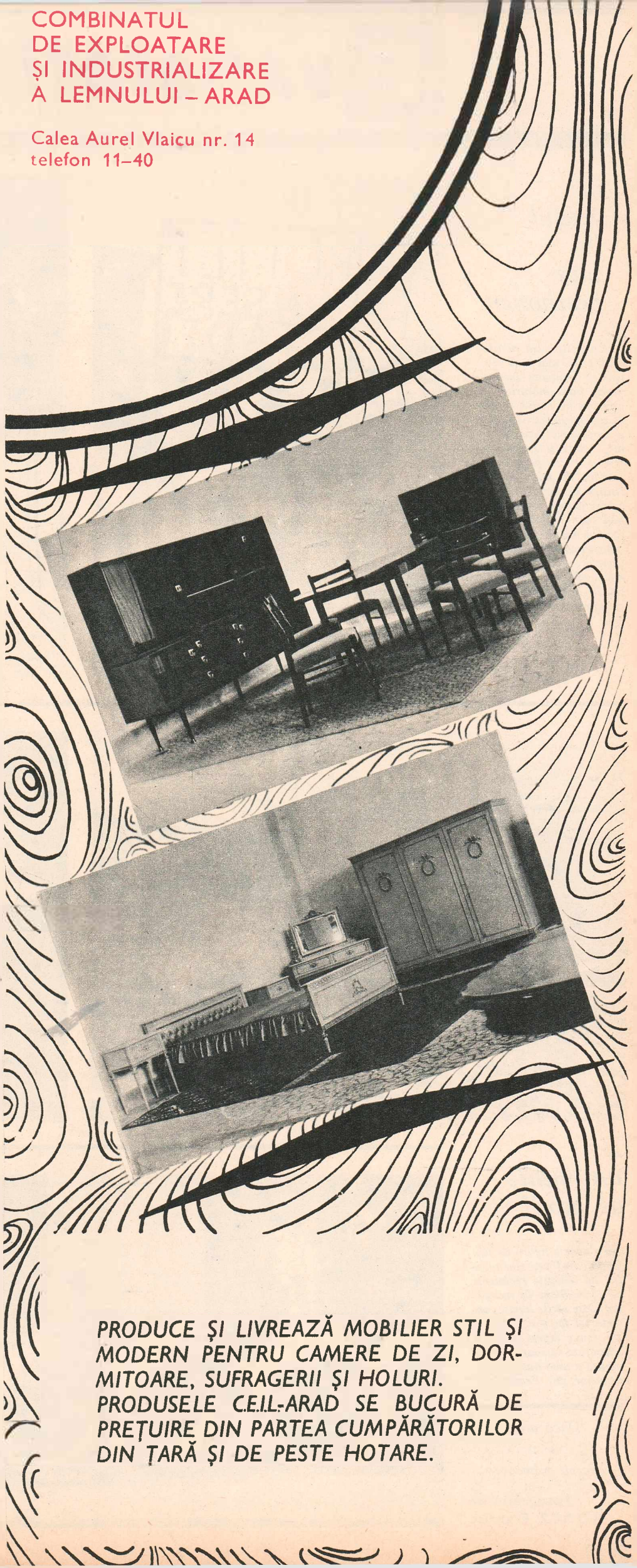
Ce legătură au toate astea cu gheata lui Ceala? «Ceala» era răsfațul lui Petschovschi. Așa-i spuneau prietenii. Pe vremea cînd mă ocupam de «problemele» sportului, am fost la Arad să văd cum se face propaganda sportivă. Și am văzut: după normative. Cei care lucrează în acest sector sînt salariați, deci se impune să primească și să execute dispoziții. Pentru ei și pentru alții, adică pentru Arad, Buhuși, Techirghiol și orice alt oraș, orașel, comună sau sat, ideile care ar trebui să deschidă cale liberă sportului sînt gîndite de alții, la «centru» (vă rog să-mi scuzați abuzul de ghilimele din cronica de azi, dar subiectul mă provoacă). Atunci i-am întreat pe tovarășii activiști sportivi de la Arad de ce nu pun la licitație gheata lui Ceala, adică bocancii cu care regretatul Petschovschi a jucat ultima sa partidă la UTA, ori de ce nu fac același lucru cu mingea din meciul care a consfințit succesul în campionatele ultimilor doi ani ale echipei lor? M-au privit cu mirare și au zis că n-au voie, că nu pot contabiliza banii. Și tot ce-am mai discutat cu ei atunci s-a lovit de peretele birocrăției, al celui mai mărunț funcționarism care s-a strecurat și-n sport, de unde nu se găsește nimeni care să-i arate ușa de ieșire. Cînd e vorba să se pună frînă inițiativelor, știm să recurgem la «organizare». Cînd vine vorba să dezvoltăm fotbalul, îi refuzăm organizarea ce-i este necesară, apelînd la tot felul de argumente, poleindu-le cu ceea ce ni se pare a fi politizare. Iar îmi reamintesc de un alt adevăr binecunoscut și tot atît de bine ignorat: prin alte părți ale lumii, unde se joacă un fotbal de calitate, cei care vor să se ocupe de acest sport dau bani pentru asta, în timp ce noi îi plătim pentru același lucru (pe antrenori înțeleg de ce-i salarizăm, dar pe alții?). Și-atunci, cum să pretindem inițiativă, pasiune și altele, cînd sportul este asimilat cu funcționarismul tipizat, cum să valorificăm inițiativele și să le provocăm, cînd am ierarhizat pînă și fotbalul?

Și-atunci, în concluzie, cum să mă gîndesc că cineva ar da 500 de lei pentru a avea gheata lui Ceala, ori 1 000 lei pentru mingea din ultima partidă a UTA, înaintea primirii tricourilor cu culorile naționale? Și cum să mă mai mir că Țopescu le strigă colegilor din studio: «Vă rog păstrați imaginea cu ofsaidul»? Atunci nu mă mai mir că se joacă prost fotbalul și că «speranțele» noastre se leagă de un gol, două, înscrise acasă, și de slăbiciunile posibile ale adversarilor în meciurile retur.

Speranțe funcționărești. De la o chenzină la alta...

**COMBINATUL
DE EXPLOATARE
ȘI INDUSTRIALIZARE
A LEMNULUI - ARAD**

Calea Aurel Vlaicu nr. 14
telefon 11-40

**PRODUCE ȘI LIVREAZĂ MOBILIER STIL ȘI
MODERN PENTRU CAMERE DE ZI, DOR-
MITOARE, SUFRAGERII ȘI HOLURI.
PRODUSELE CEIL-ARAD SE BUCURĂ DE
PREȚUIRE DIN PARTEA CUMPĂRĂTORILOR
DIN ȚARĂ ȘI DE PESTE HOTARE.**

în
orașul
lui
van
beethoven

Legăți peste gură cu tifon aseptice, cei mai mici cetățeni ai Bonnului incriminează lipsa măsurilor de protecție împotriva otrăvirii aerului pe care-l respiră și împotriva poluării sonore. «Salvați orașul nostru» — e scris pe placarda purtată de micii demonstranți. În orașul peste care astăzi plutesc cezurile ucigașe ale hidrocarburilor, arse în mii de motoare de autovehicule și avioane supersonice ale căror zgomote zdrobesc auzul, s-a născut, acum două veacuri, creatorul Simfoniei pastorale.

afecte
cabalo-
canine

Personajele patrupede din fotografia noastră nu execută aici numere de circ, sau de varietăți, sau de televietăți. Ce fac atunci? Nimic! Așa își exprimă ele dezinteresata prietenie care le leagă.

din
monaco
a
sărit
iepurele

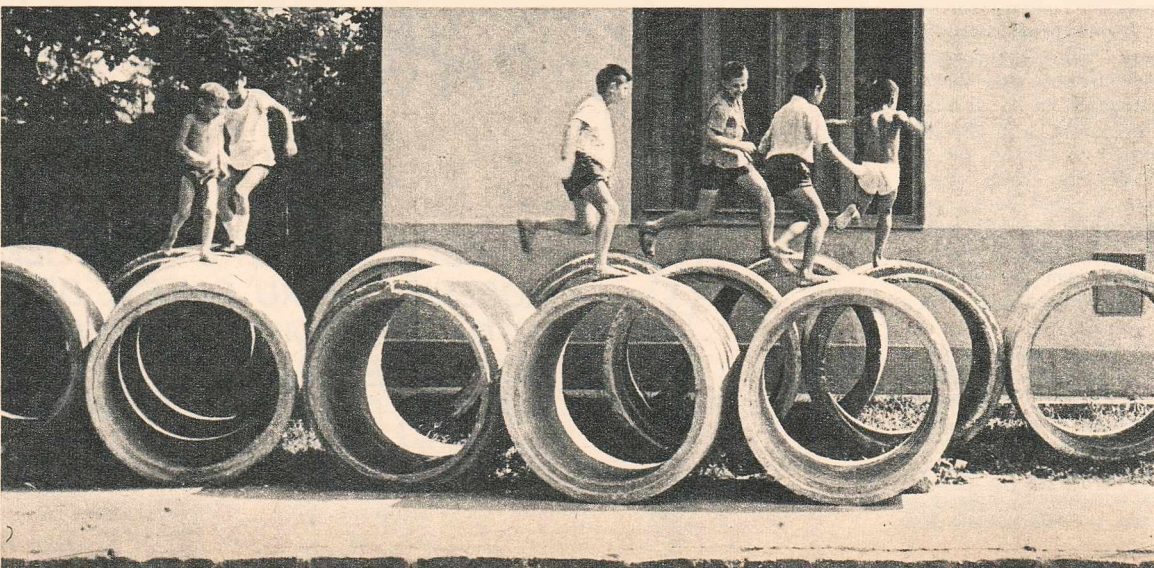

un munte
de bani!

Nu e doar o figură de stil. Tinăra din fotografia noastră stă cocoșată realmente pe 15 milioane de monede din toate țările lumii, care cîntăresc nu mai puțin de 45 tone, reprezentînd o adevărată comoară numismatică a unui pasionat colecționar din Frañkfurt.

Dacă nici acum
nu credeți că
a venit primăvara...

Fotografie de
KONCZ Francisc

Severine, cîntăreața blondă care a reprezentat micușul Monaco la Concursul de muzică ușoară al Eurovizionii, ediția 1971, a obținut marele și prestigiosul premiu. La Dublin (unde a avut loc concursul), ca și în alte orașe de pe harta Europei, s-a întîmplat ca laurii să fie atribuiți pentru niște calități nici prea-prea, nici foarte-foarte. Poate că nu e rău să ne amintim că în alți ani premiul Eurovizionii a fost acordat vienezului Udo Jürgens pentru «Merçi cher», englezoaicei Sandie Shaw pentru «Păpușa pe sîrmă», spaniolei Massiel pentru «La, la, la»...

de Teodor MAZILU

NEFERICITUL NEGUSTOR

Că X e nefericit, e totuși o problemă care-l privește. Dar X nu e numai nefericit, ci și foarte lacom... Nu-i ajunge propria lui nenorocire. I se pare prea puțină. De aceea caută să-și recruteze adepți. Adeseori își face invitații politicoase la o nenorocire comună.

— N-ai vrea să ne sinucidem împreună?...

Când îi refuzi amabila invitație pretextând treburi mai urgente, X se dezumflă. Îi e greu să se sinucidă singur. Se plictisește. Așa, cu încă cineva, i-ar fi fost mai plăcut. Dar așa, de unul singur...

Adîncă lui acreală, profunda lui greață vrea s-o răspîndească și celor din jur: dacă a căzut într-un șanț de atîta beție, vrea să mai cheme pe cineva să-i țină de urît. Nu admite să zacă singur în șanț, i se pare sub demnitatea lui.

— N-ai vrea, dragă prietene, să ne îmbătăm împreună pînă cîdem sub masă?

Te invită la un asemenea program de degradare cu voce dulce, îngerească, de parcă ți-ar fi propus o excursie la Poiana Narciselor...

De cele mai multe ori X nu face decît să caute motive de beție. Nu că fără o temă precisă n-ar bea, dar așa, scîrbit de univers și înfricoșat de neant, băutura merge mai cu spor. Apoi, cînd duce paharul la gură pe baza unei idei, beția se înobilează, capătă prestigiu intelectual. Că tot sub masă ajunge, și cu idei și fără idei, asta e altă poveste.

— Nu-i așa că viața e absurdă? Hai să bem un păhărel pe tema asta.

Nici nu știe ce-a existat mai întîi de toate: absurditatea existenței sau cheful de băutură.

Chiar și femeile le abordează sub acest imperiu al tragicului și al nimicniciei.

— Tot ne așteaptă neantul. Nu treci după-amiază pe la mine?

Bădăria și-o explică tot cu ajutorul metafizicii.

— În raport cu infinitul, ce contează că ți-am dat două palme?

Conștiința zădărnicii și a relativității tuturor lucrurilor îl ajută și să nu-și plătească banii pe care i-a luat cu împrumut.

— Cînd universul e guvernat de legi absurde, ție ți-e gîndul la prăpădita aia de o mie de lei.

Dacă insiști, refuzul lui crește în forță metafizică.

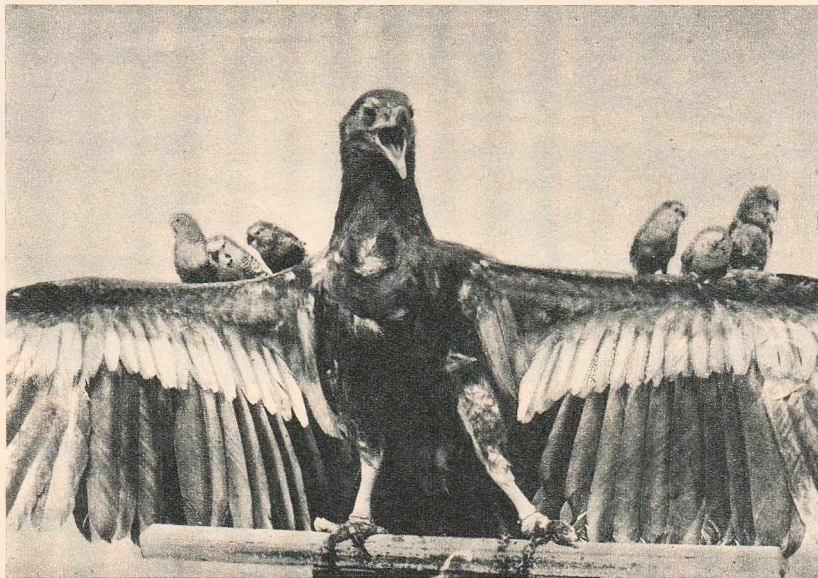
— Ce-ai nevoie de bani? Și așa, și așa, tot o să murim. Moartea ne face pe toți egali...

...Și uite-așa, cochetînd cu neantul, jucîndu-se cu angoasele metafizice, jeluindu-se de zădărnicia celor omenești, și-a făcut o splendoare de casă și s-a îngîrșat ca un porc. Dacă nu era teama de neant, și astăzi mai era poate slab ca un țîr...

dacă o spune don...

Printre cele mai stranii, mai insolite dresuri de necuvîntătoare, va trebui s-o înregistrăm, desigur, și pe cea realizată de Donald Crown, sau simplu Don, cum îi spun amicii. Performanța lui constă în aceea că a reușit să facă prieteni buni — fotografiile noastre o dovedesc cu prisosință — un feroce vultur cu niște placizi papagali. Poate sînteți curioși să știți cu ce se hrănește vulturul dresat? Eibine, ca și înainte de dresură, tot cu păsărele vii, cu orice păsărele vii, în afară de bunii lui prieteni. «Arta dresurii — spune Don — constă în a ști ce și cît din ceea ce a dat natura fîntinelor vii poate fi modificat». Așa o fi, judecînd după spectaculoasele lui experiențe.

reclamă (gratuită) pentru loto-pronosport

Domnul Leonard Rosemond, electrician din Leeds (Anglia), fotografiat în mijlocul unui grup de colegi, a deșus la 4 aprilie un buletin pronosport (sistemul englez e similar celui românesc), iar la 6 aprilie a fost poștit ca, pe baza celor 13 rezultate exacte indicate, să ridice un cec în valoare de 406 399 lire sterline (peste un milion de dolari), valoarea cîștigului socotit record mondial. Întrebat cum a izbutit să indice 13 cîștigători pentru o zi plină de surprize fotbalistice, domnul Rosemond a arătat, modest, că meritul principal revine celor doi fii ai săi, Carl, de 10 ani, și Darren, de 6 ani, care au completat buletinul.

Nu știu dacă rubrica aceasta a reușit să popularizeze adresa Direcției generale ADAS (str. Smîrdan nr. 5), astfel încît să fie la fel de cunoscută ca aceea a revistei care o găzduiește. Cert este însă faptul că scrisorile continuă să sosească atît la ADAS cît și la redacție și că poștașul este obligat să răspundă onora doar prin scrisori. Iată însă în rîndurile care urmează amănunte solicitate de unii dintre corespondenți, amănunte care — sper — interesează pe mai mulți dintre cititori.

NICOLAE IONESCU, Iași. Ați aflat despre unele modificări la Asigurarea pașală și doriți să știți în ce măsură acestea au fost utile. Spațiul acestei rubrici nu îmi permite să vă răspund integral la întrebările din scrisoare. Vă comunic totuși că primele de asigurare pe care le menționează — și pe care le-ați aflat dintr-un prospect — nu mai sînt valabile. În prezent, tariful de prime cuprinde sume diferențiate, în funcție de specia de animale cuprinsă în asigurare, de categoria județului etc. Există totuși o anumită primă unică, atunci cînd în asigurare se cuprind porcinele. În această situație, prima de asigurare este de 80 lei pentru 6 luni și de 125 de lei pentru un an.

ILIE RUSU, Comănești. Cred că răspunsul de mai sus vă satisface și pe dv. Vrancea, județul în care locuiesc părinții dv., intră în categoria a IV-a de județe (la gruparea pentru bovine) și la categoria a II-a în ceea ce privește ovinele și caprinele.

S. MARIANA, Caracal. La început de căsnicie se pot încheia multe asigurări. Mă incredințați însă că veți deveni — în curînd — mamă, dorind o asigurare cu un caracter mai deosebit. Vă recomand, de exemplu, Asigurarea cu termen fix sau Asigurarea de rentă. Și una și cealaltă oferă condiții avantajoase. Spuneți-mi însă: o Asigurare complexă a gospodăriei ați încheiat?

ION CIOROMEIA, Brașov. Nu, nu sînt vinovat de întîrzierea cu care a sosit lunga dv. scrisoare. Privind mai atent plicul, mi se pare că ați uitat-o în vreun buzunar sau sertar. Iată acum răspunsurile solicitate: a) Asigurarea «Turist» se încheie pe timp de o lună. b) Prima de asigurare pentru bunuri în valoare de 30 000 lei este de 60 lei pe an. c) Asigurarea pașală poate fi încheiată numai de membrii cooperativelor agricole de producție. Satisfăcut?

NICOLAE IONESCU, București. Mulțumesc pentru datele istorice privind asigurările, pe care ați avut amabilitatea să mi le puneți la dispoziție. La întrebarea dv. privind asigurările de accidente, răspunsul îl puteți găsi cu cîteva numere în urmă. Precizez că se poate opta fie pentru o asigurare de accidente cu SUME FIXE, fie pentru una cu SUME CONVENITE, adică stabilite de comun acord cu Administrația Asigurărilor de Stat.

CONSTANTIN RĂDULESCU, Iași. Nu, nu știm că Cicero este cel care a rostit primul cuvîntele: «*Ut sementem feceris, ita metes*», devenite proverb cunoscut în multe limbi ale lumii. La noi, oricine știe zicala: «*Cum vei semăna, așa vei culege*». Ceea ce este — după cum afirmați și dv. — un îndemn spre materializarea spiritului de prevedere. Frumos spuneți: dai 10—15 lei și ... culegi 10—15 mii — dacă dai de necaz. Aveți multă dreptate...

ION GHEGULESCU, Pașcani. Eu nu cred în minuni. «Sfîntul» reușea în toate, dar era... sfînt. Nu știu dacă se asigurase pentru «riscurile meseriei», cum ziceți dv., dar nu îmi vine să cred că se baza doar pe aureola de deasupra capului. Oricum, pentru dv. asigurarea autoturismului se impune ca o obligație. Dacă ați «scăpat» o dată — «ca prin minune» — nu se poate ști ce va fi în viitor. Personal, vă recomand o ASIGURARE GLOBALĂ. Este destul de convenabilă și deosebit de complexă din punct de vedere al răspunderilor pe care și le asumă Administrația Asigurărilor de Stat.

DUMITRU BANUȚĂ, Gura Humorului. Să nu credeți în clevetiri. Este drept, se mai pot întîmpla unele întîrzieri în plata despăgubirilor, dar acestea sînt cazuri cu totul izolate. În general ADAS plătește cu cea mai mare promptitudine drepturile ce se cuvin asiguraților. Vă pot încredința că în această privință conducerea Direcției generale manifestă intransigență maximă. Scrieți-mi, vă rog, cum s-a rezolvat problema.

«ESCADROANELE MORTII»

de I. CIOARĂ

UN PROCES CARE A STÎRNIT VÎLVĂ ÎN BRAZILIA A AVUT LOC DE CURÎND LA SAO PAULO. ÎN CIUDA INTERDICTIEI AUTORITĂȚILOR MILITARE DE A SE DIFUZA INFORMAȚII, S-A AFLAT CĂ ÎN FATA TRIBUNALULUI AU FOST ADUȘI, DE ASTĂ DATĂ, ÎN BAZA LEGII CU PRIVIRE LA «SECURITATEA NAȚIONALĂ»... 15 POLIȚIȘTI. PROCURORUL A CERUT, PENTRU TOȚI, PEDEAPSA CAPITALĂ. CEI 15 SÎNT ACUZAȚI DE A FACE PARTE DIN ACEA TENEBROASĂ ORGANIZAȚIE CARE, LUÎNDU-ȘI DREPT EMBLEMĂ CAPUL DE MORT ȘI DOUĂ TIBII ÎNCRUCIȘATE, PRECUM ȘI INIȚIALELE «E.M.», A ÎNLOCUIT JUSTIȚIA PRIN LINSAJ.

Cu precizie, despre această asociație sui-generis, care și-a cîștigat o sinistră faimă datorită celor peste o mie de asasinate ce-i sînt atribuite, nu se știu încă prea multe. Există însă un consens cvasiunanim asupra faptului că ar fi alcătuită din polițiști. Unii susțin că începuturile organizației polițiștilor-asasini datează din 1958 — cînd, datorită unui val de delincvență, s-a constituit așa-numitul «Servicio Diligencias Especiales», un fel de brigadă mobilă compusă din polițiști special aleși și autorizați să tragă asupra

criminalilor considerați periculoși. Se afirmă, de asemeni, că tot de la aceste brigăzi provin și inițialele «E.M.», semnificînd la început «Esquadrao motorizada» sau «Esquadrao montada» (călare). Mai tîrziu, cînd «E.M.» a apărut ca semnătură a autorilor «judecăților sumare», a căpătat în ochii lumii sensul «Esquadrao da morte». Potrivit altor supoziții, «escadronul morții», sau mai bine-zis escadroanele — căci de la Rio de Janeiro au proliferat și în alte metropole braziliene: Sao Paulo, Porto Alegre, Belo Horizonte,

Recife, Victoria etc. — au fost constituite ca un soi de «legămînt de răzbunare» pentru uciderea polițistului Milton Le Cocq, în 1964, de către un bandit poreclit «cap de cal». Legămînt care ar suna cam astfel: «pentru fiecare polițist mort, viața a zece răufăcători». De atunci poliția este anunțată telefonic ori de cîte ori a avut loc vreo «execuție». Comunicarea o face un «însărcinat cu public-relations» al escadroanelor, care la Rio de Janeiro își spune «Trandafirul roșu», la Sao Paulo — «Crinul alb», la

Euclides Nascimento (dreapta), presupus a fi conducătorul tuturor escadroanelor morții. Deasupra se află portretul lui Milton Le Cocq, pentru a cărui răzbunare a fost creată «Escuderia del Detetive Le Cocq».

Niteroi — «Garoafa roșie», doar flori una și una... Numai că «răzbunarea» a ajuns adesea să se producă chiar și în cazuri în care nu e vorba de moartea vreunui polițist, iar de foarte multe ori inscripția «sînt un hoț de automobile» sau «sînt un traficant de stupefiante», găsită împreună cu «semnătura» capului de mort pe pieptul celor strangulați și împușcați, nu corespunde realității. Mai mult chiar, sub paravanul luptei împotriva criminalității, aceste comandouri ale morții se răfuiesc cu ele-

mentele progresiste și în general opoziționiste. Iată bunăoară cazul fostului deputat laburist în parlamentul federal brazilian, Rubens Paiva, a cărui atitudine opoziționistă față de actualul regim era notorie. Versiunea oficială oferită de poliție a fost că mașina în care Paiva era transportat, sub stare de arest, dintr-un loc de detențiune într-altul a fost oprită pe una din arterele orașului de două mașini din care au coborât opt oameni. După ce și-au descărcat armele în automobilul poliției și i-au dat apoi foc, cei opt s-au făcut nevăzuți, luându-l cu ei pe Paiva. S-au făcut însă auzite glasuri care au afirmat că de această «răpire» n-ar fi fost străin «Escadronul morții» din marea metropolă...

De altfel — subliniază observatori ai scenei interne braziliene — faptul că escadroanele morții au acționat nestingherite atâta vreme, că au proliferat în numeroase orașe braziliene, își găsește în bună măsură explicația și în atmosfera generală de violență

din țară, concretizată în represii crunte împotriva «elementelor subversive», împotriva indienilor etc. — situație față de care iau atitudine atît reprezentanți ai vieții publice braziliene, cît și personalități de seamă de peste hotare, între care însuși Papa Paul al VI-lea. Pe acest fundal, anumite cercuri militare antrenate în lupta cu forțele progresiste nu sînt interesate într-o încercare de forță cu poliția, în numele unor principii de justiție.

Cu toate acestea, reacția opiniei publice împotriva «activității» polițiștilor-asasini a devenit tot mai vehementă, determinînd luări de poziție oficiale. Scandalul execuțiilor sub semnătura «E.M.» a luat în deosebi proporții anul trecut, cînd la Rio a fost răpit un tînr fără nici un fel de antecedente penale. Acesta a fost transportat într-un loc părăsit, unde s-au tras asupra lui mai multe focuri de armă. Polițiștii-asasini au părăsit însă locul crimei fără a se convinge dacă victima a sucombat. Grav rănit, tînrul

Jonas Silverio a mai avut puterea să se tîrască pînă la cea mai apropiată casă și să ceară ajutor. Salvat, după o lună de spitalizare, el a declarat că l-a recunoscut, cu certitudine, printre cei ce au încercat să-lucidă, pe Joao Coelho, un polițist din Itaguai, cu un stagiu de 27 de ani. Prilej pentru Joao Lopez Esteves — președintele comisiei care de ani de zile încearcă să dea de un fir ce ar putea duce la demascarea escadroanelor morții — de a-l traduce în fața justiției pe Coelho. Dar la proces, stupoare: acesta se prezintă cu un alibi «forte», iar victima atacului, Silverio, începe să aibă îndoieli asupra a ceea ce la început părea sigur. Totuși, chiar și astfel, faptul a dus la întărirea campaniei împotriva escadroanelor morții. Opinia publică braziliană respinge argumentul celor ce susțin că escadroanele acționează pentru că justiția ar fi «prea blîndă», și cere să se pună capăt acestor execuții. Președintele Curții cu juri din Sao Paulo, Nelson Fonseca, de pildă, a adresat o scrisoare autorităților federale cerînd în termeni severi să se pună capăt activității polițiștilor ce împart singuri «dreptate» cu pistolul, iar o bună parte a presei, între care ziarul conservator «O Globo» din Rio, «Jornal do Brasil» și «O Estado» din Sao Paulo, sub titluri ca: «Destul!», cheamă guvernul să treacă imediat la acțiune. «Ritmul în care au loc aceste asasinat, comise cu sînge rece de oameni însărcinați cu menținerea ordinii — scria la 25 martie «Jornal do Brasil» — este strigător la cer și cere măsuri extraordinare pentru însănătoșirea poliției». Ca urmare, în iulie 1970, președintele Braziliei, generalul Medici, hotărăște adoptarea unor «măsuri foarte severe» împotriva membrilor acestei grupări teroriste, inclusiv judecarea lor «cu toată rigoarea legii».

Cele dintîi sentințe au fost pronunțate la sfîrșitul lunii ianuarie 1971, cînd un inspector și un agent de poliție au fost condamnați la cîte 65 de ani închisoare pentru a fi luat parte la acțiuni teroriste întreprinse de escadroanele morții. A urmat

de G. DIMISIANU

MARIN SORESCU: INSOMNII

Încă din titlu acest volum avertizează asupra lucidității dilatante (caracteristică stării de veghere) ce activează scrisul esebistic al lui Marin Sorescu, aspect subliniat și în Prefață: «În insomnie retrăiești întimplări nepetrecute încă. Retrăitul e anterior trăitului. Avem nevoie de lupa (s.n.) asta (...). Ce bine că nu pot dormi! Încă nu pot să dorm!»

Spirit sarcastic, intolerant față de soluțiile rutinei și inadapabil formulilor conciliatoare («Cînd lumea te acceptă, trebuie să fii singur împotriva ta»), iritat perpetuu de agasantele ticuri ale sclerozei intelectuale pe care le denunță cu o minie anticonformistă ce atinge accentele polemismului pur, Sorescu ni se pare că realizează, în contextul literar de la noi, un mod personal de revifcare a climatului avangardei și a țelurilor sale. Avem acest sentiment că Marin Sorescu, fără a se așeza în dependența imediată a vreunui din promotorii de acum patru decenii ai avangardismului, îi continuă totuși în atitudine, în spiritul manifestărilor lui ce au totdeauna o direcționare polemică de sens anti-conservator, expresie a unei reci exasperări în fața prostiei pretențioase și a prejudecăților de tot felul, îngrămadite în stive imense și stînjening mereu perceperea limpede, inalterată de impurități, a îmbrățișărilor frumosului. Din perspectiva aceasta, «microeseurile» lui Marin Sorescu reevaluează cîteva din întruhipările cele mai înalte ale spiritualității românești: Brăncuși, Părvan, Țuculescu — concluzia meditației sale fiind aceea că gestul primenitor al unei viziuni desprăfuite se impune imperios; reprezentările comune, de multă vreme încetățenite, i se par prea puțin consonante cu ființa autentică a creației acestor mari spirite și, în ultimă instanță, mistificări ce ar trebui deîndată îndepărtate. («Victimă a folcloriștilor și a literaților! La intrarea în opera lui Brăncuși ar trebui o răzătoare, să te ștergi pe picioare de toate legendele pe care le-ai auzit despre el».)

Subiectele eseurilor lui Marin Sorescu sînt variate, autorul planînd dezvoltat mai ales peste domeniile artelor interferente, pictura și poezia, alune-cînd și în comentariul istoric, filozofic sau de sociologia culturii, peste tot păstrînd distanțarea de obiect a nespecialistului care nu urmărește să elucideze chestiuni specifice ci își alege pre-texte de a-și ilustra propriile gînduri și obsesii. Dacă nu e totdeauna profund, autorul acestor texte e foarte adesea strălucitor, aforistic în formulări, malițios fără excese și inteligent fără agresivitate, stilist admirabil, spirit mobil și acut. Cartea constrînge la o lectură acaparantă și stimulatorie.

De la Rio de Janeiro, comandourile polițiste ale morții s-au răspîndit la Sao Paulo și în alte orașe braziliene.

Sinistra semnătură a fost pusă pe pieptul a mai bine de 1 000 victime, în numele «justiției» pistolului.

Sao Paulo. Adjuvan Nunes era un vagabond oarecare. Hăituit de polițiști, a scos pistolul și a tras, omorînd pe unul dintre ei. Apoi a dispărut. Pînă a-l găsi, membrii escadronului au ucis 10 «bandiți». Iar corpul lui Nunes a fost găsit ciuruit de 130 gloanțe, în locul indicat la telefon de «Crinul alb».

Una dintre primele măsuri luate de autoritățile braziliene pentru lupta împotriva polițiștilor-asasini a fost alcătuirea unei brigăzi — «cei 12 de aur». Polițiști care au primit dreptul legal să tragă...

procesul celor 15 de la Sao Paulo. Dar bătălia este abia la început. Și nu e de loc ușoară. Pentru a veni de hac escadroanelor trebuie creat un climat propice, și în primul rînd trebuie înfrîntă... tăcerea. «Oamenii noștri se tem mai mult să depună mărturie împotriva escadronului morții decît sicilienii împotriva Mafiei — arată Joao Lopez Esteves, președintele Comisiei de anchetă. De fapt, la cine pot apela pentru a se apăra de aceea care, în ultimă instanță, e însăși poliția?» Exemplul tînrului Silverio e semnificativ. Ca și faptul că un anume Difalgunho a fost răpus în plină stradă de către polițiști (sub acuzația că ar fi fost traficant de droguri), în timp ce venea la tribunal să depună mărturie împotriva unui grup de membri ai escadronului. Ca și demisia unui membru al comisiei de anchetă, Heraldo Gomez, după ce a primit «groaznice amenințări». Cit privește faptul că escadroanele n-au de gînd să depună armele cu una cu două, o demonstrează descoperirea, chiar în zilele recentului proces de la Sao Paulo, a altor cadavre purtînd semnătura: «E.M.» și capul de mort.

PRIMA LA BUDAPESTA

**Spicuri
din realizările
de sezon
ale creatorilor
de modă**

1 O altă variantă a pantalonului golf, însoțit de data aceasta de un bluzon din același material, ansamblul purtând amprenta stilului «ofițeresc», mult gustat de cîțva ani încoace.

2 Tunică de mătase imprimată, pantalon din jersey, băgat în cizmă, condimentate cu un cordon de piele metalizată și «zgardă» cu medalion la git, ținută de asemeni tinerească și de actualitate.

3 Pantaloni, diversele compleuri cu pantaloni continuă să se afle în atenția creatorilor și în favorurile femeilor, mai ales dacă sînt foarte tinere sau arată foarte tinere — cum este adesea cazul.

Linia golf, după cum se știe, una dintre variantele la ordinea zilei, a «prins» în primăvara aceasta la Budapesta.

4 Vă place această rochie de după-amiază? În colecția pe care v-o prezentăm este unul dintre modelele prin care își spune cuvîntul de mult așteptata reîntoarcere spre feminitate, spre romantism.

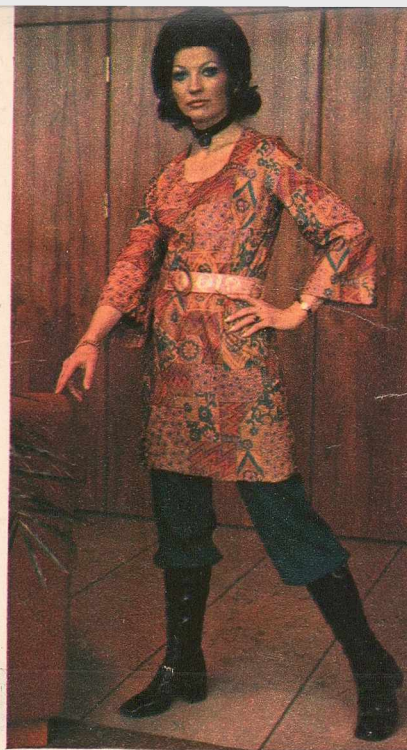
5 Ansamblu «mid» pentru serile călduroase ale sfîrșitului de primăvară, remarcabil prin simplitatea liniei, confecționat din dantelă vernil.

6 Celor care vor să îmbine utilul cu plăcutul, vor să se îmbrace totodată practic și modern (și cine nu vrea?), creatorii de modă budapeșteni le-au oferit și acest deux-pièces compus din fustă-pantalon și bolero din mătase turcoaz, purtat peste o bluză din mătase imprimată.

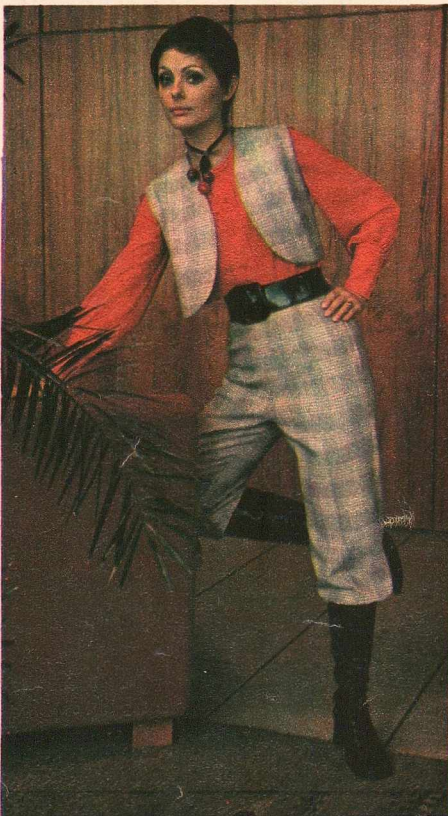
Fotografiile de KISS Vera

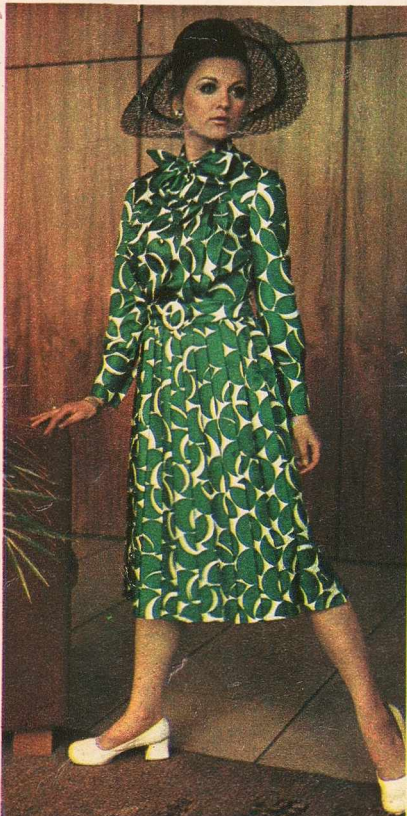
1

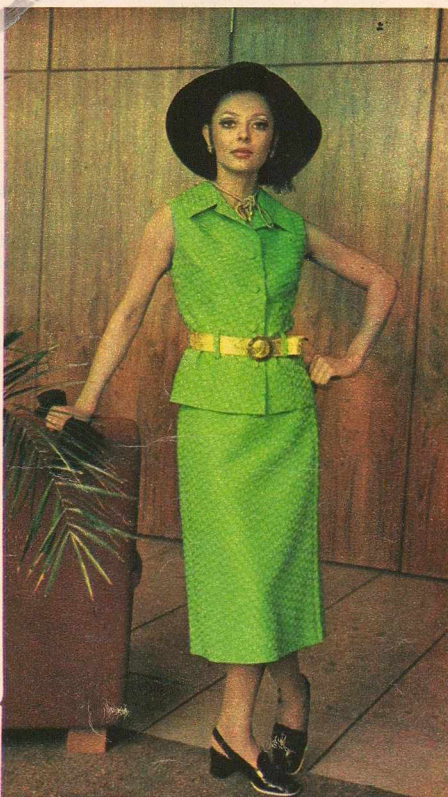
2

3

4

5

6

Moldoplast

produce:

I. PRODUSE EXTRUȘE DIN PVC

- Tevi de tip ușor (U), mediu (M), greu (G), cu diametrul cuprins între 32 și 280 mm.
- Plăci ondulate din PVC, cu grosime 1,7 mm, lățime 1 550 mm și lungime 2 000 mm, în culori pastel.
- Tuburi din PVC, înlocuitori ai tuburilor Bergman-Pantzer.
- Granule PVC:
 - pentru izolații de conductori și cabluri electrice tip YP₁
 - pentru manta normală de protecție tip YS₁
 - pentru manta de protecție rezistentă la temperaturii tip YS₂
 - pentru mantale de protecție la cabluri rezistente

la temperaturi scăzute tip YS₃

— pentru încălțăminte (talpă și tocuri) tip T₁

- Profile din PVC, neplastifiate și plastifiate, cu utilizări în industria mobilei, industria electrotehnică și construcții.

II. PRODUSE CALANDRATE DIN PVC

- Covor și dale din PVC, cu grosimea de 1,5 și 2 mm, marmorat, uni sau imprimat cu imitație de parchet, marmură sau mozaic.
- Folii plastifiate din PVC, divers colorate, șagrenate și imprimate.
- Folii din PVC, dublate pe hârtie POLIGRAFVINIL, în diverse șagrene și culori, utilizate în industria

poligrafică.

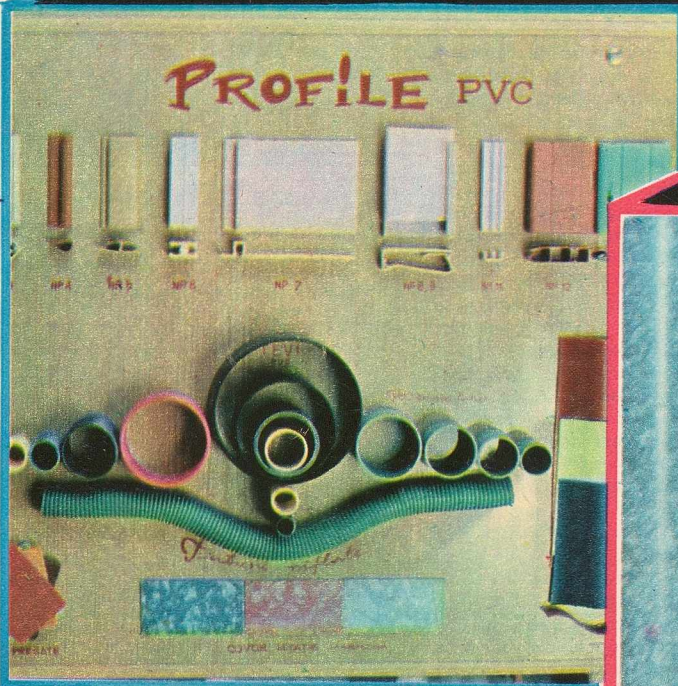
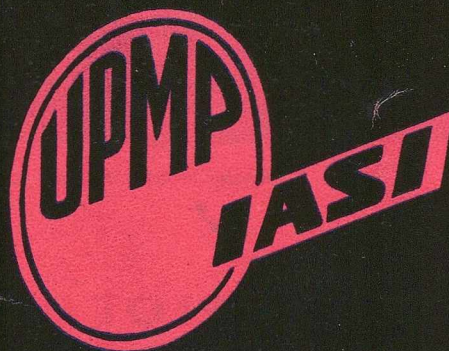
- Folii din PVC, imprimate, pentru imitații de furnir în industria mobilei.
- Plăci presate din PVC, 2 000 × 1 000, cu grosimi între 1,0 și 20,0 mm.

III. PRODUSE DIN POLIETILENĂ

- Recipienți obținuți prin suflare, cu o capacitate între 17 și 200 litri, din polietilenă de înaltă sau joasă presiune.
- Folii suflate din polietilenă, simple și tubulare, cu grosimi între 0,04 și 0,25 mm și lățimi între 250 până la 1 000 mm.
- Saci pentru ambalarea îngrășămintelor și a altor produse, imprimați sau neimprimați.
- Pungi și sacoșe din polietilenă, imprimate și neimprimate.
- Tuburi și țevă din polietilenă, cu diametrul cuprins între 40 până la 114 mm.

IV. PRODUSE EXTRUȘE DIN POLISTIREN ȘI COPOLIMER ABS

- Plăci extrușe din polistiren și ABS, cu dimensiunea de 1 000 × 1 500 și grosimea cuprinsă între 2 și 6 mm.

Șos. Tuțora 95,
telef. 1 57 20

Silviu BRUCAN

lecția alegerilor japoneze

Japonia constituie pentru observatorii politici unul din subiectele cele mai fascinante. Într-o epocă în care însemnele de mare putere rezidă în armament nuclear și potențial economic, Japonia a renunțat la competiția pentru primul și a realizat cea mai spectaculoasă performanță în privința celui de-al doilea. În cazul Japoniei, creșterea economică și tehnologică postbelică a fost cu adevărat miraculoasă și ea este favorita futurologilor pentru locul 3, după S.U.A. și U.R.S.S., în economia mondială a deceniilor următoare.

De aceea, direcția în care o apucă Japonia pe plan politic are o importanță cu totul specială, iar alegerile din luna aceasta, chiar dacă privesc organele locale de guvernământ, stîrnesc interes și la comentatorii care sînt departe de a fi experți în Extremul Orient.

Boomului economic japonez postbelic i-a corespuns dominația pe plan politic a celui mai puternic partid burghez — liberal-democrat, combinație de noțiuni care ocupă de regulă centrul vieții politice într-o perioadă de prosperitate sau, ca să folosim o formulă consacrată, de relativă stabilitate. În traducere liberă, înseamnă că clasei capitaliștilor îi merge atît de bine încît îi dă mîna să fie și liberală, și democratică.

În aceste condiții, alegerile administrative au o semnificație limitată de însuși cadrul politic în care s-au desfășurat. Liberal-democrația și-au menținut poziția dominantă, înregistrînd un anumit regres în comparație cu scrutinul anterior — regres de care au beneficiat forțele de stînga. Și în Japonia, ca și în unele țări vest-europene, se desprinde concluzia politică a necesității coalizării forțelor de stînga, ca o condiție prealabilă, poate chiar decisivă, a înregistrării unei deplasări politice cît de cît semnificative. Cea mai frapantă ilustrare a acestui imperativ politic al conjuncturii actuale a oferit-o înfruntarea electorală din Tokyo, unde Ryokichi Minobe, sprijinit de comuniști și socialiști, a fost reales guvernator cu o majoritate covârșitoare de voturi împotriva candidatului democrat-liberal sprijinit de guvern și finanțat copios de marele capital. Moloch supradimensionat al societății tehnologice, Tokyo însumează toate aspectele sufocării urbane și sociale care exasperează marile metropole ale lumii, inclusiv poluarea aerului și a întregului mediu înconjurător. Din cei peste opt milioane de locuitori cu drept de vot, aproximativ 72 la sută — cifră record — s-au prezentat la urne, iar grosul votului a mers împotriva barajului propagandistic dezlănțuit în presă, la radio, televiziune, în autobuze și pe străzi pentru «omul celor 4 miliarde», cum a fost denumit candidatul liberal-democrat Hatano.

Lecția alegerilor japoneze poate fi rezumată astfel: chiar și în țara celei mai extraordinare creșteri economice de după război, coalizarea forțelor de stînga poate obține deplasări politice semnificative în anii '70. Tîlcul profund al acestui fenomen poate fi și mai bine descifrat dacă privim întregul evantai desfășurat la scara planetei — de la Chile, țară latino-americană în care coalizarea tuturor partidelor de stînga a permis cucerirea puterii pe cale majoritară, la Italia și Franța, țări în care fiecare nouă înfruntare politică, fie ea în fața urnelor, în parlament, în fabrici sau pe stradă, demonstrează necesitatea și urgența unui asemenea front, și pînă la Japonia, unde rodul alianței s-a afirmat chiar și în condițiile unui avînt economic capitalist.

Riposta hotărîtă a opiniei publice italiene nu mai are nevoie de comentarii.

DE LA COMLOT LA CRIMĂ

Noi scandaluri au izbucnit în Italia în legătură cu elementele neofasciste a căror activizare amenință să imprime un curs primejdios vieții politice interne. În primul rînd, ceea ce presa italiană denumesc «afacerea Borghese» — respectiv descoperirea unui vast plan subversiv al forțelor reacționare grupate în așa-numitul «Front național» condus de «principele negru» Valerio Borghese, fost comandant al unor formațiuni fasciste, condamnat după cel de-al doilea război mondial la închisoare pentru crime de război și amnistiat după trei ani. Acuzatia de delict de conspirație politică și insurecție armată contra puterilor statului adusă organizației neofasciste extraparlamentare se bazează pe descoperirea, la sediile acesteia, a unei proclamații ce urma să fie citită la radio și televiziune în cazul unui puci fascist, a planurilor unor obiective de ocupat, precum și a unor depozite de arme și muniții. Au fost arestate mai multe persoane, dar mandatul împotriva lui Borghese n-a putut fi adus la îndeplinire întrucît a dispărut. Fuga acestuia — scria săptămînalul L'Europeo — «era ultimul gest la care neofasciștii, amici sau adversari, se așteptau de la Junio Valerio Borghese. Și între atîtea elemente de acuzare care sugerează ipoteza unei lovituri, tocmai fuga a venit să confirme suspiciunea că planurile senile ale «principelui negru» au fost în fapt cu mult mai serioase...» Ulterior declanșării «afacerii Borghese», au fost lansate mandate de arestare împotriva altor 12 persoane, aparținînd extremei drepte, — între care și Clemente Graziani, secretar național al mișcării «Noua ordine» — sub acuzația de a fi tentat reînfiintarea partidului fascist, scos în afara legii. Iar la 16 aprilie au fost săvîrșite atentate la Milano împotriva unor sedii ale partidelor comunist și socialist — autorii acestor acțiuni teroriste lăsîndu-și semnătura: S.A.M. (echipa de acțiune Mussolini). Așadar, elementele fasciste mai vechi și mai noi din Italia nu se astîmpără... Dar nu numai ele. Fapt confirmat de criminalul atentat comis de teroriști ustași la 7 aprilie, la ambasada R.S.F. Iugoslavia din Stockholm, în urma căruia ambasadorul iugoslav Vladimir Rolovici și-a pierdut viața. Sînt acțiuni ce stîrnesc profundul oporbru al opiniei publice.

Că neofasciștii nu se mulțumesc numai să salute à la Hitler și Mussolini (fotografia de sus), o atestă «afacerea Borghese»: descoperirea de către poliție de documente și armament ca, de pildă, cele 11 kg de exploziv găsite în această casă din Palestrina (fotografia de jos).

Cei doi asasini ustași, arestați de către poliție după ce au reușit să pătrundă cu forța armelor în ambasada iugoslavă din Stockholm, unde l-au asasinat pe ambasadorul Rolovici și au rănit două persoane.

Muncitori iugoslavi care lucrează în Suedia demonstrează pe străzile Stockholmului cerind măsuri energice pentru împiedicarea activității teroriștilor.

sport și prietenie

Vizita prietenească a delegației de tenis de masă a S.U.A. în R.P. Chineză este considerată de observatori ca depășind semnificațiile unei întâlniri sportive obișnuite. Ceea ce reiese și dintr-o serie de declarații: «Vizita în China a delegației de tenis de masă a S.U.A. — a afirmat Li Cin-ciuang, membru al Federației sportivilor din întreaga Chină — este o expresie a prieteniei dintre poporul american și poporul chinez». Li Cin-ciuang și-a exprimat speranța că această vizită va promova înțelegerea și prietenia dintre sportivii și popoarele celor două țări. Charles Bray, purtătorul de cuvânt al Departamentului de Stat al S.U.A., a declarat că vizita constituie «un eveniment favorabil» și că Statele Unite vor saluta vizita reciprocă a sportivilor chinezi în S.U.A. Mai multe echipe sportive ale R.P. Chineze au și fost invitate în S.U.A. Fotografia înfățișează momentul sosirii în China a jucătorilor americani de tenis de masă.

în incinta parlamentului

Mai multe sute de studenți din capitala norvegiană, nemulțumiți de majorarea taxelor pentru cămine, au venit la Parlament pentru a-și exprima protestul. Cum nici un membru al guvernului nu i-a primit, ei au hotărât să rămână acolo pînă își vor putea spune părurile vreunei persoane oficiale. Neținînd seama de dorința lor, poliția i-a evacuat însă cu brutalitate.

protestul celor două plus cinci sute

Judy Lerner și Lorraine Gordon și-au legat miinile cu lanțuri de un grilaj, în vecinătatea Casei Albe. Gestul, menit să exprime vehement protestul lor împotriva războiului S.U.A. în Indochina, nu a fost o manifestare izolată. În fața clădirilor Pentagonului și Casei Albe, 500 de femei americane au participat, împreună cu Judy Lerner și Lorraine Gordon la o demonstrație de protest, cerind Administrației să procedeze la retragerea imediată a trupelor americane din Vietnam. Demonstrantele — multe dintre ele soții, mame, logodnice ale militarilor trimiși să lupte în Indochina — au format apoi un cortegiu care a defilat pe străzile Washingtonului, purtând steaguri ale Frontului de Eliberare Națională din Vietnamul de Sud.

și copiii din belfast

au învățat de mult jocul trist de-a dușmânia, de-a împușcătura și de-a moartea. Faptul că, la puțin timp după instalarea noului prim-ministru al Irlandei de Nord, Brian Faulkner, incidentele dintre protestanți și catolici au rezbucnit, în ciuda marii concentrări de trupe și a apelurilor și avertismentelor adresate de autorități, demonstrează, o dată în plus, cât de încordată este situația în provincia nord-irlandeză, cât de urgente măsurile ce se impun pentru îndepărtarea tuturor cauzelor tensiunii.

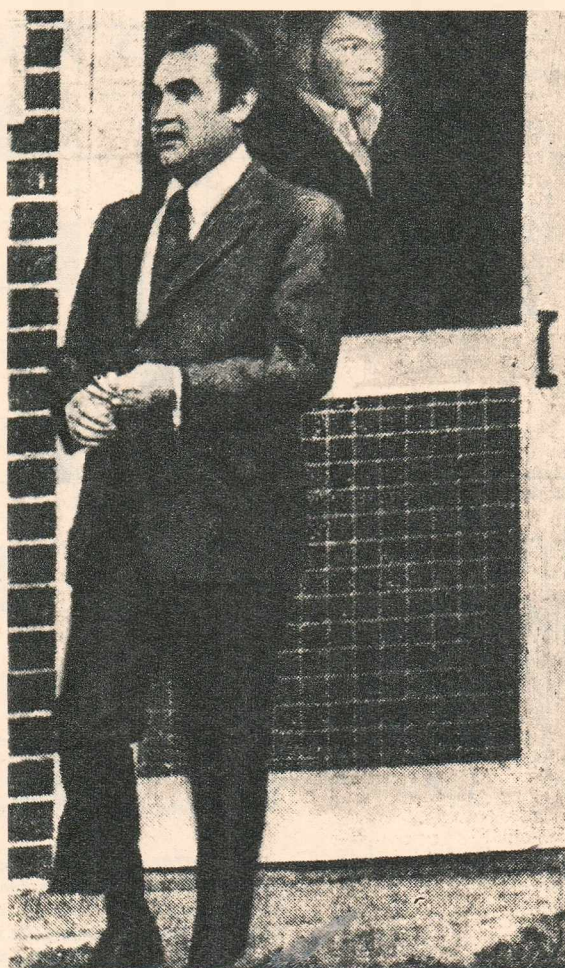
față-n față pe ginza

...sau cum se reflectă în aria hipersensibilă a vestimentației feminine contrastul dintre tradițional și modern, pe care aproapi un călător nu omite să-l releve vorbind despre Japonia. Reprezentantele celor două tendințe — am spune mai curînd, și vindu-le, «ale celor două tabere adverse» — au fost surprinse de obiectivul fotoreporterului pe o stradă din Ginza, principala cartier comercial al capitalei japoneze.

după nouă săptămîni de grevă

muncitorii uzinelor «Ford» din Anglia au hotărît să reia lucrul, în urma acordului intervenit între conducătorii sindicali și reprezentanții patronatului — fiind satisfăcute în mare măsură revendicările privind majorarea salariilor. Faptul a stîrnit însă iritare în cercurile guvernamentale, nu numai pentru că marea companie americană a tratat direct cu reprezentanții a două mari sindicate britanice, dar a și acceptat o creștere a salariilor mai mare de 10%, cît preconizează politica guvernului britanic în materie de salarii — ceea ce reprezintă un eșec al acesteia, care caută să combată inflația pe seama muncitorilor. Drept care guvernul a convocat de urgență pe conducătorii organizației patronale britanice C.B.I. pentru a-i avertiza — cu atît mai mult cu cît sînt semne că atît mecanicii de locomotive cît și salariații de la «Imperial Chemical Industries» par hotărîți să urmeze exemplul celor de la «Ford»...

nici nu se putea

ca, printre cei care au ținut să-și afirme simpatia față de locotenentul Calley, imediat după condamnarea acestuia pentru masacrul de la Song My, să nu se afle ultrareacționarul guvernator al Alabamei, supranumit și «rasistul nr. 1 al S.U.A.», George Wallace. Să considere oare Wallace că acesta trebuie să fie începutul campaniei sale vizînd fotoliul prezidențial de la Casa Albă, pentru care și-a anunțat recent intenția de a candida?

cronica de trei secunde

AVIOANE DE PRIMĂVARĂ

Se apropie în pași de vals frumoasa lună mai și mîntea mea — ca în fiecare an — aleargă cu plăcere, ca o adolescentă la primul vals, spre cea mai încîntătoare imagine a acestei luni: sfîrșitul Reichului hitlerist. Liliacul, teii, dau în floare și eu mă desfășt cu scene din apocalips: panica dementă din buncherul blestemat, moartea lui Hitler mă îmbată, precum nectarul florilor.

Fostul ministru al apărării, celebrul Alfred Speer, povestește în memoriile sale — considerate de specialiști drept cele mai revelatoare și mai plastice documente ale nebulniei hitleriste — o scenă superbă nu numai pentru paranoia politică ci și pentru înțelegerea oricărui tip de paranoie umană. Prin august '43, Galland, generalul care conducea aviația de vînătoare germană, îi comunică lui Goering, șeful întregii aviații, că au fost doborîte cîteva avioane americane de vînătoare nu departe de localitatea Aachen, adică chiar pe teritoriul Reichului. Era o veste ngrozitoare:

— Ce te-a apucat, Galland, să-mi povestești că avioane americane au survolat teritoriul german? — întrebă Goering, cu ură.

— Domnule mareșal al Reichului, în curînd vor pârunde și mai adînc — răspunde calm Galland.

— Dar n-are nici un sens, Galland, cum poți să vii cu semenea invenții?

— Această-i realitatea, domnule mareșal al Reichului. Goering se înfurie, țipă — Galland se mulțumește să dea încăpăținat din cap, în semn că orice ar spune mareșalul, adevărul e acesta: americanii au început zborurile peste Germania.

Goering bate cu pumnul în masă:

— Domnule Galland, îți ordon categoric să admiti că avioanele americane de vînătoare n-au ajuns la Aachen!

— Totuși, domnule mareșal al Reichului, acolo au ajuns! Goering explodează:

— Îți ordon categoric să admiti că n-au fost acolo. Ai înțeles? Vinătoarea americană n-a ajuns la Aachen. Voi raporta și Führerului! — și-i întoarce spatele. După cîteva pași, revine, și cu glas amenințator, îi spune: E un ordin!

Cu un suris imposibil de descris — notează Speer — Galland răspunde:

— Am înțeles, domnule mareșal al Reichului!

E aici o scenă de Shakespeare, cel convins că zeii cînd vor să-i piardă pe cei mari le iau în primul rînd mințile. convertit de un lonesco să treacă la teatrul absurdului — și eu, în cinstea căderii Berlinului, o joc zi și noapte în teatrul de sub frunte, o imprim și-o reimprim la magnetofonul meu din cutia craniană, cu lungi și îndelungi voluptăți.

Șeful statului algerian, **HOUARI BOUMEDIENNE**, a precizat într-o cuvîntare clauzele principale ale noului cod petrolier algerian pe care l-a semnat: sporirea prețului petrolului algerian la 3,6 dolari barilul, abolirea concesiunilor petroliere și naționalizarea zonelor respective; concesiuni nu mai urmează a fi acordate decît societății naționale algeriene de hidrocarburi «Sonatrach», care va putea coopera în cadrul societăților mixte cu alte companii, în condiții de participare majoritară algeriană (51%). În ce privește societățile petroliere franceze, naționalizate parțial în urmă cu o lună și jumătate, președintele Boumediene a propus suma de 100 milioane dolari cu titlu de indemnizații.

de cercetare directă a cosmosului depărtat și a planetelor. Aspectul economic este de asemenea important: aparatele automate costă mai puțin decît cele pilotate».

În cadrul recentelor alegeri municipale din Japonia, actualul guvernator al orașului Tokyo, **RYOKICHI MINOBE**, reprezentantul Partidului socialist, susținut de Partidul Comunist, a fost reales pentru un nou mandat, cu un avans de un milion și jumătate de voturi asupra adversarului său Akira Hatano, care a beneficiat de altfel de largul sprijin al partidului de guvernămînt liberal-democrat (un miliard de yeni puși la dispoziție ca fonduri de propagandă!).

Se apreciază că, prin presiunile exercitate asupra Casei Albe pentru semnarea unui nou acord privind utilizarea bazelor militare din Azore, premierul portughez **MARCELLO CAETANO** intenționează să-și asigure un sprijin sporit din partea S.U.A. în condițiile intensificării mișcării de eliberare națională din Angola, Guineea și Mozambic. Expunînd, cu puțin timp în urmă, programul unei reforme constituționale, Caetano pretindea că s-ar avea în vedere asigurarea unei «autonomii sporite» a teritoriilor coloniale — idee contrazisă în fapt de alocarea unei sume de peste 3 miliarde escudos prezenței militare portugheze în coloniile africane.

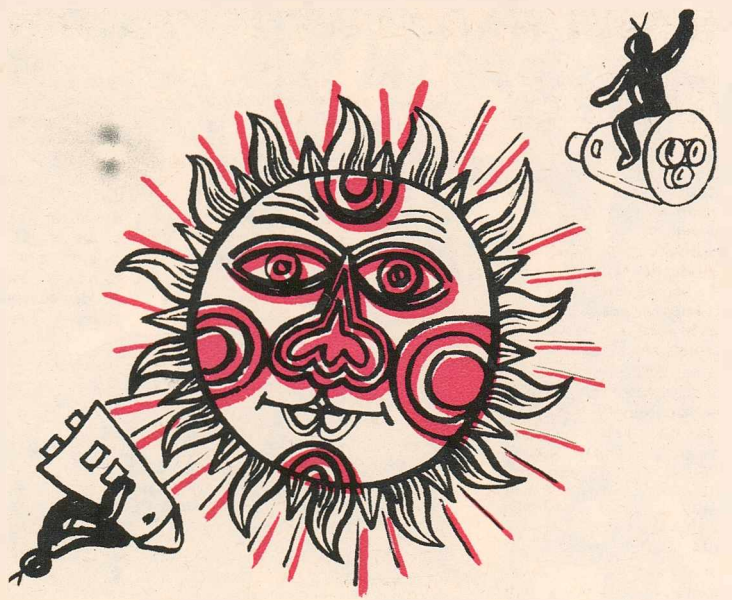
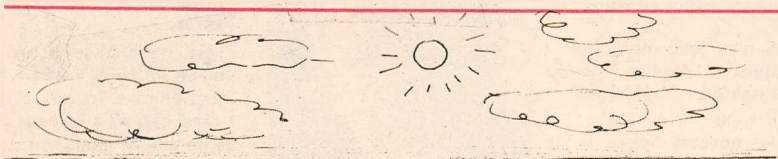
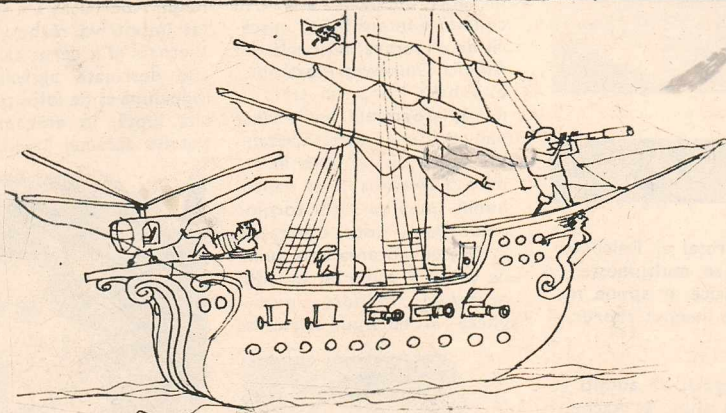
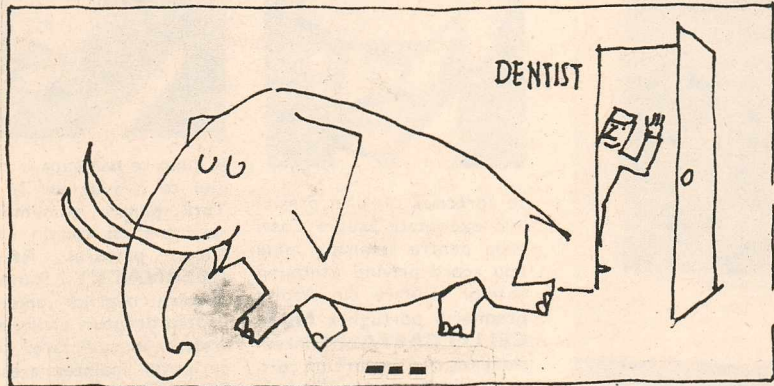
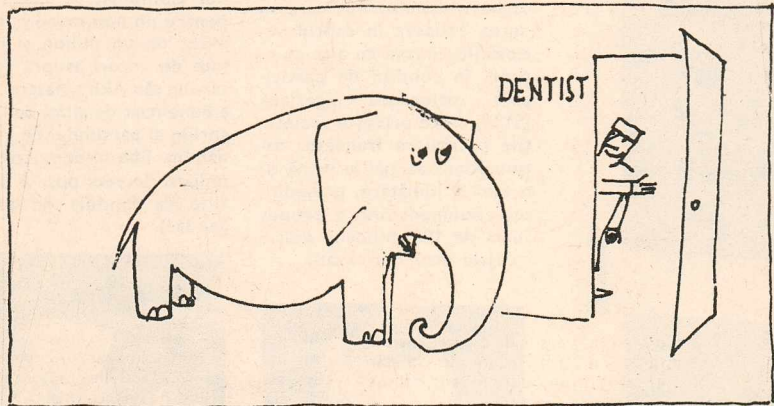
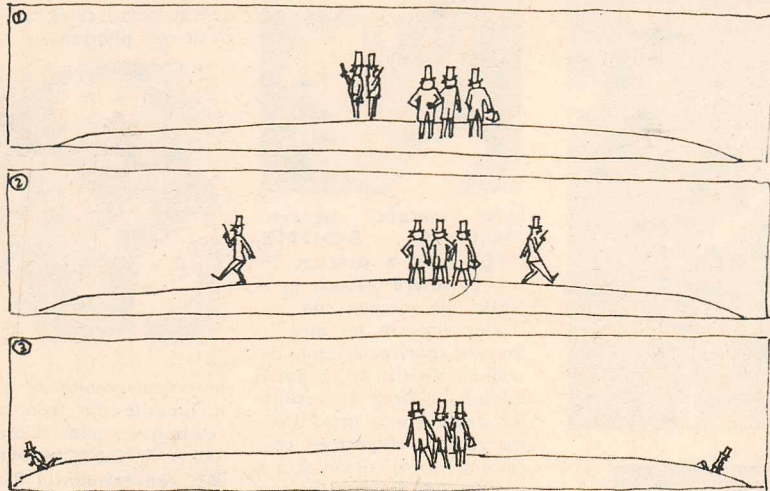
În timp ce participa la cortegiul ce a avut loc la New York pentru comemorarea asasinării lui Martin Luther King, pastorul **RALPH ABERNATHY**, fruntaș al mișcării negrilor americani pentru drepturi civile, a fost arestat. În cuvîntarea ținută cu puțin înaintea arestării, Ralph Abernathy s-a pronunțat împotriva războiului din Vietnam și a cerut ca fondurile destinate agresiunii în Indochina să fie folosite într-o altă luptă, în «războiul împotriva sărăciei în S.U.A.».

Referindu-se la programul spațial al Uniunii Sovietice, reputatul om de știință acad. **BORIS PETROV** a subliniat că U.R.S.S. rezervă azi rolul principal în studiarea spațiului aparatelor automate. «În cursul anilor ce vin — a declarat savantul sovietic — ele vor fi singurele instrumente

Presa italiană se ocupă din nou de **ALIDA VALLI**, fosta «logodnică a Italiei», vedetă a cărei carieră a început acum 34 de ani. În ciuda vocației ei cinematografice, celebra actriță n-a rezistat ispitei scenei. Ea apare la Milano în comedia dramaturgei franceze Françoise Dorin: «Un egoist infect». Ultimul film: «Strategia păianjenului» de Bertolucci. Viitorul — potrivit declarațiilor făcute revistei «Epoca» de către actriță: o peliculă realizată de un regizor tînăr după un subiect original de Vasco Pratolini.

LA SOARE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: 1) Pentru... soare — Îmbrăcăminte pentru băi de soare. 2) Un zeu al soarelui — De la soare-apune (fem.). 3) Una din binefacerile soarelui — Soarele din acest careu. 4) Papagal sud-american — De soare (fem.). 5) Curge! — Un val de răcoare potolește arșița solară — Apus la... apus! 6) Așa e cerul însorit — Soare-răsare. 7) Literă slavonă — Privitor la un anume os al bazinului. 8) Un soare lipsit de strălucire — Zeița curcubeului. 9) Culoarea soarelui în amurg — Bluze rustice — Scoase din foc! 10) Dreg la coadă! — Un nimic poetic — Galben-de-soare, darul pe care zmeul i-l face lui Făt-Frumos (P. Ispirescu — Ileana Sinziana). 11) Numele popular al unei luni cu «soare cu dinți» — Zeița dimineții și a primelor raze de soare. 12) Insulă în arhipelagul Tonga — Scriitor american contemporan, autor al povestirii «Soare în amurg».

VERTICAL: 1) Acoperămint de protecție împotriva razelor de foc (pl.) — «...Soare, denumire dată lui Ludovic al XIV-lea (neart.). 2) După apusul soarelui — Punctul cel mai depărtat de pământ al orbitei aparente a soarelui. 3) Însorit oraș italian — Anexă a motocicletei — Soarele anti-

celor piramide. 4) ...lumină, unități în care se măsoară distanța de la pământ la soare — Cu ea începe alfabetul chirilic — Fiica palidă a soarelui. 5) A se face apă din cauză de... soare — Purgatoriu (rar). 6) Ornament arhitectural — A emite raze. 7) Cale! — Căpetenie în unele țări însorite — Virf în Carpați. 8) Obstacole în calea razelor solare — Țesătură fină, voal. 9) Pălesc la apariția soarelui — Expus prea mult la soare — Cureauă! 10) Oraș din ținuturile unor vechi adoratori ai soarelui — Localitate în S.U.A. — Cel «de lumină» este format dintr-un mănunchi de raze pornite dintr-un punct și așternute pe o suprafață. 11) Personaj mitologic care, vrînd să atingă soarele cu aripile sale de ceară, s-a prăbușit — Cel mai mare astru al sistemului nostru planetar, simbol al luminii și căldurii, fără de care nu se poate concepe viața. 12) La revedere — Acesta — Luminos, strălucitor.

Giuseppe NAVARRA

Cuvinte rare: ARA, IAT, EUA, ERF, ELI.

Dezlegarea jocului «DRUMURI», apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) CĂLĂTORI — GP. 2) ULIȚA — USORI. 3) RENI — STAȚIE. 4) BEI — GOANA — T. 5) U — EROS — ORAR. 6) RA — ENEAS — PU. 7) ARM — DAC — CAI. 8) TOGO — TEU — T. 9) REȚELE — TRI. 10) ARENA — VESEL. 11) CALE — STRADA.

carte

● Dintre cărțile pregătite de Editura Minerva pentru întâmpinarea semicentenarului P.C.R. notăm următoarele: **Glasiurile patriei** — antologie de poezie patriotică românească de la începuturi și până astăzi. Studiul introductiv de I.D. Bălan; **Întrecerea florilor** — o culegere de folclor a naționalităților conlocuitoare. Traducere de H. Grănescu. Studiul introductiv de Ovidiu Papadima; **Creație și idee** — un volum de estetică aplicată, datorat unui prestigios colectiv de autori. Apare sub redacția lui Gheorghe Stroia.

● A apărut volumul 5 din seria **Scrisori de Pompiliu Constantinescu**. Editarea integrală a scrierilor acestui critic exemplar prin probitate constituie până la urmă o adevărată panoramă a literaturii noastre interbelice. Ediția e îngrijită de Constanța Constantinescu (Editura Minerva).

● Cu **Sub cerul Mioriței**, poetul Haralambie Tușiu se află la a cincea carte de versuri. În ciclurile care împlinesc sumarul cărții: **Sub cerul Mioriței**, **Albăstrele zborului**, **Cîntecul depărării**, poetul își exprimă cu autentică sensibilitate intensă lui dragoste față de patrie, rememorează elegiac clipele trecutului său afectiv sau meditează asupra ireversibilității timpului (Editura Junimea).

● Eveniment editorial: într-un somptuos volum de peste opt sute de pagini, înzestrat cu un lămuritor aparat critic, apar, în excelente traduceri, așa-numitele **Opere minore** ale lui Dante Alighieri, cu care se încheie transpunerea integrală în limba română a creației marelui poet (Editura Univers).

● În valoroasa și profitabilă acțiune a Editurii Univers de a aduce la cunoștință cititorilor cele mai competente dezbateri contemporane asupra fenomenului literar și artistic înregistrăm și apariția recentă a cărții profesorului de filozofie și estetică de la Facultatea de Litere și Științe din Nanterre, Michel Dufrenne: **Poeticul**. Cuvînt înainte și traducere de Ion Pascadi.

● Sub titlatura imprimată pe copertă «pagini din istoria patriei», la Editura științifică a apărut cartea **Neogoe Basarab**, în paginile căreia autorul, Manole Neogoe, își propune, bazat pe o întinsă bibliografie, prezentarea unor momente și aspecte esențiale ale domniei și activității spirituale a voievodului...

● Tot la aceeași editură mai semnalăm apariția unei cărți cu caracter monografic despre unul dintre cei mai de seamă cărturari din trecutul țării noastre, Constantin Cantacuzino: **Stolnicul între contemporani** de Virgil Cîndea.

● Poeta Maria Banuș semnează la Editura Ion Creangă cartea destinată micilor cititori: **Noru visătoru și amicii săi**. Coperta — Tudor Banuș.

cinema

Claude Jade

● Și cail se împușcă, nu-i așa? Infernul pe pământ văzut de Sydney Pollack, cineast a cărui forță dovedește încă o dată permanența valorilor filmului american. Interpreti — Jane Fonda, Michael Sarrazin, Suzannah York, Gig Young (distins cu Premiul Oscar și Globul de aur — 1969), Red Buttons.

● **Domiciliul conjugal**. Într-un acest film al lui Truffaut și «Cele 400 de lovituri» s-au mai interpus, între timp, încă două creații ce au același erou, Antoine Doinel. Oricum, ne mulțumim și cu această cunoaștere pe sărite, cînd este vorba să ne întîlnim cu tandrețea unică a lui François Truffaut. Interpreti — Jean-Pierre Léaud (copilul din «Cele 400 de lovituri») este astăzi un tînar proaspăt căsătorit), Claude Jade («Sub semnul lui Monte Cristo»), Barbara Laage.

● **Doar un telefon**. «Lațul slăbiciunilor» — la care mai recurge unii și alții, pe ici, pe colo — prilej pentru o comedioară oarecare. Regia — Frigyes Marnet. În distribuție — Eva Ruttkay, Andrea Drahota, Vera Venczel, Miklos Gabor, Nandor Tomanek, Adam Szirtes.

● **Trec zilele**. O mult prea pretențioasă încercare de a merge pe urmele lui Samuel Beckett, cel din «Așteptîndu-l pe Godot». Rețin atenția citeva amănunte. Scenariul și regia — Fadil Hadzic (o producție Jadran-Film, Zagreb). Interpreti: Ljilica Vidovic, Dragutin Dobricanin, Janez Hocevar, Zoran Longinovic, Branko Milenkovic, Majda Konek.

● Nu pierdeți aceste filme: **Poienile roșii**, **Butch Cassidy și Sundance Kid**, **O duminică în familie**, **Începutul**.

● Edouard Luntz ecranizează romanul lui Antoine Blondin «L'humour vagabonde», cu Michel Bouquet, Jeanne Moreau, Madeleine Renaud, Eric Penet.

muzică

● Reamintim programul concertului de astă-seară de la Ateneu: Preludiu de George Draga; Suita «Colas Breugnon» de Tadeusz Baird. Concertul nr. 1 pentru pian și orchestră de Prokofiev; Simfonia a V-a de Mendelssohn-Bartholdy. Dirijor — Henry Selbing, solist — pianistul francez Fr.J. Thiollier.

● Și acum, viitorul concert al Filarmonicii (29-30 aprilie, Ateneu); dirijor — **Mircea Cristescu**, solist — un admirabil și binecunoscut la noi pianist elvețian, **Harri Datyner**. Ascultăm Cantata pentru bariton (**Dionisie Konya**), cor bărbătesc (dirijor **Vasile Păntea**) și orchestră, «Soclu pentru timp» de Liviu Glodeanu; Concertul pentru pian și orchestră (K.V. 482) de Mozart; din integrala simfoniilor schubertiene — a VIII-a, «Neterminată» (dar cea mai populară); «Variațiuni pe o temă de Haydn» de Brahms.

● Seară de muzică contemporană cu nu mai puțin de trei prime audiții (din patru lucrări expuse), oferită de cvartetul «Muzica»: **George Hamza** — vioara I, **Constantin Costache** — vioara a II-a, **Ludovic Lang** — violă, **Robert Sladek** — violoncel. Cvartete de Ivan Jevtic, Béla Bartok, Akira Miyoshi, Mihai Moldovan (25 aprilie, sala mică a Palatului).

● Un recital **Gabriela Ijac**, acompaniată de **Florina Cozighian**: Mozart, Brahms, Bartok, Jora, Wieniawski (28 aprilie, sala mică a Palatului).

disc

● Mihai Moldovan, autorul «Vitaliilor» (șase piese pentru orchestră), reprezentant de valoare al tinerei generații de compozitori români, se vedește preocupat, cu apreciable rezultate, de fenomenul creator popular. Muzica sa atestă inspirația elevată a unui incontestabil și înzestrat constructor de planuri sonore (ECE-0495/1/1).

● «Cantilații» de Vasile Herman, subintitulată de compozitor «meditație simfonică», mărturisește dorința acestuia de a pătrunde în zonele cîntecului popular, cu ambiția, de altfel realizată, de a-i descifra esențele (ECE-0495/1/2).

● O apariție surprinzătoare — Renata Vasilescu — în triplă postură: de compozitoare (cu evidente calități), autoare a versurilor (cu har) și interpretă (cu voce frumos cultivată). Cîntecele ei, «Fluturii», «Soare arzător», «Ana Maria» și «Știu o grădină îndepărtată», denotă înclinații pentru melodia cu incontestabilă audiență la public. Acompaniază orchestra Ion Calistrache (45-C.S.-165).

teatru

Gheorghe Cozorici

Din agenda «Concursului național de creație și interpretare teatrală»:

● Dramaturgia lui Paul Everac, prezentă în repetate rânduri în concurs, își demonstrează actualitatea și viabilitatea. Opțiunea repertorială pentru **Camera de alături** a angajat multe teatre: Teatrul de stat din Galați, o montare de autentică ținută profesională în regia lui Traian Ghițescu-Ciurea; Teatrul maghiar de stat din Cluj, spectacol în regia lui Otto Rappaport, în care ni se dezvăluie o interpretă dotată cu un puternic dramatism interior, Vitalyos Ildiko; Teatrul de stat din Constanța și Teatrul de stat din Sibiu, reprezentanți în regia lui Dan Alecsandrescu, pe care o vom putea urmări săptămîna viitoare la București. Tripticul **Cine ești tu?**, spre care s-a îndreptat preferința regizorului Ion Maximilian (Teatrul din Constanța), a stat la baza unui spectacol captivant și atractiv, prin eleganța tratării dramei și umorul de factură parodic-absurd (scenografia, inspirată — Elena Forțu). Actorii, jucînd inteligent și cu vervă: Ileana Ploscaru, Mircea Constantinescu-Govora, Agatha Nicolau, Romeo Stănciugel, Longin Mărtioiu.

● Piesa Eugeniei Busuioceanu **Timp și adevăr** — dezbateri, așa cum o arată și titlul, despre adevăr și dreptate, despre personalitate autentică și impostură — a fost prezentată atît de Teatrul mic (regia: Ion Cojar; scenografia: Șt. Hablinski) cît și de Teatrul Al. Davila din Pitești (regia: C. Dinischiotu; scenografia: Emil Moise), demonstrîndu-ne prin aceasta interesul de care se bucură această lucrare atît în rîndul publicului, cît și printre oamenii de teatru.

● Tot la Teatrul Al. Davila din Pitești a fost prezentată în premieră pe țară piesa lui Dan Tărcihilă **Ectobar**, piesă ce ne propune o dezbateri etică și umanistă, încercînd definirea destinului individului prin responsabilitatea familială și socială de care trebuie să dea dovadă. Structura cinematografică a piesei, bazată pe tehnica flash-back-ului (reîntoarcerea în timp), a fost exploatată cu ritm și poezie de regizorul Mihai Radoslavescu, în deco-

rul lui A. Ivăneanu-Damaschin și cu aportul actorilor: Adina Rațiu, Mihai Dobre, Angela Radoslavescu, Petre Tanasievici, Elena Gurgulescu, Eftimie Popovici, Traian Pirlog.

plastică

● Lucrarea unui scenograf suportă o judecată disociată, constrînsă de mediul vizual. Cînd elementele de real sau imaginari n-au părăsit ecranul plastic și rîmîn încă limbaj grafic sau tentație picturală, judecata se va opri asupra demersului inventiv. Cînd locul va fi schimbat, alți factori de influențare (funcționalitate etc.) vor schimba ordinea aprecierii. Vom spune deci că «scenele» lui **Victor Crețulescu** comportă un demers inventiv în care prevalează interpretarea combinatorie a realului, o reprezentare eterogenă, supusă, firește, canoanelor impuse de opera teatrală (Galateea).

● **Ștefan Bilciu** expune cîteva forme decorative, dar ceea ce reține atenția sînt panourile ceramice în care, printr-o tehnică combinatorie simplă, artistul evocă episoade istorice, legende etc. sau construiește simboluri, realizînd o atmosferă decorativă agreabilă (Galateea).

● Desenul domină tutelar pozițiile **Marianei Macri**. Artista se realizează nu atît prin culoare cît prin linie, de unde și stilizarea motivelor și evadarea în decorativ simbolic («Noaptea», «Toamnă» etc. (Simeza)).

● **Virgil Neagu** reia după Klee aglomerarea mozaicată de pete («Sătul de sus»). Nici construcția pe registre horizontale de culoare nu e inedită. Personală e însă sensibilitatea de ordin cromatic pe care artistul o impune în succesiunea nuanțelor (Simeza).

televiziune

SEMICENTENARUL. O seamă de emisiuni muzicale, literare, emisiuni-concurs și de altă natură sînt închinare marii sărbători de la 8 Mai. Le vom menționa la rubricile respective. Dintre emisiunile nemijlocit legate de eveniment, semnalăm: ciclul «În această țară, comunistii...», programează — după cele două secvențe semnate de Eugen Mandric — episodul «Vară fierbinte» de Paul Anghel (vineri); cea de-a doua emisiune, «România în lume» (joi); zilnic — ciclul «50 de ani în 50 de evocări».

Ștefania Rares

1 MAI. Tradițională și frumoasă sărbătoare a muncii înfrîngite, a tinereții și a primăverii. **Transmisiuni de la mitingurile și demonstrațiile oamenilor muncii din Capitală și din țară**. În continuare, programe muzical-coregrafice, folclorice, de divertisment, manifestări sportive etc., prilejuite de festivalul zilei (sîmbătă).

MUZICĂ. Amfiteatru muzical: opere muzicale inspirate din isto-

Ileana Iliescu

ria partidului (duminică). Emisiunea «Stagiune lirică TV» continuă, cu acele II și III, prezentarea baletului «Don Quijote» de Minkus, în interpretarea unor dansatori frunzași: Ileana Iliescu, Valentina Massini, Cristina Hamel, Marinel Ștefănescu ș.a. (duminică). Cu Sergiu Celibidache, dar nu în concert ci la repetiție — în emisiunea «Bucuriile muzicii» (miercuri).

FILM. «Cine l-a ucis pe Lou Barnes?» este — după cum ne asigură revista «Programul radio și televiziune» — o «producție 1970 în premieră pe țară». Asemenea eforturi se cuvin gratificate chiar înainte de a ști dacă filmul are sau ba calitate (duminică). Telectinamata, tot cu o premieră pe țară, oarecum garantată de această dată de o bună echipă de interpreți: «Oameni furioși» cu Edward Robinson, Barbara Stanwyck și Glenn Ford (miercuri).

TEATRU. «Puterea» de Aurel Mihale, într-o distribuție remarcabilă în frunte cu Silviu Stănculescu, Ernest Maftei, Amza Pellea, Mihai Mereuță, Marga Anghelescu (marți).

LITERATURĂ. Pe așful emisiunii «Viața literară»: George Ivașcu, Radu Popescu, Radu Cărneci, Gheorghe Achiței (joi). «Biblioteca pentru toți», cu partea a doua a evocării personalității lui Nicolae Filimon — dramatizarea romanului «Ciocoi vechi și noi» (joi). Un montaj liric, «Cîntec de mai», cu versuri din cei mai cunoscuți și mai iubiți poeți contemporani (vineri).

EMISIUNI-CONCURS. Tineri — mereu simpatici, mereu isteți — în înflăcărata întrecere «Ocolul țării în opt luni». Județele Cluj și Maramureș (luni).

SPORT. Mult și atractiv: fotbal Farul-Dinamo, Steaua-UTA și Ungaria-Franța (duminică); handbal feminin România-U.R.S.S. (marți); tenis România-Olanda în Cupa Davis și din nou fotbal R.D.G.-Italia (sîmbătă).

DIVERTISMENT. Legătura directă cu Mainz (R.F.G.): Campionatul mondial de dans profesionist. Este un chose... cum spunea pe vremuri amicul meu Al. Mirodan (duminică). Apreciată formație studentască din Iași «Roșu și negru» (luni). Un Teledivertisment cu Mihaela Mihai, și nu numai cu ea (joi).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON la concursul pronosport nr. 17, etapa din 25 aprilie 1971

I. Steaua-U.T.A.	1, x
II. F.C. Argeș-Progresul	1
III. C.F.R. Tim.-Jiu	1
IV. S.C. Bacău-C.F.R. Cluj	1
V. Farul-Dinamo	1, x
VI. «U» Cluj-Petrolul	1
VII. St. Roșu-«U» Craiova	1
VIII. Lazio-Juventus	x, 1
IX. Napoli-Roma	1
X. Torino-Cagliari	1, x
XI. Verona-Bologna	1
XII. Catania-Milan	1, x, 2
XIII. Inter-Sampdoria	1

FLACĂRA-ALBUM

JEAN SEBERG, actriță de o deosebită sensibilitate, al cărei nume l-au reținut — sperăm — toți cei care au văzut filmul lui Nelo Risi, Val de căldură, prezentat în cadrul Zilelor filmului italian.

